

Studentundersøkelse om læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler

Rapport

Oktober/november, 2018

Formål med undersøkelsen

- Universell jobber for samarbeid og kunnskap om læringsmiljø, universell utforming og inkluderende løsninger i høyere utdanning. Organisasjonen baserer i størst mulig grad sin virksomhet på faktabasert kunnskap, blant annet fra empiriske studier av læringsmiljø.
- Hovedformålet med undersøkelsen er å kartlegge fagskolestudentenes opplevelse av læringsmiljøet, samt forhold knyttet til helse og trivsel, og med et ekstra fokus på studenter med nedsatt funksjonsevne. Dette skal blant annet gi en oversikt over fagskolenes behov for støtte overfor studenter med særskilte behov.
- Den inneværende undersøkelsen er en nullpunktsmåling, som gir et utgangspunkt for eventuelle evalueringer av tiltak og utviklingstrekk i senere målinger.
- Lars Jørgensen og Kjetil Knarlag er ansvarlig for undersøkelsen i Universell.
- Truls Nedregård i tnanalyse har vært prosjektansvarlig og har utarbeidet rapporten. Spørreskjemaet og analysene er gjennomført i samarbeid med Universell.
- Datainnsamlingen er gjennomført av Kantar TNS.

Om gjennomføringen av undersøkelsen

- Målgruppen var alle landets fagskoler, med sine om lag 16 700 studenter. Alle fagskoler ble invitert til å delta, og 20 meldte seg på. Disse representerer 9 355 fagskolestudenter, dvs. 56 % av populasjonen.
- Datainnsamlingen er gjennomført over en kryptert lenke på Internett av Kantar TNS, med 3 purringer, i perioden 23. oktober – 19. november 2018.
- Bruttoutvalget besto av 9210 studenter. Av disse svarte 1397, dvs. en svarandel på 15 %. Svarandelene varierer mye mellom fagskolene (se neste side), noe som blant annet skyldes ulik oppfølging og informasjon om undersøkelsen.
- Dataene er vektet til representativitet basert på det faktiske antall studenter per oktober 2018 per kjønn på fagskolene som deltok i undersøkelsen.

Svarandeler

	Ut	Inn	Svarandel
AOF Haugaland	527	131	25
AOF Hordaland - Sogn og Fjordane	116	18	16
AOF Norge	557	141	25
Einar Granum Kunstfagskole	131	29	22
Fagskolen Aldring og helse	148	48	32
Fagskolen i Hordaland	1148	135	12
Fagskolen i Kristiansand	291	41	14
Fagskolen i Vestfold	147	17	12
Fagskolen i Østfold	497	90	18
Fagskolen Innlandet	920	138	15
Fagskolen Telemark	524	56	11
Fagskolen Troms	377	57	15
Fagskolen i Sogn og Fjordane	178	14	8
Høyskolen Kristiania	740	77	10
NKI Fagskoler (inkl. MedLearn)	1014	129	13
Stjørdal Fagskole	214	22	10
Sørlandets Fagskole	184	62	34
Treider Fagskoler	493	53	11
Trondheim Fagskole	235	35	15
Fagskolen Rogaland	767	104	14
Total	9210	1397	15

- Svarandelen er relativt lav, men ikke helt uvanlig i undersøkelser blant studenter. Lav svarandel kan være en *indikasjon* på systematiske skjevheter i utvalget mht. temaet i undersøkelsen. Dette har vi ingen mulighet til å kontrollere.
- Kvinner svarer i større grad enn menn på slike undersøkelser. Kvinner utgjorde 40 % av populasjonen i de deltagende fagskolene samlet sett, og 51 % i det endelige uvektede utvalget.
- Det er forskjeller mellom kjønn og fagskoler i resultatene. Med vektprosedyren er utvalget satt sammen slik at det gjenspeiler populasjonen på disse dimensjonene.
- Utsagnskraften styrkes også av at utvalget faktisk utgjør en betydelig andel av hele populasjonen på de deltagende fagskolene, og ikke bare en del av et bruttoutvalg.
- Dataene er vektet til representativitet basert på populasjonstall fra oktober 2018 for antall studenter per kjønn per fagskole.

Fagfelt

<i>NUS/fagfelt (%)</i>	Alle fagskoler (NSD/DBH)	Vektet utvalg	Forskjell (pp.)	Baser i utvalg (uvektet)
Humanistiske og estetiske fag	11,2	7,8	-3,4	N=78
Lærerutd. og utdanning i pedagogikk	1,5	2,3	0,8	N=54
Samfunnsfag og juridiske fag	1,4	1,7	0,3	N=15
Økonomiske og administrative fag	9,3	9,5	0,2	N=101
Naturvitenskap, håndverksfag og tekniske fag	43,4	50,1	6,7	N=578
Helse-, sosial- og idrettsfag	24,2	21,9	-2,3	N=479
Primærnæringsfag	1,0	1,9	0,9	N=21
Samferdsels-, sikkerhets- og andre servicefag	8,1	4,9	-3,2	N=71

Benevning i spørreskjema	Forkortelse i rapporten
Humanistiske og estetiske fag	HUM
Lærerutd. og utdanning i pedagogikk	LPED
Økonomiske og administrative fag	ØKADM
Naturvitenskap, håndverksfag og tekniske fag	NHT
Helse-, sosial- og idrettsfag	HSI
Samferdsels-, sikkerhets- og andre servicefag	SSS

- Tabellen viser fordeling på fagfelt for alle fagskoler høsten 2018, iht. DBH, samt den tilsvarende vektete fordelingen i utvalget fra undersøkelsen.
- Naturvitenskap, håndverksfag og tekniske fag er overrepresentert i utvalget.
- a) Humanistiske og estetiske fag, b) samferdsels-, sikkerhets og andre servicefag, samt c) helse-, sosial- og idrettsfag er underrepresentert.

Kjønn

<i>Kjønnsfordeling (rad%)</i>	Vektet utvalg		Baser (uvektet)	
	Mann	Kvinne	Mann	Kvinne
Total	49	51	N=682	N=715
Humanistiske og estetiske fag	14	86	N=11	N=67
Lærerutd. og utdanning i pedagogikk	17	83	N=9	N=45
Økonomiske og administrative fag	18	82	N=18	N=83
Naturvitenskap, håndverksfag og tekniske fag	91	9	N=526	N=52
Helse-, sosial- og idrettsfag	7	93	N=32	N=447
Samferdsels-, sikkerhets- og andre servicefag	77	23	N=55	N=16

- Det er en sterk sammenheng mellom fagfelt og kjønnsfordeling.
- Forskjeller mellom fagfeltene kan dermed i noen sammenhenger egentlig skyldes den felles bakenforliggende variabelen kjønn.
- Basene er i stor grad ikke tilstrekkelige til å se på kombinasjonen av fagfelt og kjønn. Som en indikasjon er dette likevel i noen grad gjort for naturvitenskap, håndverksfag og tekniske fag, samt for helse-, sosial og idrettsfag.

Alder

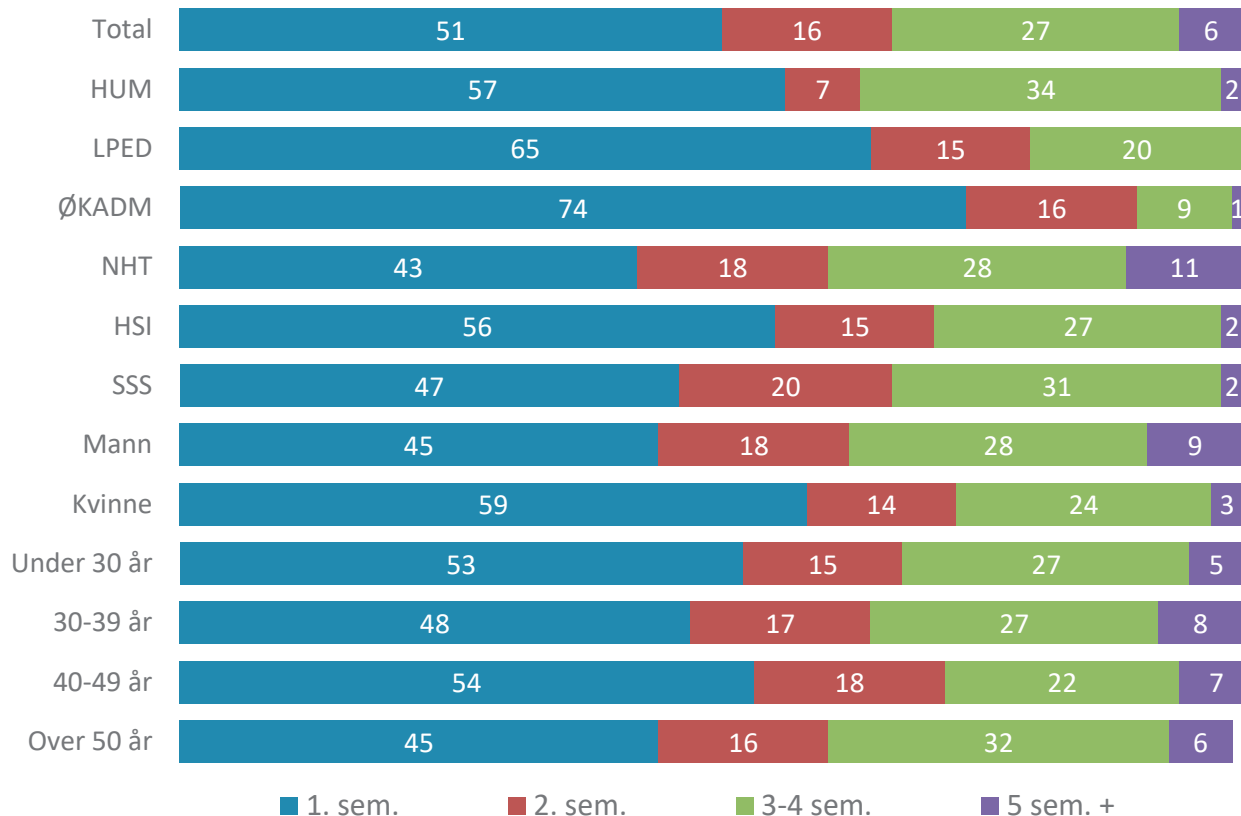
- Alderssammensetningen i utvalget avviker fra tilsvarende i DBH, basert på alle fagskoler. Studenter på fagskoler som er under 30 år er underrepresentert i utvalget.
- Dette kan dels skyldes at de yngste i mindre grad svarer på undersøkelsen, og dels at fagskolene som deltok i undersøkelsen ikke er representative for alle fagskolene når det gjelder alderssammensetning.
- Dette har vi ikke oversikt over. Det er uansett viktig å ha dette i bevisstheten ved eventuelle store forskjeller mellom aldersgrupper i resultatene.

<i>Kol.%</i>	Vektet fordeling	Baser (uvektet)
Total		N=1397
18-20 år	5,8	N=71
21-23 år	16,4	N=190
24-26 år	10,0	N=126
27-29 år	9,0	N=118
30-34 år	12,7	N=179
35-39 år	15,0	N=203
40-44 år	10,7	N=161
45-49 år	10,6	N=171
50-66 år	9,8	N=178

<i>Kol.%</i>	Alle fagskoler (NSD/DBH)	Vektet utvalg	Forskjell (pp.)
Under 30 år	54,1	41,2	-12,9
30-39 år	25,3	27,7	2,4
40-49 år	14,5	21,3	6,8
Over 50 år	6,1	9,8	3,7

Studieansiennitet (%)

Hvor lenge har du vært student på fagskolen?

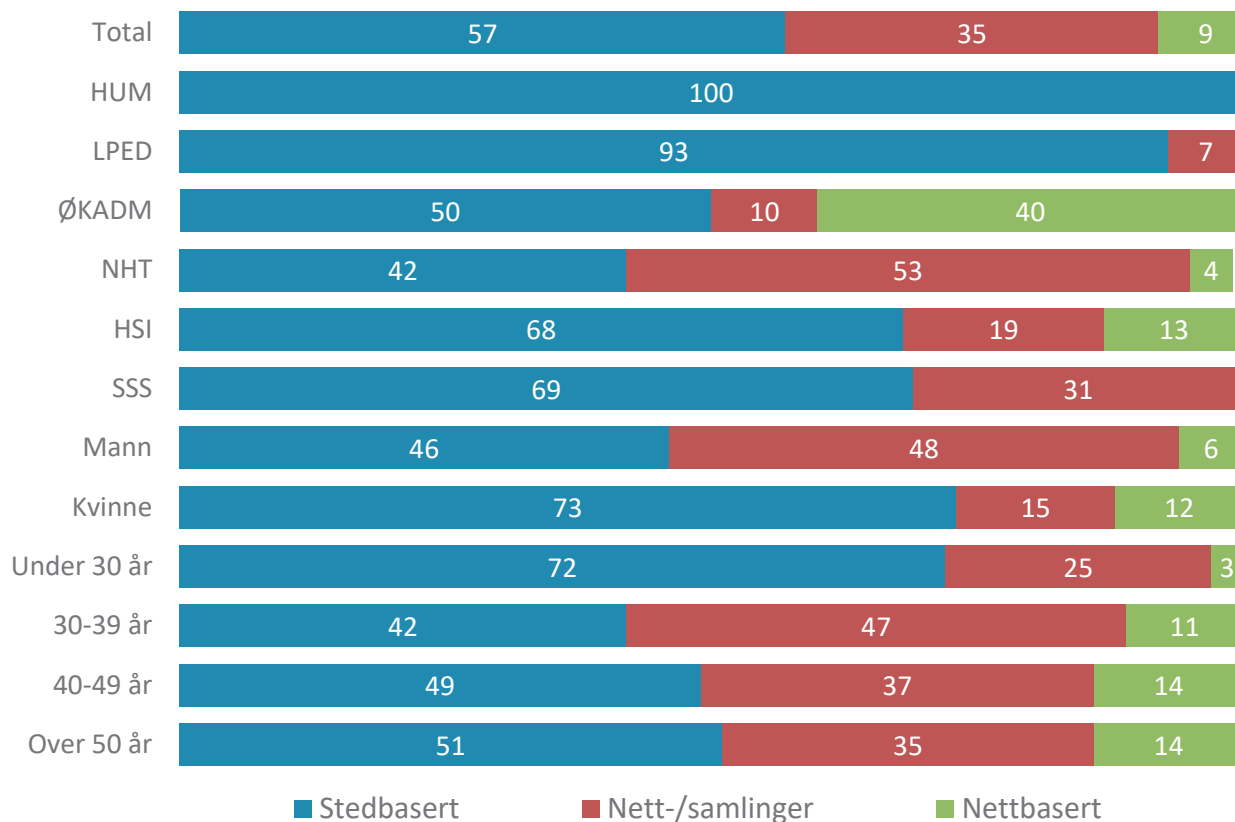

- 1. semesters-studenter utgjør halvparten av det vektete utvalget.
- Denne andelen er høyest på ØKADM og LPED.

Undervisningsform (%)

Hvordan er undervisningen på studiet ditt hovedsakelig organisert for din del?

- 6 av 10 studerer stedbasert, mens 1/3 studerer med en kombinasjon av nettbasert undervisning og samlinger. 1 av 10 går på rent nettbaserte studier.
- Den sistnevnte andelen er høy på ØKADM, med 40 %.
- På HUM og LPED har tilnærmet alle stedbasert undervisning.

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Oppsummering

Vanskelig å sammenligne fagskoleutvalget mot andre helse- og trivselsundersøkelser

- Undersøkelsen omfatter 20 fagskoler, der studentene i populasjonen representerer 56 % av alle landets fagskoler. Naturvitenskap, håndverksfag og tekniske fag er noe overrepresentert i fagskoleutvalget, og fagskolestudenter under 30 år er underrepresentert i utvalget sammenlignet med aldersfordelingen på alle fagskoler.
- SHoT er den mest omfattende helse- og trivselsundersøkelsen som er gjennomført blant studenter tilknyttet landets studentsamskipnader. Målgruppen der er norske heltidsstudenter som er 18 – 35 år.
- Fagskoleutvalget i den foreliggende undersøkelsen skiller seg klart fra utvalget i SHoT mht. sentrale dimensjoner når det gjelder helse- og trivsel. En betydelig andel av det vektete utvalget er 35 år eller eldre (46 %), og kjønnsfordelingen er lik, mens det er en klar overvekt av kvinner i SHoT.
- 58 % av det vektete fagskoleutvalget studerer på deltid, mens denne gruppen ikke er med i SHoT. 43 % av fagskolestudentene går på nettbaserte studier, de fleste kombinert med samlinger.
- 55 % av fagskoleutvalget sier at de arbeider på fulltid ved siden av studiene, og 22 % jobber deltid.
- Slike forskjeller gjør det vanskelig å sammenligne resultatene mot andre studenter fra SHoT-undersøkelsen. Noen relevante indikasjoner kan en likevel få ved å sammenligne heltidsstudenter 18 – 35 år i fagskoleutvalget mot noen utvalgte resultater fra SHoT.

37 % rapporterer om varige funksjonsnedsettelse, 14% av disse sier at det har klar negativ betydning for muligheten til å studere

- I underkant av 4 av 10 fagskolestudenter sier at de har minst 1 varig funksjonsnedsettelse/sykdom/vanske. Den overordnede sammenhengen mellom dette og hhv. kjønn og alder er i utgangspunktet liten.
- Studenter med en kombinasjon av nett- og samlingsbaserte studier rapporterer i relativt liten grad varige funksjonsnedsettelse.
- Om lag hver 10. student sier at de har hhv. a) astma, allergi, eksem, b) psykiske lidelser, c) lese-/skrivevansker, d) muskel-/skjelettlidelser, og d) «annen varig funksjonsnedsettelse. Under 4 av 10 blant de som oppgir psykiske lidelser mener at disse er alvorlige.
- Blant fagskolestudentene med varige funksjonsnedsettelse har 3 av 10 mer enn 1 funksjonsnedsettelse. De med ADHD (gjelder 3 % av studentene) oppgir i stor grad også andre lidelser, og særlig hhv. lese- og skrivevansker, samt psykiske lidelser. Psykiske lidelser er også i stor grad oppgitt i kombinasjon med andre varige funksjonsnedsettelse.
- 14 % av alle med varig funksjonsnedsettelse sier at det har klar negativ betydning for muligheten til å studere. Det betyr at 5 % - eller hver 20. fagskolestudent - opplever klar negativ betydning av funksjonsnedsettelse for muligheten til å studere.
- Av de 37 % som oppgir varige funksjonsnedsettelse så har 12 prosentpoeng flere funksjonsnedsettelse. Det er særlig gruppen med mer enn 2 funksjonsnedsettelse (disse utgjør 3 % av alle fagskolestudenter) som rapporterer om negative konsekvenser i studiesituasjonen av dette.

Hver 10. student oppgir behov for konkrete tilretteleggingstiltak, mens bare 4 % faktisk har brukt et slikt. Lav tilfredshet med tilbudet om tilrettelegging blant studenter med generelt behov og faktiske brukere

- Etter at de med funksjonsnedsettelse har blitt presentert for konkrete tilretteleggingstiltak er det 11 % av fagskolestudentene som sier at de har behov for dette.
- Det er 6 % av studentene som kjenner til minst ett slikt tiltak, og 4 % av studentene som faktisk har brukt et slikt.
- Her er det en klar sammenheng med antall funksjonsnedsettelse. Blant de med minst 3 funksjonsnedsettelse (3 % av alle studentene) oppgir 60 % behov for konkret tilrettelegging, mens 23 pp. av disse faktisk har brukt et konkret tilbud.
- Tilfredsheten med tilbudet om individuell tilrettelegging på fagskolene er relativt lav, selv blant de som har brukt dem. 35 % av brukerne er misfornøyde eller lite fornøyde. Denne andelen er på rundt 60 % blant de som oppgir et generelt behov for tilrettelegging, men ikke har brukt konkrete tiltak.

14 % av fagskolestudentene opplever ikke helsen sin som god

- 14 % av fagskolestudentene vurderer egen helse som dårlig eller ikke helt god. Hvis vi avgrenser utvalget til samme målgruppe som i SHoT (heltidsstudenter 18-35 år), så er andelen som oppgir dårlig – eller ikke helt god helse ganske lik den i SHoT, med 18 %.
- Det er en sterk sammenheng mellom økende alder og andelen som oppgir at mangelen på god helse kun skyldes fysiske plager. De under 30 år med dårlig – eller ikke helt god fysisk helse sier i meget stor grad at dette i alle fall delvis skyldes psykiske plager.

1 av 5 rapporterer betydelige eller store symptomplager på angst og depresjon. Om lag 8 % av alle fagskolestudentene sier at slike symptomplager har klar negativ betydning for å gjennomføre studiet

- 1/5 (20 %) av fagskolestudentene rapporterer om betydelige eller store symptomplager på angst og depresjon, basert på HSCL – 5.
- Som i SHoT ser vi blant fagskolestudenter at kvinner i større grad enn menn rapporterer slike symptomplager.
- Et enda større skille gjelder likevel alder. Fagskolestudenter under 40 år rapporterer i mye større grad høyt symptomtrykk på angst og depresjon enn eldre.
- Selv blant de med store symptomplager (HSCL – 5 på 2,5 eller høyere, som utgjør 8 % av alle fagskolestudentene) så sier likevel ikke mer enn 37 % at disse plagene har klar negativ betydning for muligheten til å gjennomføre studiet.
- Av alle som rapporterer et visst symptomtrykk på angst og depresjon (HSCL – 5 på 1,5 eller høyere, dvs. 38 % av alle studentene) så oppgir 5 % at dette har stor negativ betydning, og 17 % at det har negativ betydning for gjennomføringsmuligheten. Disse gruppene utgjør hhv. i underkant av 2 % og i overkant av 6 % av alle fagskolestudentene i utvalget.

De fleste er fornøyde med livet som fagskolestudent totalt sett, og dette har liten sammenheng med varige funksjonsnedsettelse, men mer med egenvurdering av helse og ensomhet

- 17 % av fagskolestudentene er generelt sett misfornøyde eller lite fornøyde med livet som fagskolestudent, mens 6 av 10 er meget fornøyde og 1/3 ganske fornøyde.
- Det er en positiv sammenheng mellom vurdering av egen helse og trivsel med livet som fagskolestudent totalt sett.
- Studenter med store psykiske symptomplager, og de som ofte føler seg ensomme, trives i minst grad med livet som fagskolestudent.

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Varige funksjonsnedsettelse, sykdom eller vansker

Funksjonsnedsettelse/sykdom/plager

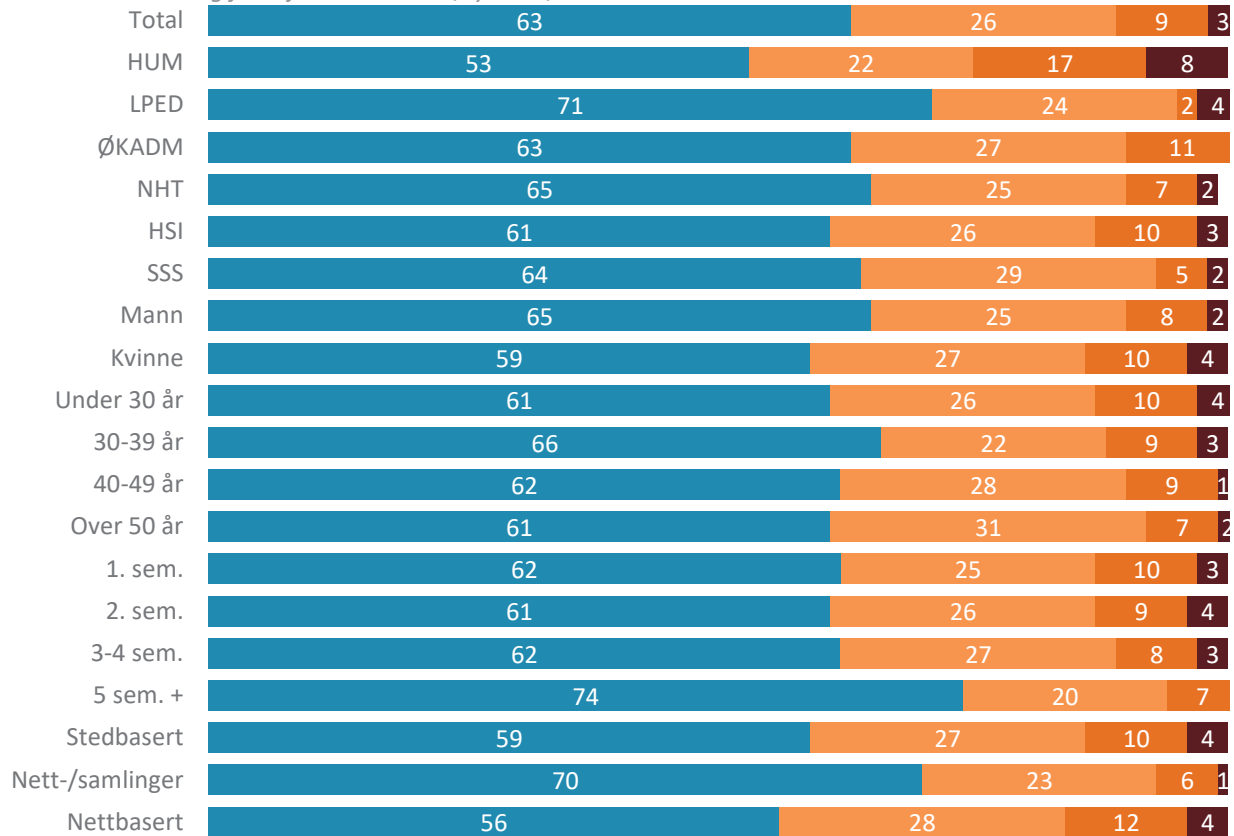
Har du noen varig funksjonsnedsettelse/sykdom/vanske?

Benevning i spørreskjema	Forkortelse i rapporten	Uvektet N
Bevegelsehemming (rullestol, cerebral parese o.a.)	Bevegelsehemming	N=3
Sterkt nedsatt syn / blindhet (behov for hjelpemidler utover briller)	Sterkt nedsatt syn	N=8
Sterkt nedsatt hørsel eller døvhhet	Sterkt nedsatt hørsel	N=12
Lese-/skrivevansker (inkludert dysleksi)	Lese-/skrivevansker	N=122
ADHD	ADHD	N=48
Psykiske lidelser (angst, depresjon, posttraumatisk stresslidelse, spiseforstyrrelser, og andre diagnoser)	Psykiske lidelser	N=135
Autismespekterforstyrrelser (inkludert Aspergers syndrom og Tourettes syndrom)	Autismespekterforstyrrelser	N=6
Muskel-/skjelettlidelser (fibromyalgi, leddgikt, o.a.)	Muskel-/skjelettlidelser	N=126
Astma, allergi eller eksem	Astma, allergi, eksem	N=167
Annen varig sykdom/vanske/funksjonsnedsettelse	Annen varig funksj.nedsettelse	N=123
Har ingen varig funksjonsnedsettelse/ sykdom/ vanske	Har ikke varig funksj.nedsettelse	N=863

- «Varig funksjonsnedsettelse» er ikke et presist begrep. I undersøkelsen spør vi derfor om de har noen varig funksjonsnedsettelse, sykdom eller vanske. Svaralternativene var 10 definerte grupper, slik tabellen viser. Annet-kategorien blir da omfattende.
- I rapporten brukes begrepet «varig funksjonsnedsettelse» eller bare «funksjonsnedsettelse» basert på dette spørsmålet.
- Når resultatene brytes ned på varige funksjonsnedsettelse så er forholdene som er merket med rødt lagt inn i annet-kategorien.

Funksjonsnedsettelse (%)

Har du noen varig funksjonsnedsettelse/sykdom/vanske?

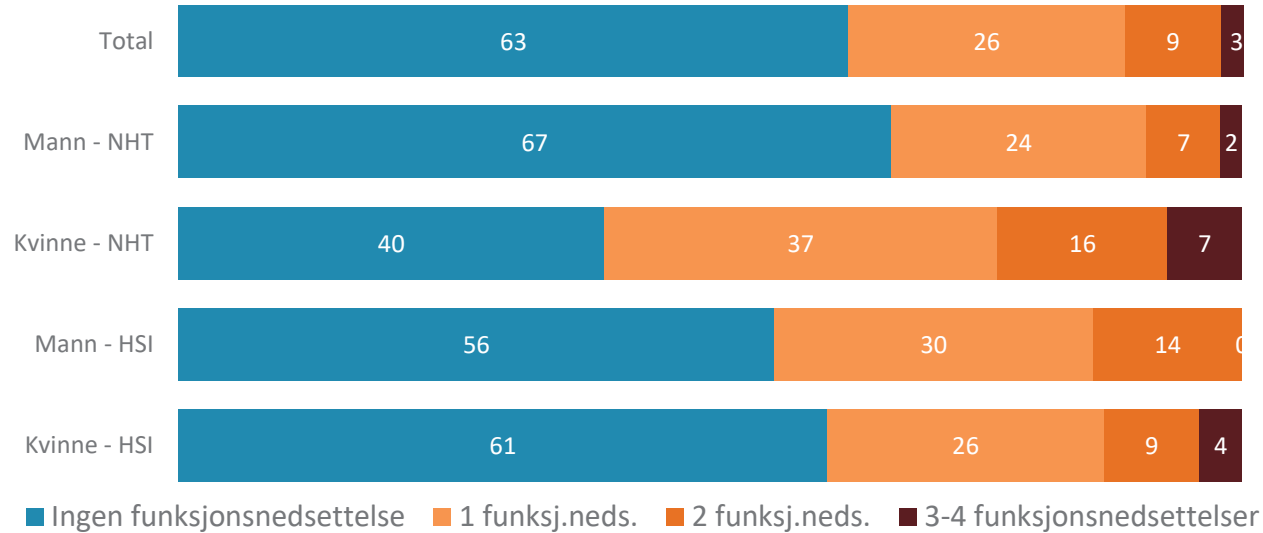

■ Ingen funksjonsnedsettelse ■ 1 funksj.neds. ■ 2 funksj.neds. ■ 3-4 funksjonsnedsettelse

- 37 % sier at de har varige funksjonsnedsettelse, basert på listen som ble presentert på forrige side.
- Denne andelen er relativt høy på HUM (47 %) og relativt lav på LPED (29 %).
- Sammenhengen med hhv. kjønn og alder er i utgangspunktet liten.
- Studenter med en kombinasjon av nett- og samlingsbaserte studier rapporterer i relativt liten grad varige funksjonsnedsettelse.

Funksjonsnedsettelse – kjønn og fagfelt (%)

Har du noen varig funksjonsnedsettelse/sykdom/vanske?

- Figuren viser at kvinner i mye større grad enn menn rapporterer varige funksjonsnedsettelse på NHT, mens det er relativt små – og motsatte – kjønnsforskjeller på HSI.

Varige funksjonsnedsettelse (%)

% Total	1	2	3-4 funksj.	
	funksjonsnedsettelse	funksjonsnedsettelse	nedsettelse	
Bevegelseshemming	0,2	0,4	0,0	5
Sterkt nedsatt syn	0,6	1,6	1,7	2,4
Sterkt nedsatt hørsel	0,8	1,5	4	3
Lese-/skrivevansker	9	18	36	50
ADHD	3	4	15	38
Psykiske lidelser	10	16	42	66
Autismespekterforstyrrelser	0,5	0,5	0,0	13
Muskel-/skjelettlidelser	8	16	28	41
Astma, allergi, eksem	12	28	35	40
Annen varig funksj.nedsettelse	9	14	39	55
Har ikke varig funksj.nedsettelse	63			

- Tabellen viser andelen av fagskolestudentene som oppgir ulike former for varige funksjonsnedsettelse.
- Om lag hver 10. student sier at de har hhv.
  - a) astma, allergi, eksem, b) psykiske lidelser, c) lese-/skrivevansker, d) muskel-/skjelettlidelser, og d) annen varig funksjonsnedsettelse.
- Høyre del av tabellen viser at det er en sammenheng mellom særlig psykiske lidelser og det å ha flere andre varige funksjonsnedsettelse.

Kombinasjoner av varige funksjonsnedsettelse (%)

Nedsatt funksjonsevne avh. av nedsatt funksjonsevne (%)	Total	Varig nedsatt funksjonsevne					
		Lese-/skrivevansker	ADHD	Psykiske lidelser	Muskel-/skjelettlidelser	Astma, allergi, eksem	Annen varig funksj.neds.
Bevegelseshemming	0,2	0,0	3	0,4	1,8	0,0	0,5
Sterkt nedsatt syn	0,6	0,0	2,0	0,0	0,0	0,0	1,7
Sterkt nedsatt hørsel	0,8	0,8	2,8	0,8	0,9	1,1	0,0
Lese-/skrivevansker	9		24	16	18	10	14
ADHD	3	9		8	7	5	6
Psykiske lidelser	10	17	25		13	12	29
Autismespekterforstyrrelser	0,5	0,0	11	2,0	0,0	0,8	1,3
Muskel-/skjelettlidelser	8	15	17	11		7	10
Astma, allergi, eksem	12	12	16	15	10		16
Annen varig funksj.neds.	9	14	15	26	11	12	
Andel med flere funksjonsneds.	12	51	73	58	46	37	55

- Bakgrunnsdata viser at 31 % av fagskolestudentene med varige funksjonsnedsettelse har mer enn 1 funksjonsnedsettelse. Disse vil telle flere ganger i tabellhodet.
- Som tabellen viser har fagskolestudenter med ADHD i stor grad også andre lidelser, og særlig hhv. lese- og skrivevansker, samt psykiske lidelser.
- Studenter som oppgir «annen» varig funksjonsnedsettelse har i stor grad også psykiske lidelser.

Varige funksjonsnedsettelse i undergrupper (%)

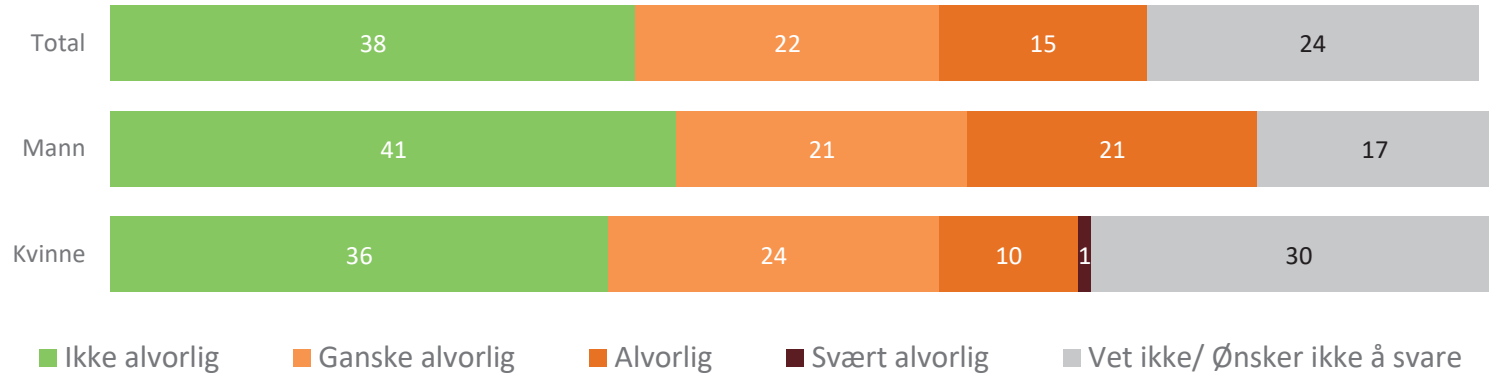
	Total	HUM	LPED	ØKADM	NHT	HSI	SSS	Mann	Kvinne	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	Over 50 år	1. sem.	2. sem.	3-4 sem.	5 sem. +	Stedbasert	Nett-/samlinger	Nettbasert	Mann - NHT	Kvinne - NHT	Mann - HSI	Kvinne - HSI
Bevegelseshemming	0,2	0,0	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2	0,4	0,5	0,0	0,2	0,0	0,5	0,0	0,0	0,0	0,2	0,0	1,1	0,0	2,9	0,0	0,2
Sterkt nedsatt syn	0,6	0,0	0,0	1,4	0,7	0,4	1,6	0,7	0,5	1,3	0,3	0,0	0,0	0,6	0,6	0,9	0,0	0,3	1,3	0,0	0,7	0,0	0,0	0,4
Sterkt nedsatt hørsel	0,8	0,0	1,9	0,0	1,3	0,4	0,9	1,1	0,4	0,7	0,6	0,9	2,0	1,0	0,3	0,6	1,3	0,5	1,3	0,3	1,4	0,0	0,0	0,5
Les-/skrivevansker	9	4	11	5	12	7	5	11	7	10	9	9	7	8	14	10	4	10	8	9	12	11	12	7
ADHD	3,3	3,8	0,0	2,6	2,6	4,0	5,2	3,4	3,2	4,3	2,8	2,8	1,3	4,1	1,6	2,8	3,4	3,7	2,3	3,3	2,4	5,7	9,7	3,3
Psykiske lidelser	10	34	4	12	6	8	7	8	13	12	11	5	6	10	8	12	3	12	5	17	5	21	9	8
Autismespekterforstyrrelser	0,5	1,1	0,0	1,4	0,3	0,0	0,0	0,4	0,5	0,9	0,5	0,0	0,0	0,6	0,3	0,6	0,0	0,7	0,0	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Muskel-/skjelettlidelser	8	2	11	10	7	13	7	6	11	3	9	11	18	8	10	7	3	8	7	12	6	15	14	13
Astma, allergi, eksem	12	17	9	7	10	14	11	11	13	15	7	11	8	12	10	11	16	14	7	13	10	11	0	15
Annen varig funksj.neds.	9	21	2	9	7	9	7	7	12	9	9	9	8	8	11	9	3	10	6	9	6	24	12	9
Har ikke varig funksj.neds.	63	53	71	63	66	61	64	65	59	61	66	62	61	62	61	62	74	59	70	56	67	40	56	61

- Fagskolestudentene på HUM oppgir i større grad enn studenter på andre fagfelt varige funksjonsnedsettelse, og særlig psykiske lidelser.
- Kvinner som studerer NHT oppgir i stor grad varige nedsatte funksjonsplager, mens studentene med lengst studieansiennitet i minst grad gjør det.

Vurdering av alvorlighetsgraden i psykiske lidelser (%)

Hvordan vurderer du alvorlighetsgraden av din psykiske lidelse?

Base: de som har varige psykiske lidelser

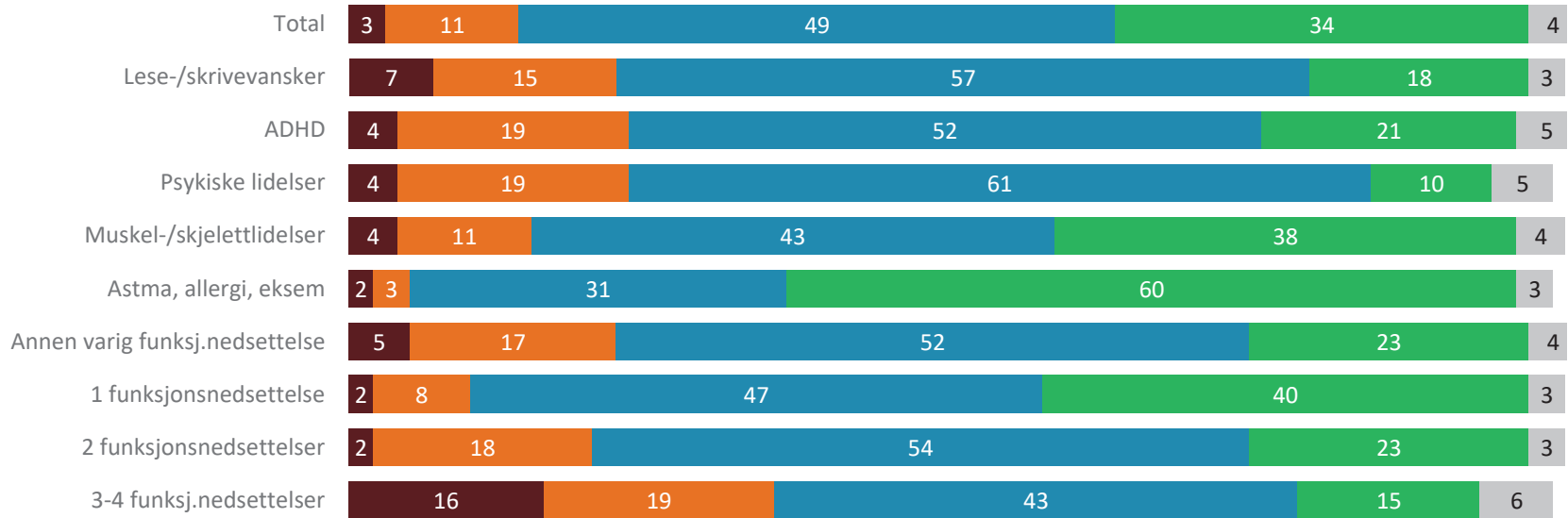
- 4 av 10 blant de som oppgir varige psykiske lidelser sier at de ikke er alvorlige, mens 15 % sier at de er alvorlige (bare unntaksvis sier noen at de er svært alvorlige. Menn med psykiske lidelser oppgir i større grad enn kvinner med psykiske lidelser at de er alvorlige, mens kvinner i større grad ikke ønsker å svare eller føler at de har grunnlag til å vurdere alvorlighetsgraden.
- Totalt oppgir 10 % av fagskolestudentene at de har varige psykiske lidelser. 15 % av disse oppgir at de er alvorlige. Dette tilsier et forsiktig estimat på at minst 1,5 % av fagskolestudentene har alvorlige psykiske lidelser.

Betydning av varige funksjonsnedsettelse for muligheten til å studere (%) (1)

Hvilken betydning har funksjonsnedsettelse/sykdom/vansker for din mulighet til å studere?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse

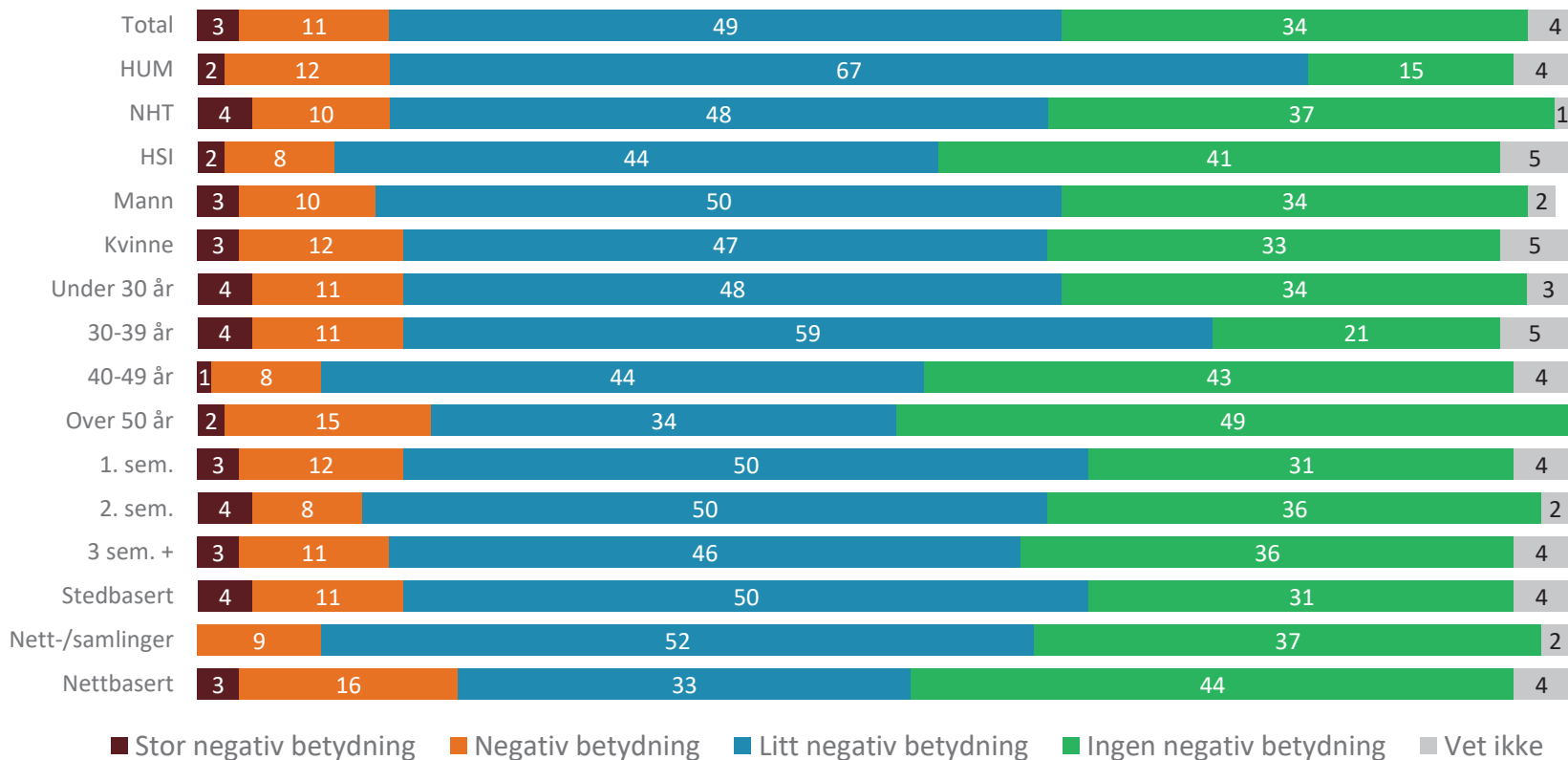
■ Stor negativ betydning ■ Negativ betydning ■ Litt negativ betydning ■ Ingen negativ betydning ■ Vet ikke

- 14 % av fagskolestudentene med varige funksjonsnedsettelse sier dette har en klar negativ betydning for muligheten til å studere. I tillegg sier ½ at det har litt negativ betydning. De som har astma, allergi, eksem sier i stor grad at det ikke har noen negativ betydning.
- Det er særlig de med flere funksjonsnedsettelse som sier at det har klar negativ betydning.
- Totalt sier 37 % av fagskolestudentene at de har funksjonsnedsettelse. At 14 % av disse sier at det har klar negativ betydning betyr at 5 % - eller hver 20. fagskolestudent - opplever klar negativ betydning av funksjonsnedsettelse for muligheten til å studere.

Betydning av varige funksjonsnedsettelse for muligheten til å studere (%) (2)

Hvilken betydning har funksjonsnedsettelse/sykdom/vansker for din mulighet til å studere?

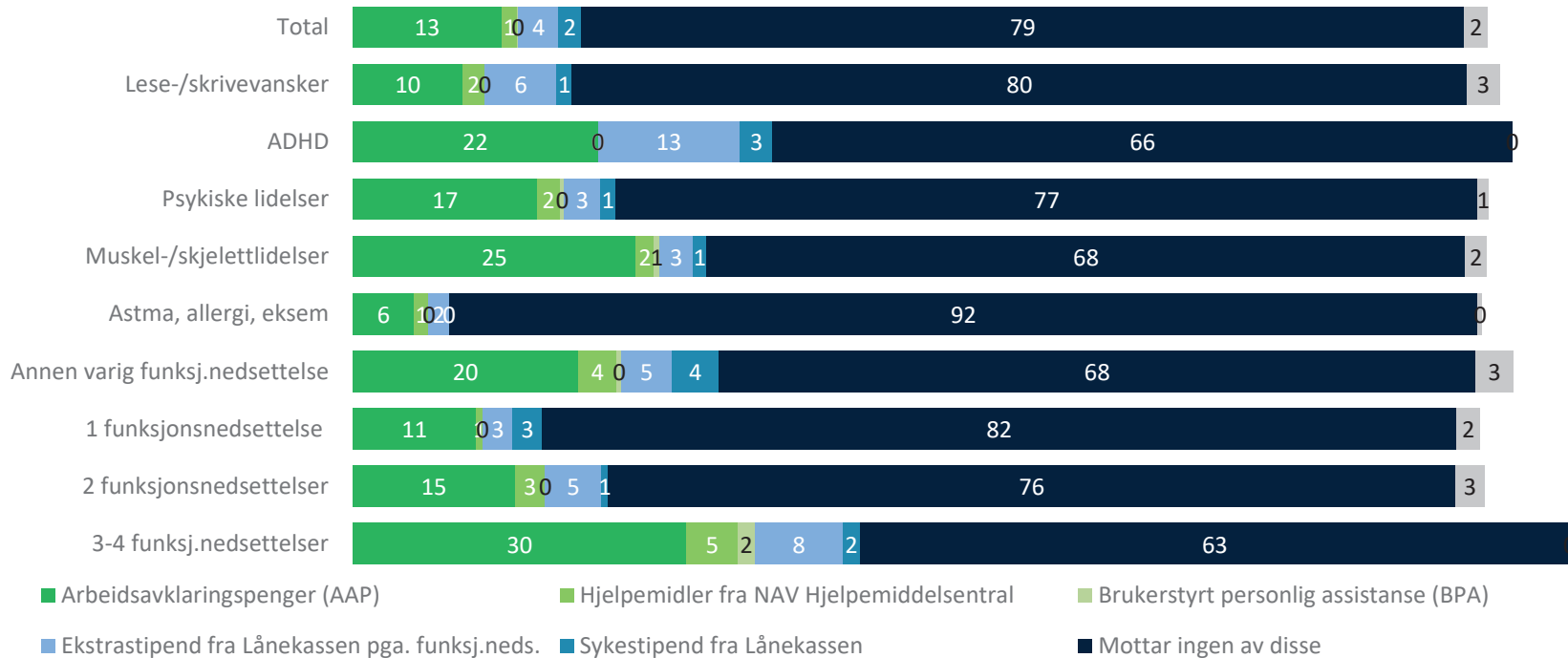
Base: de som har varige funksjonsnedsettelse

Støtte (%)

Mottar du noen av disse formene for støtte?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelser

■ Arbeidsavklaringspenger (AAP)

■ Hjelpemidler fra NAV Hjelpemiddelsentral

■ Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)

■ Ekstrastipend fra Lånekassen pga. funksj.neds.

■ Sykestipend fra Lånekassen

■ Mottar ingen av disse

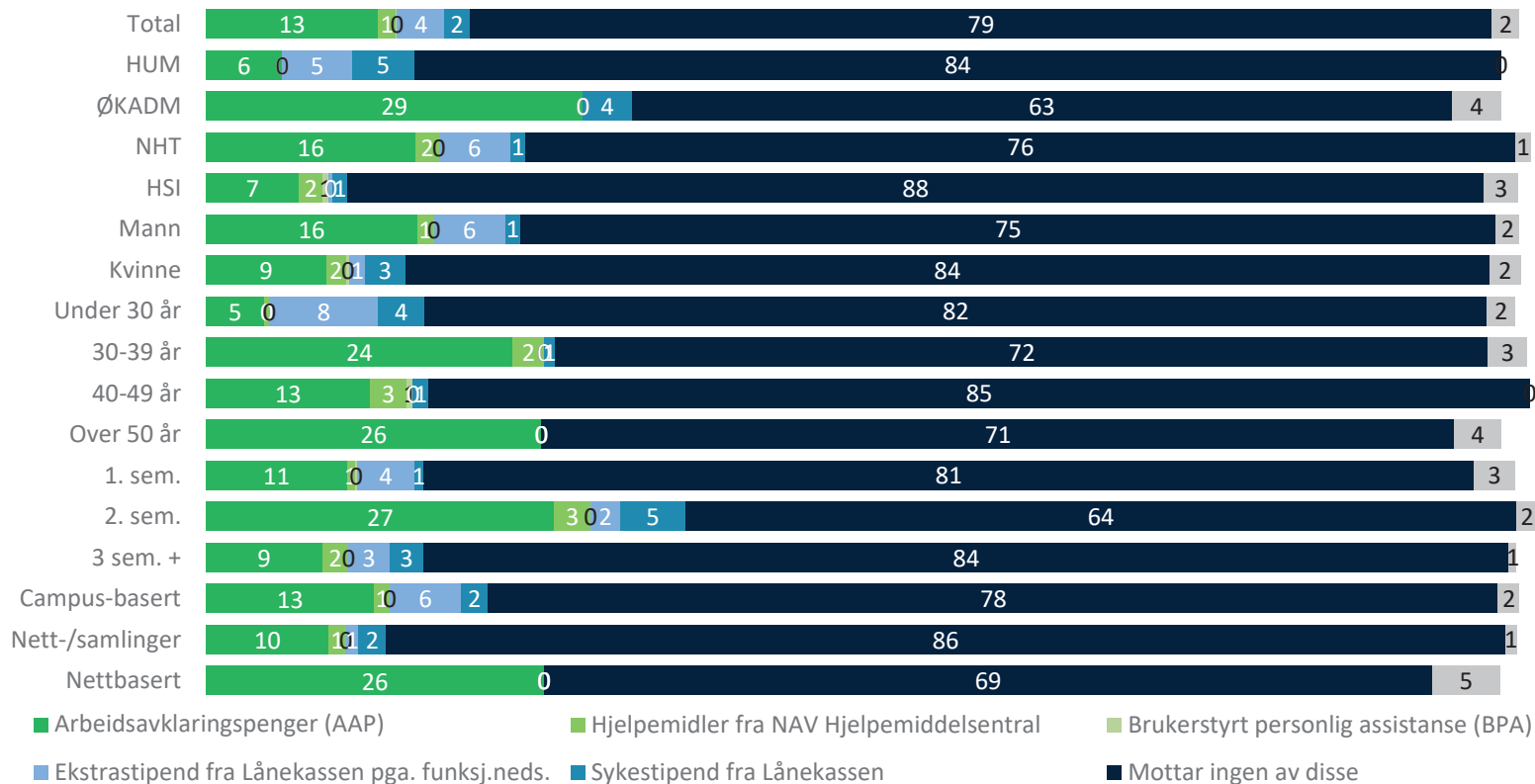
■ Ønsker ikke å svare

- 1,3 % oppga flere svar. 4 av 5 med varig funksjonsnedsettelse på fagskolene sier at de ikke mottar noen av formene for støtte. Andelen som mottar støtte er høyest blant de med flere funksjonsnedsettelser.

Støtte i undergrupper (%)

Mottar du noen av disse formene for støtte?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelses

■ Ønsker ikke å svare

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Individuell tilrettelegging: Behov – Kjennskap – Bruk

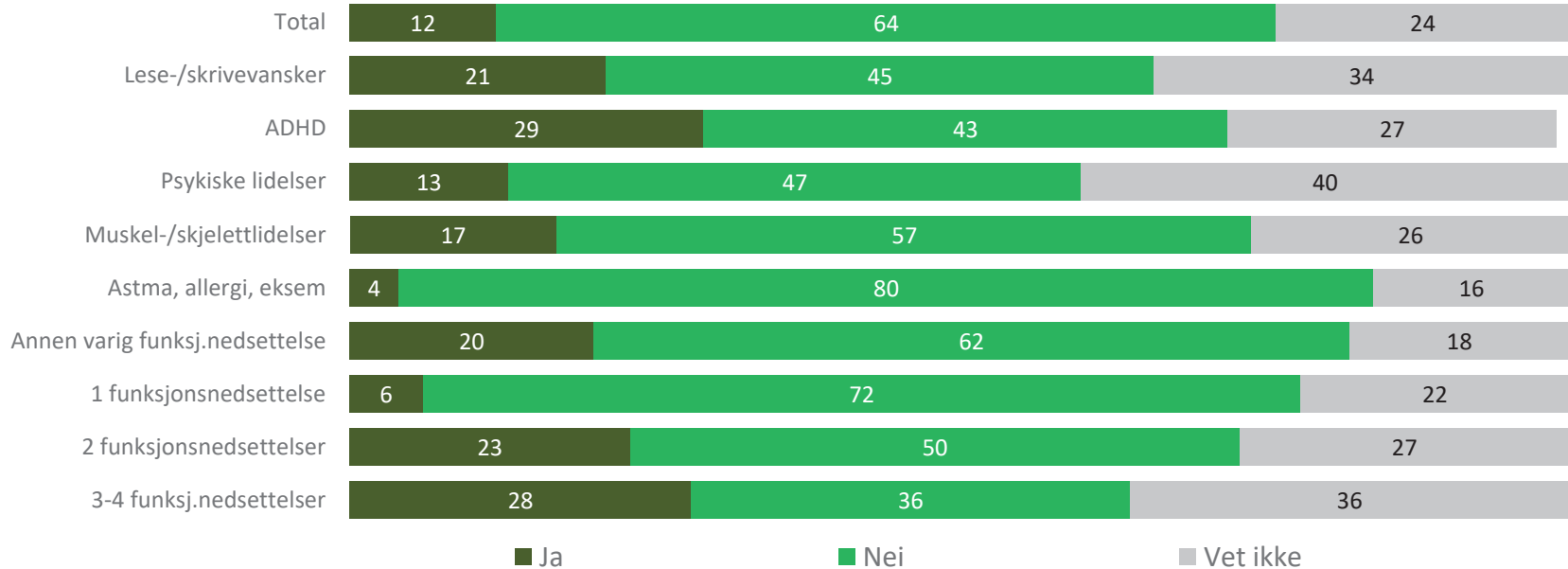
Individuell tilrettelegging er støtte for studenter som har en funksjonsnedsettelse. Funksjonsnedsettelsen kan være av fysisk, psykisk og kognitiv art. Det er ikke definert krav til varighet eller alvorlighetsgrad, men det forutsettes at den nedsatte funksjonsevnen ikke er forbigående.

Behov for tilrettelegging, etter funksjonsnedsettelse (%)

Individuell tilrettelegging er støtte for studenter som har en funksjonsnedsettelse. Funksjonsnedsettelsen kan være av fysisk, psykisk og kognitiv art. Det er ikke definert krav til varighet eller alvorlighetsgrad, men det forutsettes at den nedsatte funksjonsevnen ikke er forbigående.

Har du behov for individuell tilrettelegging i studiene?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelser

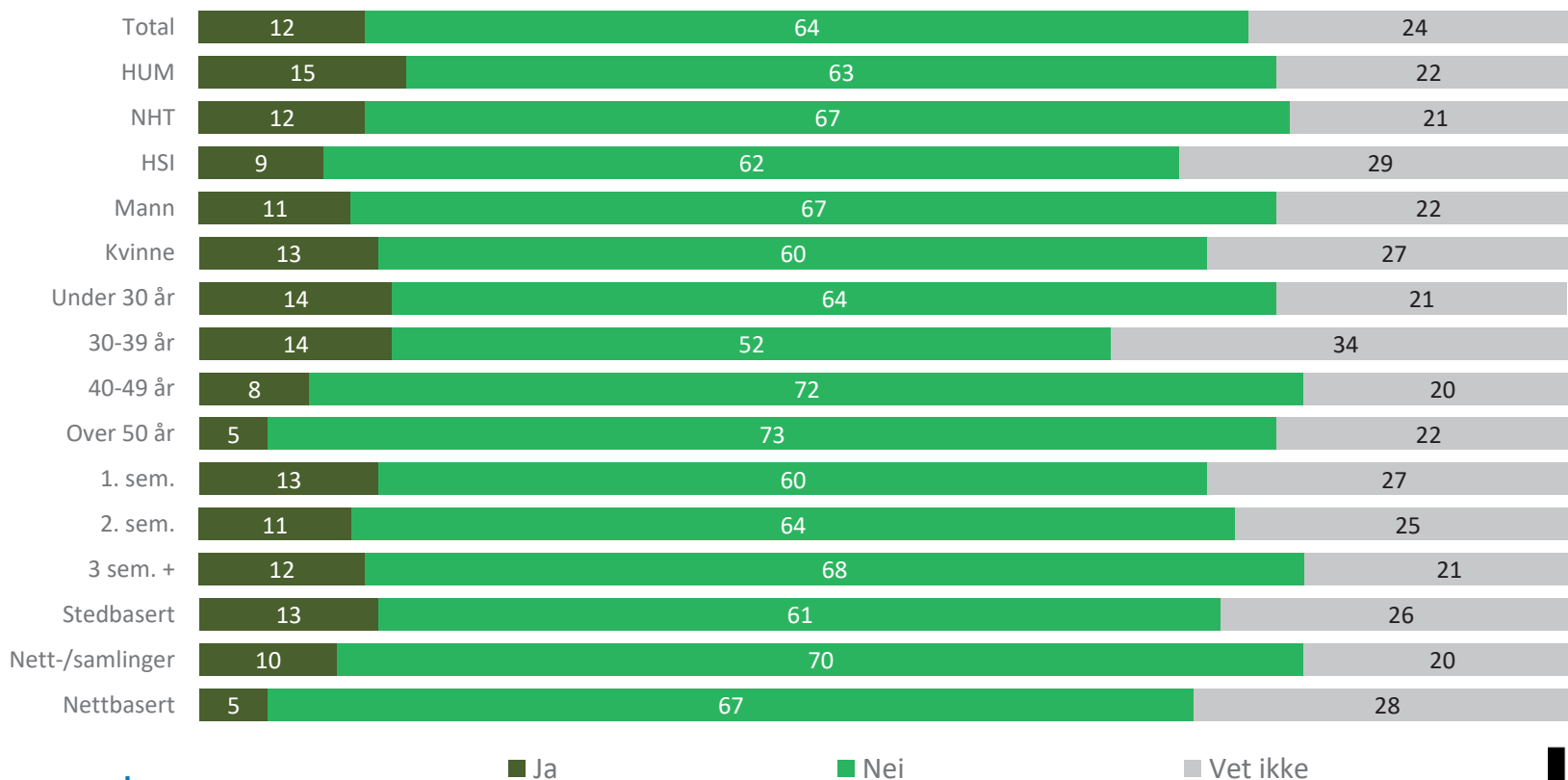
- 12 % av fagskolestudentene med varige funksjonsnedsettelser gir uttrykk for at de har behov for individuell tilrettelegging i studiene. Denne andelen er høyest blant studenter med ADHD og de som har flere funksjonsnedsettelse.
- Totalt sier 37 % av fagskolestudentene at de har funksjonsnedsettelse. 12 % av oppgir tilretteleggingsbehov, noe som betyr at 4 -5 % av fagskolestudentene gir klart uttrykk for slike behov. ¼ av studentene med varig funksjonsnedsettelse svarer «Vet ikke» på spørsmålet. Dette utgjør om lag 9 % av alle studentene på fagskolene.

Behov for tilrettelegging (%)

Individuell tilrettelegging er støtte for studenter som har en funksjonsnedsettelse. Funksjonsnedsettelsen kan være av fysisk, psykisk og kognitiv art. Det er ikke definert krav til varighet eller alvorlighetsgrad, men det forutsettes at den nedsatte funksjonsevnen ikke er forbigående.

Har du behov for individuell tilrettelegging i studiene?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelser

Ønskede tilretteleggingstiltak, etter funksjonsnedsettelse (%)

Når det gjelder individuell tilrettelegging, hvilke av disse tiltakene mener du kan være til hjelp for deg?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelselser og som mener de har behov for individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov

	Total	Til rette- leggings- behov		Lese- /skrive	ADHD	Psykiske lidelser	Muskel- /skjelett	Astma, allergi, eksem	Annen varig	1 funksj. neds.	2 funksj. neds.	3-4 funksj. neds.
Base	N=196	N=61	N=135	N=66	N=29	N=74	N=54	N=37	N=62	N=101	N=64	N=31
Ekstra tid på eksamen	44	57	38	66	52	33	38	27	42	45	44	43
Fleksibilitet mht. oppmøte og/e. innlev.frister	30	34	28	21	31	40	35	32	40	23	37	39
Tilrettelagt eksamen	23	48	10	42	34	21	27	15	25	14	27	48
Ekstra oppfølging fra ansatte	22	31	17	25	25	30	14	24	19	20	20	33
Pensum i elektronisk format eller lydbok	20	28	15	29	23	20	19	14	27	14	20	40
Digitale hjelpemidler for lesing/skriving	19	24	16	37	16	12	18	16	17	15	21	28
Notathjelp eller lydopptak av undervisning	16	19	14	29	10	13	9	16	15	12	22	13
Eget/mindre rom på eksamen	15	20	12	17	16	11	16	11	23	13	13	25
Hvilerom på skolen	10	13	8	1	21	20	6	18	13	5	15	18
Assistent/mentor	8	8	9	11	19	10	5	4	2	10	5	13
Tilrettelagt praksisperiode	7	8	6	2	8	6	11	9	10	6	6	12
Tilrettelagt leseplass på skolen	6	7	6	5	14	10	10	6	3	4	7	12
Redusert studieprogresjon	6	12	2	10	6	5	7	5	3	4	6	8
Teleslynge/teknisk utstyr for å forsterke lyd	1	0	1	0	0	0	2	0	2	0	2	0
Tegnspråktolk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skrivetolk	0	1	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0
Vet ikke	13	0	19	10	5	17	9	10	5	18	9	2
Ingen av disse	3	1	4	1	4	2	5	4	5	3	2	4

- Basen for dette spørsmålet utgjør i overkant av 13 % av alle fagskolestudentene. Tabellen er sortert synkende etter andelen som mener at tiltaket kan være til hjelp for dem. Ekstra tid på eksamen nevnes hyppigst.

Kjennskap til tilretteleggingsmuligheter, total (%)

Hvilke muligheter for individuell tilrettelegging kjenner du til at din skole kan tilby?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov, og som nevner aktuelle tiltak som kan være til hjelp for dem

- Basen for dette spørsmålet utgjør 11-12 % av alle fagskolestudentene (uvektet N=161). 4 av 10 kjenner til muligheten for ekstra tid på eksamen. En like stor andel – 4 av 10 – vet ikke hvilke tilretteleggingsmuligheter fagskolen kan tilby.

Kjennskap til tilretteleggingsmuligheter, etter funksjonsnedsettelse (%)

Hvilke muligheter for individuell tilrettelegging kjenner du til at din skole kan tilby?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov, og som nevner aktuelle tiltak som kan være til hjelp for dem

	Total N=161	Tilretteleggings- behov		Lese- /skrive N=60	ADHD N=26	Psykiske lidelser N=59	Muskel- /skjelett N=44	Astma, allergi, eksem N=31	Annen varig N=54	1 funksj. neds. N=76	2 funksj. neds. N=56	3-4 funksj. neds. N=29
		Vet ikke N=101										
Ekstra tid på eksamen	37	45	32	51	24	17	32	36	39	42	34	27
Tilrettelagt eksamen	17	22	13	17	6	17	28	19	21	14	17	25
Fleksibilitet mht. oppmøte og/eller innlev.frister	11	12	10	7	11	16	9	26	11	7	13	19
Eget/mindre rom på eksamen	8	9	8	11	0	8	8	7	9	11	1	15
Ekstra oppfølging fra ansatte	8	6	9	9	2	11	9	9	3	10	2	15
Pensum i elektronisk format eller lydbok	7	9	6	4	4	6	6	11	12	6	9	5
Digitale hjelpemidler for lesing/skriving	7	6	7	8	8	8	5	7	4	7	3	11
Tilrettelagt leseplass på skolen	6	6	5	8	3	9	4	13	5	4	6	12
Notathjelp eller lydopptak av undervisning	5	4	6	9	0	10	4	2	4	3	7	6
Redusert studieprogresjon	3	4	3	2	0	5	2	10	1	3	5	0
Hvilerom på skolen	2	2	3	0	2	3	0	7	2	2	3	0
Tilrettelagt praksisperiode	2	3	1	1	1	2	3	2	5	1	1	5
Teleslynge/teknisk utstyr for å forsterke lyd	1	3	0	0	6	0	4	2	1	0	3	0
Tegnspråktolk	1	1	1	0	3	0	0	2	1	1	1	0
Skrivetolk	1	2	0	0	4	0	0	0	2	0	0	4
Assistent/mentor	0	1	0	0	0	1	1	0	1	0	0	2
Ingen av disse	3	5	2	3	0	8	1	3	5	1	7	2
Skolen har ikke tilbud om tilrettelegging	4	8	2	6	6	2	3	0	6	5	2	6
Vet ikke	40	25	50	29	53	50	49	38	34	40	41	39

Behov for – og kjennskap til tilretteleggingsmuligheter (%)

	Behov	Kjennskap	Forskjell
Ekstra tid på eksamen	52	37	-15
Flexibilitet mht. oppmøte og/eller innleveringsfrister	36	11	-25
Tilrettelagt eksamen	27	17	-10
Ekstra oppfølging fra ansatte	26	8	-18
Pensum i elektronisk format eller lydbok	23	7	-16
Digitale hjelpemidler for lesing/skriving	22	7	-15
Notathjelp eller lydopptak av undervisning	19	5	-14
Eget/mindre rom på eksamen	18	8	-10
Hvilerom på skolen	12	2	-10
Assistent/mentor	10	0	-10
Tilrettelagt praksisperiode	8	2	-6
Tilrettelagt leseplass på skolen	7	6	-1
Redusert studieprogresjon	7	3	-4
Teleslynge/teknisk utstyr for å forsterke lyd	1	1	0
Skrivetolk	1	1	0
Tegnspråktolk	0	1	1

Når det gjelder individuell tilrettelegging, hvilke av disse tiltakene mener du kan være til hjelp for deg?

Hvilke muligheter for individuell tilrettelegging kjenner du til at din skole kan tilby?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov, og som nevner aktuelle tiltak som kan være til hjelp for dem

- Tabellen viser andelen i denne gruppen som hhv. mener tiltaket kan være til hjelp for dem, og andelen som kjenner til at fagskolen kan tilby disse, samt forskjellen mellom de to.
- Særlig er fleksibilitet mht. oppmøte og/eller innleveringsfrister et tiltak som mange i gruppen har behov for, og som få kjenner til at skolen kan tilby.

Bruk av individuell tilrettelegging, total (%)

Hva slags individuell tilrettelegging får du – eller har fått på fagskolen?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for spesifisert individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov

- Basen for dette spørsmålet utgjør 13 % av alle fagskolestudentene (uvektet N=187).
- 7 av 10 i denne gruppen sier at de ikke bruker noen tilretteleggingstiltak, at skolen ikke har slike tilbud, eller svarer «Vet ikke» på spørsmålet.

Bruk av individuell tilrettelegging, etter funksjonsnedsettelse (%)

Hva slags individuell tilrettelegging får du – eller har fått på fagskolen?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for spesifisert individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov

	Total N=187	Til rette- leggings -behov		Lese- /skrive N=65	Psykiske ADHD N=28	Muskel- lidelser /skjelett N=72	Astma, allergi, eksem N=51	Annen varig N=35	1 funksj. neds. N=95	2 funksj. neds. N=62	3-4 funksj. neds. N=30	
		Vet ikke N=127										
Ekstra tid på eksamen	13	24	7	28	10	4	5	5	17	14	7	19
Fleksibilitet mht. oppmøte og/e. innlev.frister	9	8	10	2	7	13	8	15	16	8	9	14
Digitale hjelpemidler for lesing/skriving	5	7	4	2	5	2	4	5	7	7	4	0
Tilrettelagt eksamen	4	8	3	5	9	4	5	2	3	4	5	6
Eget/mindre rom på eksamen	3	4	2	4	4	1	0	0	2	4	0	4
Ekstra oppfølging fra ansatte	3	2	3	3	0	1	2	6	3	3	2	2
Tilrettelagt leseplass på skolen	1	0	1	2	0	2	0	0	0	0	2	0
Notathjelp eller lydoptak av undervisning	1	3	0	0	4	0	0	2	3	1	0	4
Pensum i elektronisk format eller lydbok	1	1	1	0	0	2	0	2	0	2	0	0
Redusert studieprogresjon	1	1	1	2	0	2	1	0	1	0	3	0
Tilrettelagt praksisperiode	1	1	2	2	0	2	2	0	2	2	2	0
Hvilerom på skolen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Teleslynge/teknisk utstyr for å forsterke lyd	0	1	0	0	0	0	0	2	1	0	1	0
Tegnspråktolk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skrivetolk	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Assistent/mentor	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ingen av disse	43	42	43	41	47	52	49	40	30	39	51	36
Skolen har ikke tilbud om tilrettelegging	7	7	7	5	0	3	6	14	12	7	8	4
Vet ikke	19	7	26	18	21	22	21	15	15	23	12	23

Behov, kjennskap og bruk av individuell tilrettelegging (%)

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for spesifisert individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov

	Behov	Kjennskap	Bruk	Forskjell behov - bruk
Ekstra tid på eksamen	46	37	13	-33
Fleksibilitet mht. oppmøte og/e. innlev.frister	31	11	9	-22
Tilrettelagt eksamen	23	17	4	-19
Ekstra oppfølging fra ansatte	22	8	3	-19
Pensum i elektronisk format eller lydbok	20	7	1	-19
Digitale hjelpemidler for lesing/skriving	19	7	5	-14
Notathjelp eller lydopptak av undervisning	16	5	1	-15
Eget/mindre rom på eksamen	15	8	3	-12
Hvilerom på skolen	10	2	0	-10
Assistent/mentor	9	0	0	-9
Tilrettelagt praksisperiode	7	2	1	-6
Tilrettelagt leseplass på skolen	6	6	1	-5
Redusert studieprogresjon	6	3	1	-5
Teleslynge/teknisk utstyr for å forsterke lyd	1	1	0	-1
Tegnspråktolk	0	1	0	0
Skrivetolk	0	1	0	0
Ingen av disse	NA	3	43	
Skolen har ikke tilbud om tilrettelegging	NA	4	7	
Vet ikke	13	40	19	

- Ekstra tid på eksamen er det tilretteleggingstiltaket som flest i denne gruppen sier at de har behov for, og kjennskap til.
- Samtidig er det et stort avvik mellom andelen som oppgir behov for det, og andelen som faktisk har brukt/fått det.

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Individuell tilrettelegging; Tekniske fag og Helse- og sosialfag

Ønskede tilretteleggingstiltak – Tekniske fag og Helse- og sosialfag (%)

Når det gjelder individuell tilrettelegging, hvilke av disse tiltakene mener du kan være til hjelp for deg?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov

	Total N=196	NHT N=69	HSI N=70
Ekstra tid på eksamen	44	56	38
Fleksibilitet mht. oppmøte og/eller innleveringsfrister	30	23	23
Tilrettelagt eksamen	23	32	16
Ekstra oppfølging fra ansatte	22	31	13
Pensum i elektronisk format eller lydbok	20	17	22
Digitale hjelpemidler for lesing/skriving	19	26	15
Notathjelp eller lydopptak av undervisning	16	21	12
Eget/mindre rom på eksamen	15	20	9
Hvilerom på skolen	10	7	6
Assistent/mentor	8	12	1
Tilrettelagt praksisperiode	7	2	16
Tilrettelagt leseplass på skolen	6	3	5
Redusert studieprogresjon	6	9	1
Teleslynge/teknisk utstyr for å forsterke lyd	1	0	1
Tegnspråktolk	0	0	0
Skrivetolk	0	1	0
Vet ikke	13	9	21
Ingen av disse	3	1	7

Kjennskap til tilretteleggingsmuligheter – Tekniske fag og Helse- og sosialfag (%)

Hvilke muligheter for individuell tilrettelegging kjenner du til at din skole kan tilby?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov, og som nevner aktuelle tiltak som kan være til hjelp for dem

	Total N=161	NHT N=63	HSI N=50
Ekstra tid på eksamen	37	48	22
Tilrettelagt eksamen	17	17	20
Fleksibilitet mht. oppmøte og/eller innleveringsfrister	11	9	21
Eget/mindre rom på eksamen	8	13	11
Ekstra oppfølging fra ansatte	8	4	12
Pensum i elektronisk format eller lydbok	7	4	12
Digitale hjelpemidler for lesing/skriving	7	7	8
Tilrettelagt leseplass på skolen	6	7	9
Notathjelp eller lydopptak av undervisning	5	5	6
Redusert studieprogresjon	3	3	0
Hvilerom på skolen	2	1	2
Tilrettelagt praksisperiode	2	0	7
Teleslynge/teknisk utstyr for å forsterke lyd	1	2	1
Tegnspråktolk	1	0	3
Skrivetolk	1	1	0
Assistent/mentor	0	0	2
Ingen av disse	3	0	3
Skolen har ikke tilbud om tilrettelegging	4	7	6
Vet ikke	40	32	49

Bruk av individuell tilrettelegging – Tekniske fag og Helse- og sosialfag (%)

Hva slags individuell tilrettelegging får du – eller har fått på fagskolen?

Base: de som har varige funksjonsnedsettelse og som mener de har behov for spesifisert individuell tilrettelegging, eller som ikke vet om de har slike behov

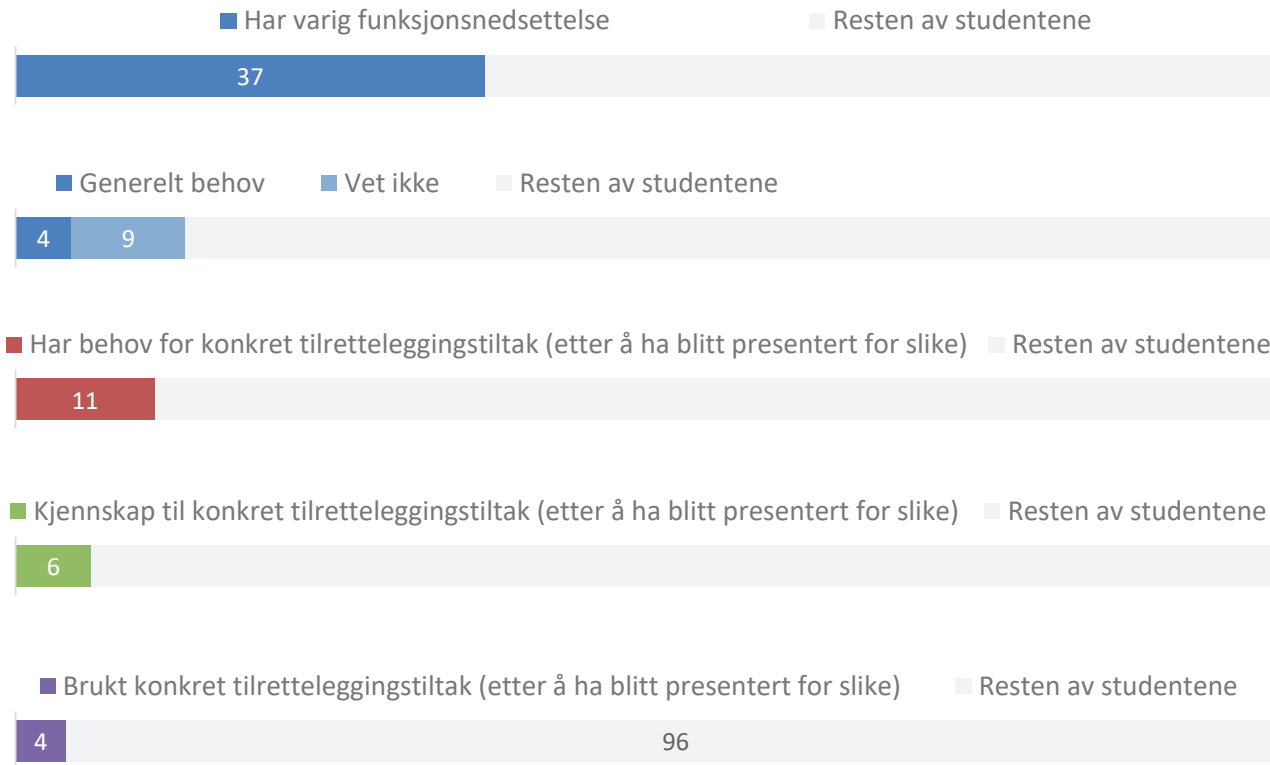
	Total N=187	NHT N=68	HSI N=65
Ekstra tid på eksamen	13	24	1
Fleksibilitet mht. oppmøte og/eller innleveringsfrister	9	11	10
Digitale hjelpemidler for lesing/skriving	5	4	6
Tilrettelagt eksamen	4	7	1
Eget/mindre rom på eksamen	3	6	0
Ekstra oppfølging fra ansatte	3	2	4
Tilrettelagt leseplass på skolen	1	1	0
Notathjelp eller lydopptak av undervisning	1	1	3
Pensum i elektronisk format eller lydbok	1	0	4
Redusert studieprogresjon	1	1	1
Tilrettelagt praksisperiode	1	1	2
Hvilerom på skolen	0	0	0
Teleslynge/teknisk utstyr for å forsterke lyd	0	1	0
Tegnspråktolk	0	0	0
Skrivetolk	0	0	0
Assistent/mentor	0	0	0
Ingen av disse	43	40	47
Skolen har ikke tilbud om tilrettelegging	7	6	10
Vet ikke	19	10	25

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Oppsummering Individuell tilrettelegging

Behov for –, kjennskap til og bruk av tilretteleggingstiltak (%)

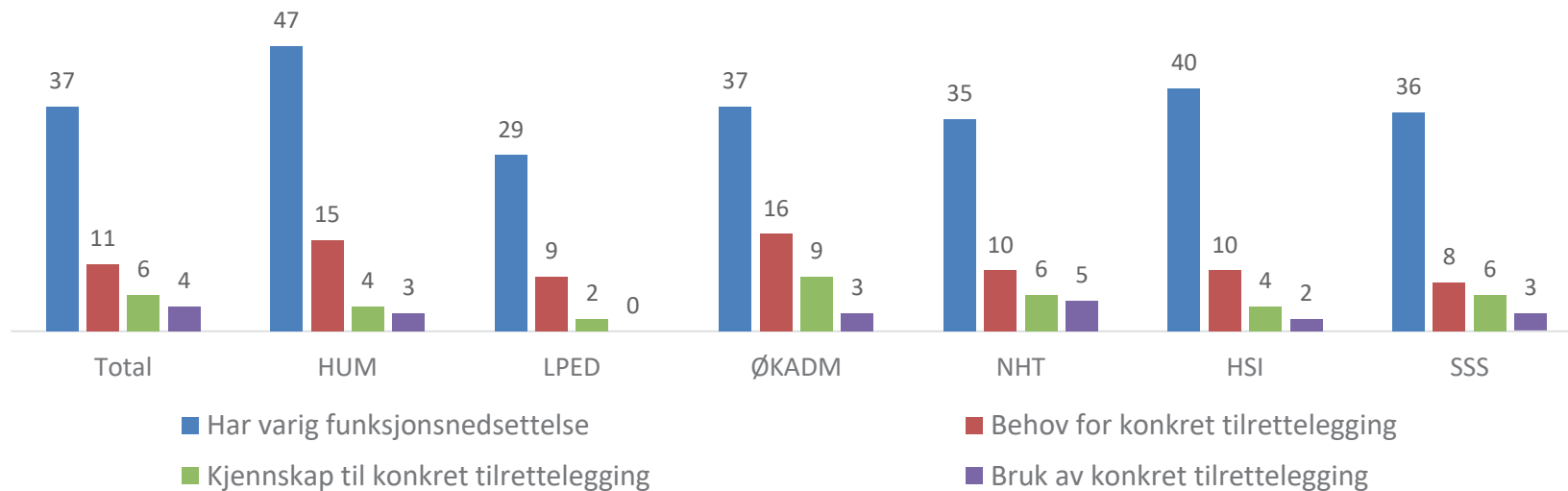
Base: alle studentene

- Figurene gir en overordnet oppsummering av behovet for – og bruken av tilrettelegging på fagskolene.
- 37 % av studentene oppgir minst en varig funksjonsnedsettelse.
- På generell basis sier 4 % av studentene at de har behov for individuell tilrettelegging på studiene, mens 9 % har varige funksjonsnedsettelse, men vet på generell basis ikke om de har behov for tilrettelegging.
- Etter at de med funksjonsnedsettelse har blitt presentert for konkrete tilretteleggingstiltak er det 11 % av studentene som sier at de har behov for dette.
- 6 % av studentene kjenner til minst ett slikt tiltak, og 4 % av studentene har faktisk brukt et slikt.

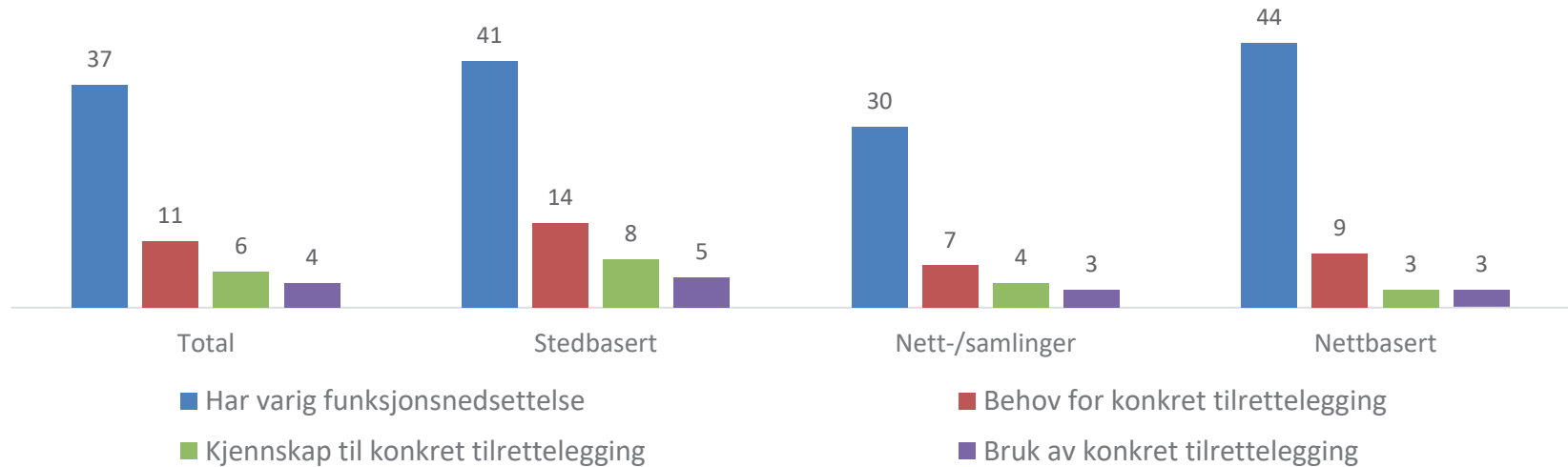
Behov, kjennskap og bruk av individuell tilrettelegging (%) - fagområde

Base: alle studentene

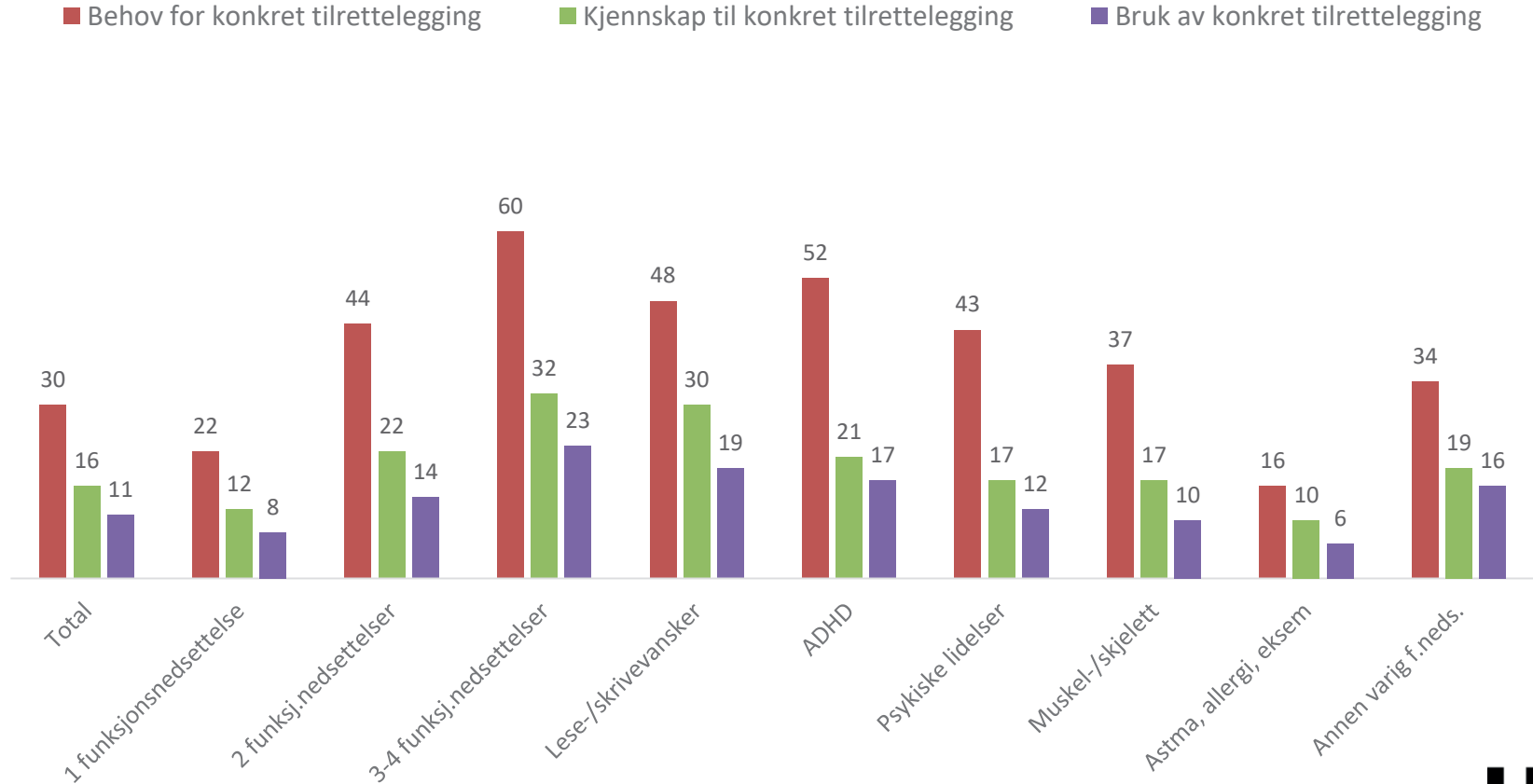
Behov, kjennskap og bruk av individuell tilrettelegging (%) - undervisningsform

Base: alle studentene

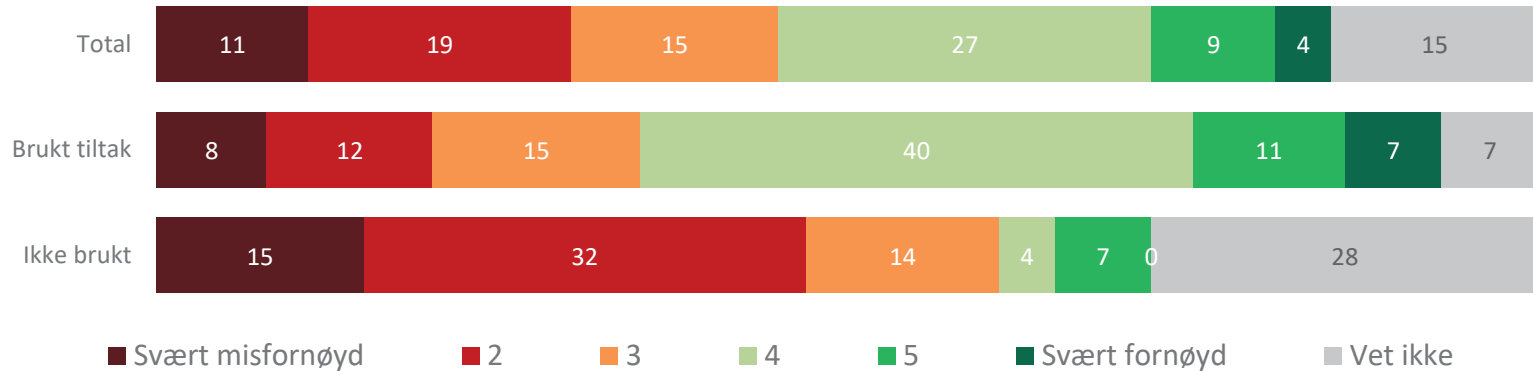
Behov, kjennskap og bruk av individuell tilrettelegging (%) - funksjonsnedsettelse

Base: alle studentene med varig funksjonsnedsettelse

Tilfredshet med tilbudet om individuell tilrettelegging på fagskolen (%)

Base: alle studentene med varig funksjonsnedsettelse som enten på generelt grunnlag sier at de har behov for tilrettelegging, eller som faktisk har brukt konkrete tilretteleggingstiltak

- Denne gruppen omfatter 89 studenter i utvalget, der 55 faktisk har brukt et tilretteleggingstilbud og 34 ikke har gjort det, på tross av at de sier at de har behov for ulike konkrete tiltak.
- Tilfredsheten med tilbudet om individuell tilrettelegging på fagskolene er ikke høy, selv blant de som har brukt dem. Mange er misfornøyd eller lite fornøyd.

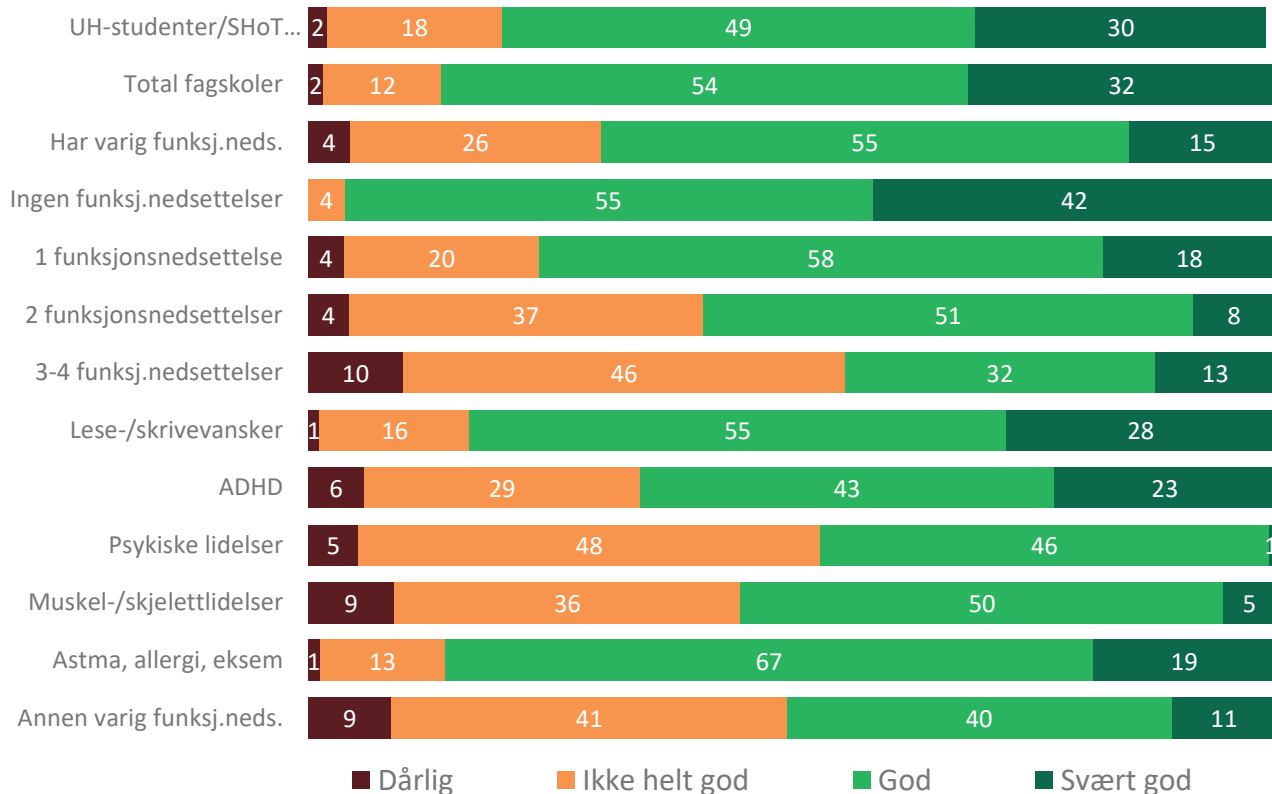

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Vurdering av egen helse

Vurdering av egen helse (%) (1)

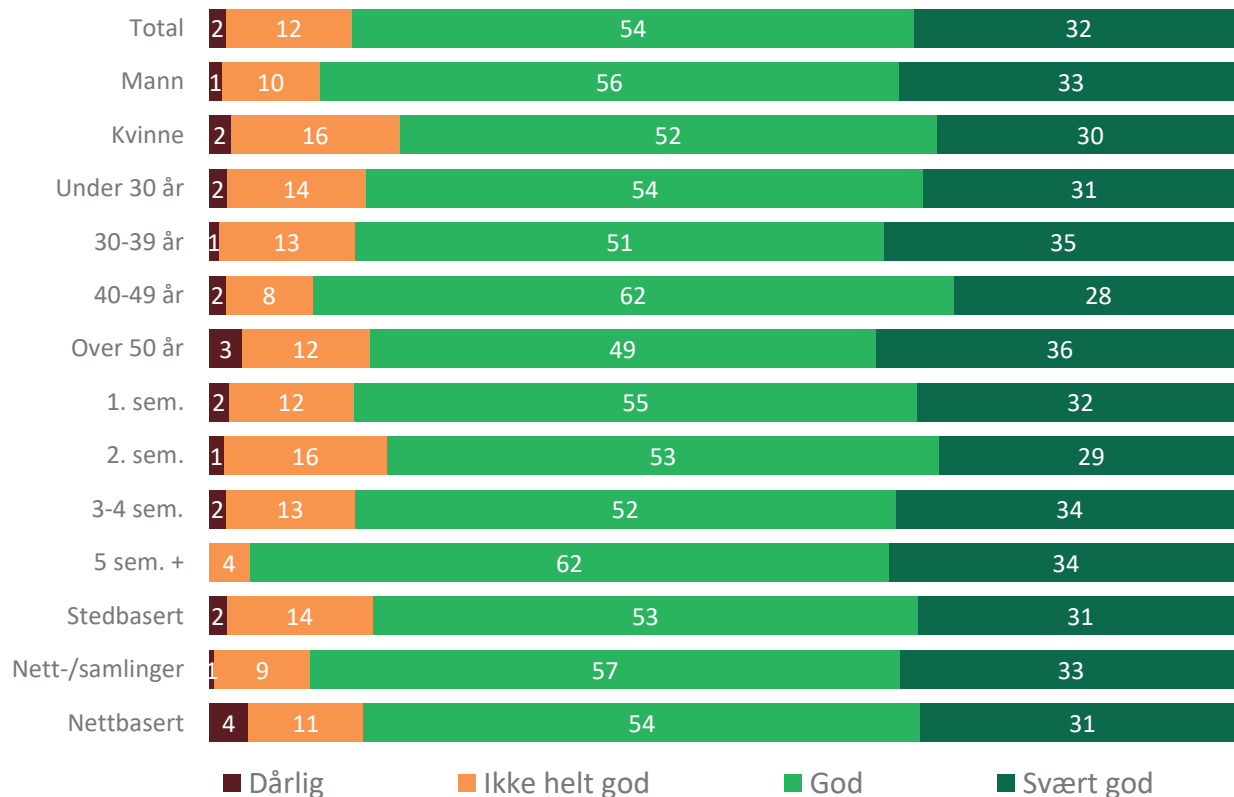
Hvordan vil du beskrive helsesituasjonen din?

- 14 % av fagskolestudentene vurderer egen helse som dårlig eller ikke helt god. Tilsvarende blant norske studenter i SHoT 2018 var noe høyere med 20 %.
- Det er naturlig en sterk sammenheng mellom å ha varige funksjonsnedsettelse og å ikke vurdere egen helse som god.
- Selv blant fagskolestudenter som har 3-4 varige funksjonsnedsettelse så er det ikke mer enn 10 % som vurderer egen helse som direkte dårlig.
- **Målgruppen i SHoT 2018 er norske heltidsstudenter 18 – 35 år. Det er ingen slik avgrensing i undersøkelsen på fagskolene.**
- Hvis vi avgrenser utvalget til denne gruppen, så er andelen som oppgir dårlig – eller ikke helt god helse ganske lik den i SHoT, med 18 %.
- I tillegg utgjør menn, som i mindre grad enn kvinner rapporterer helseproblemer, en klart større andel i utvalget på fagskolene enn i SHoT-undersøkelsen.

Vurdering av egen helse (%) (2)

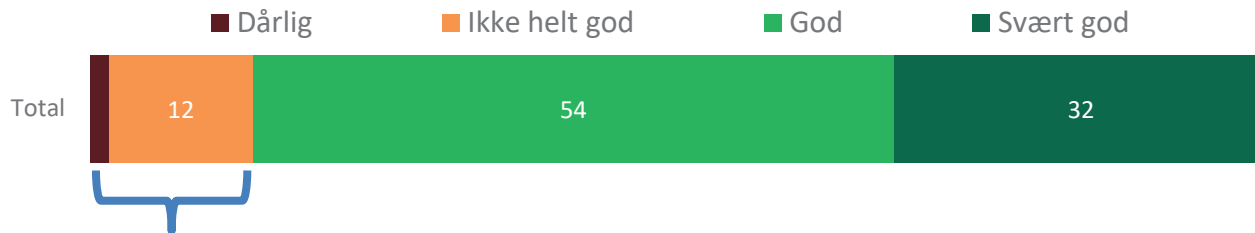
Hvordan vil du beskrive helsesituasjonen din?

- Kvinner vurderer i noe større grad enn menn egen helse som ikke helt god.

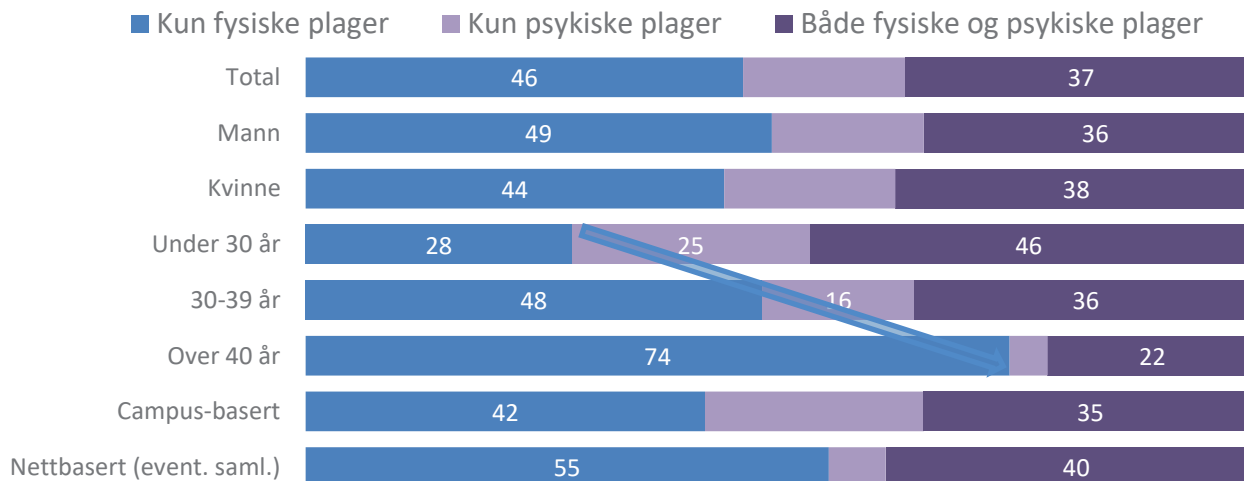
Årsak til at egen helse ikke vurderes som god (%)

Hvordan vil du beskrive helsesituasjonen din?

- Det er en sterk sammenheng mellom alder og andelen som oppgir at mangelen på god helse kun skyldes fysiske plager.
- De under 30 år med dårlig – eller ikke helt god fysisk helse sier i meget stor grad at dette i alle fall delvis skyldes psykiske plager.

Hva er årsaken til at du ikke vurderer helsen din som god?

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

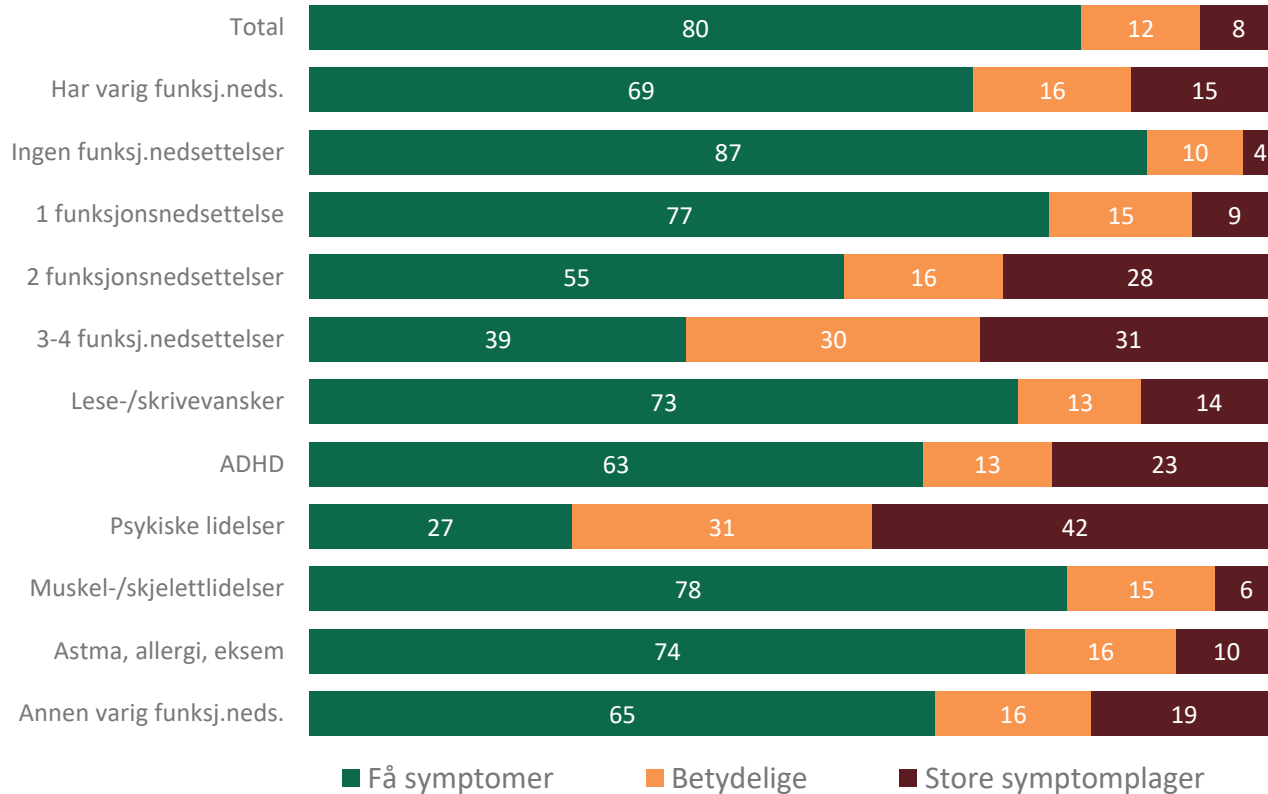
Psykiske symptomplager på angst og depresjon

HSCL - 5

- HSCL-5 måler først og fremst symptomer som er vanlige ved psykiske plager som angst og depresjon. HSCL-5 måler ikke om en medisinsk diagnose er til stede, men registrerer psykiske plager i en mer generell forstand. HSCL-5 er en kortversjon på fem spørsmål av Hopkins Symptom Checklist (HSCL-25). Med bare fem delspørsmål vil det være vanskelig å lage en egen score for angst og en for depresjon. Spørsmålene omhandler grad av plager i løpet av de siste to ukene (se spm Q36 i spørreskjemaet som er vedlagt rapporten på side 2). Hvert spørsmål skåres med verdier fra 1 (ikke plaget) til 4 (veldig mye plaget). En gjennomsnittsscore over 2,0 defineres som betydelige symptomer på psykiske plager. Dette innebærer at de som skårer 2,0 eller høyere på HSCL-5 har symptomer på angst/depresjon.
- Vi har i tillegg valgt å dokumentere andelen som skårer 2,5 eller høyere for seg, som en indikasjon på andelen med enda klarere symptomer på angst/depresjon.
- I SHoT 2018 brukes hele HSCL, med 25 symptomspørsmål, og en kan derfor ikke sammenligne resultatene fra inneværende undersøkelse direkte mot denne.

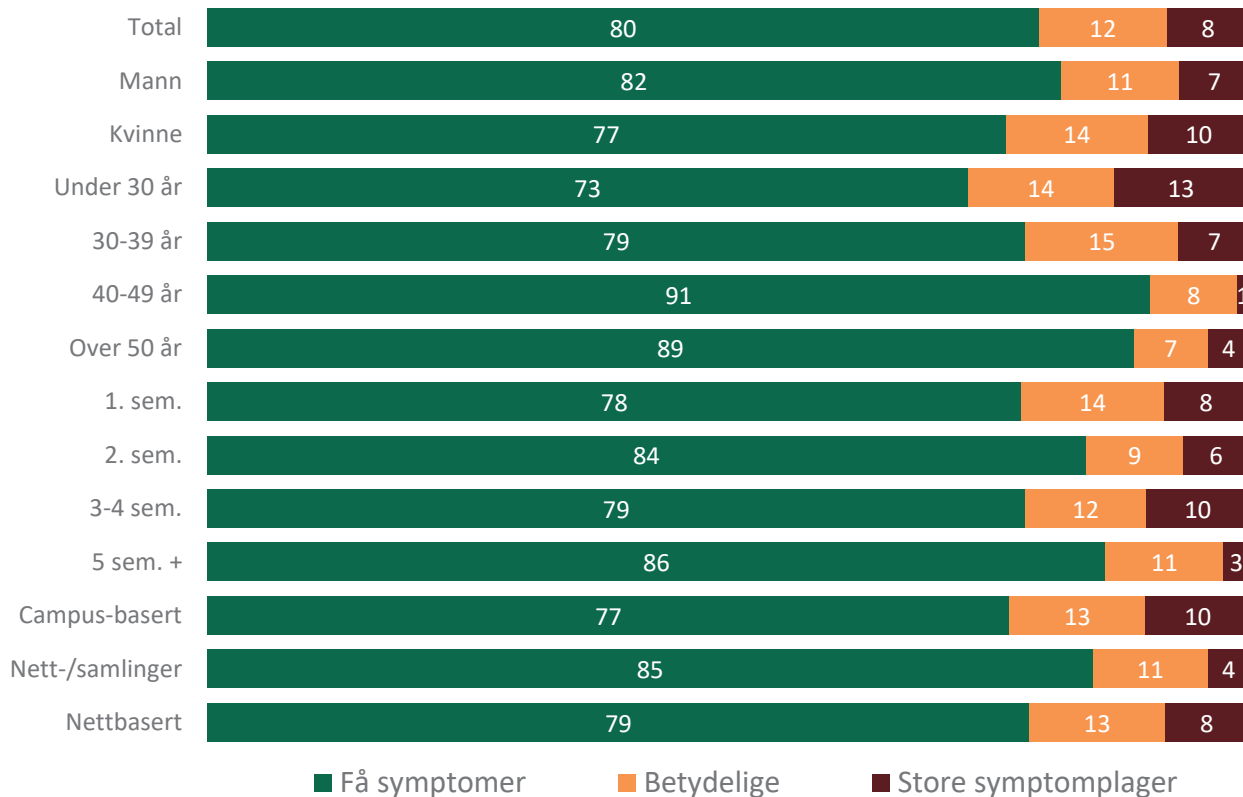
[Kilde: Folkehelseinstituttet; Norgeshelsa statistikkbank](#)

Psykiske symptomplager på angst og depresjon (%) (1)

- I SHoT 2018 rapporterer 29 % av studentene om alvorlige symptomplager basert på HSCL – 25, og med et kuttpunkt på 2,0.
- I den inneværende målingen rapporterer 1/5 (20 %) av fagskolestudentene om betydelige eller store symptomplager på angst og depresjon, basert på HSCL – 5.
- Disse er altså ikke direkte sammenlignbare, men gir likevel en indikasjon på at det psykiske symptomtrykket er høyere i SHoT. Dette kan dels skyldes ulik kjønns- og aldersfordeling i de to utvalgene (det er en større andel yngre og kvinner i SHoT-undersøkelsen).

Psykiske symptomplager på angst og depresjon (%) (2)

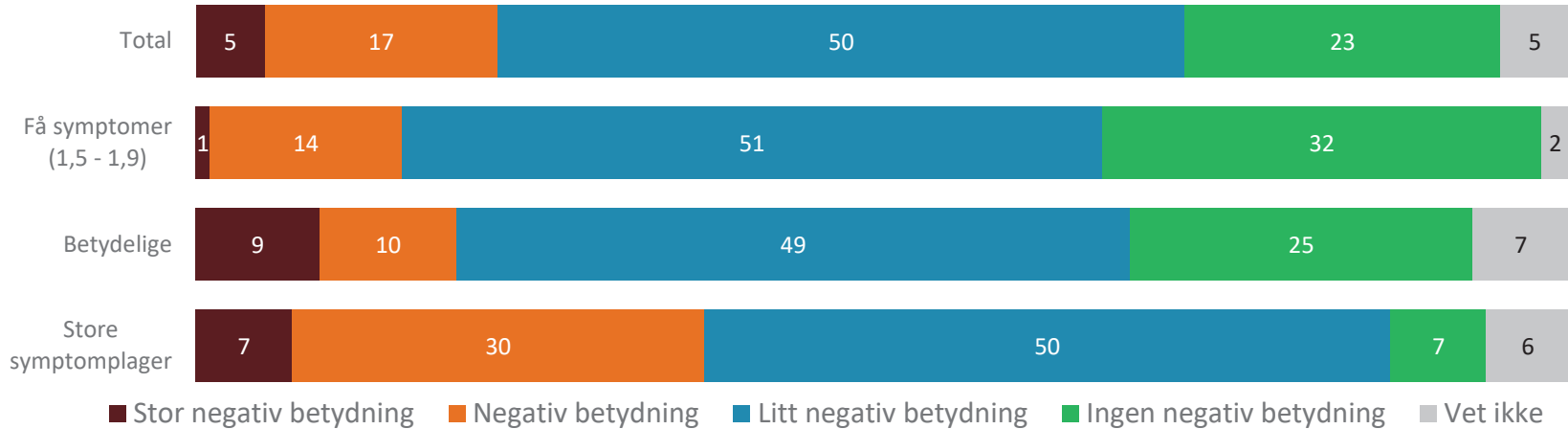
- I SHoT 2018 er det svært store forskjeller mellom kvinner og menn basert på HSCL - 25, der kvinner i dobbelt så høy grad som menn rapporterer om alvorlige symptomplager med kutt punkt på 2,0 (hhv. 34 % mot 17 %).
- Den skalaen er altså ikke direkte sammenlignbar med den foreliggende HSCL – 5. Også her ser vi imidlertid at kvinner i større grad enn menn rapporterer om betydelige – eller store symptomplager på angst og depresjon.
- Et enda større skille gjelder likevel alder. Fagskolestudenter under 40 år rapporterer i mye større grad høyt symptomtrykk enn eldre.
- **Målgruppen i SHoT er heltidsstudenter 18 – 35 år, mens det ikke er noen slik avgrensning i den foreliggende undersøkelsen.**
- Hvis vi avgrenser dataene til samme målgruppe, så er andelen med symptomplager på HSCL – 5 over 2,0 om lag den samme som i SHoT (basert på HSCL – 25), og andelen med slike symptomplager dobbelt så høy blant kvinner som menn. Forskjellene mellom undersøkelsene skyldes derfor trolig i hovedsak ulike målgrupper.

Betydning av psykiske symptomplager for muligheten til å studere (%)

I hvilken grad påvirker disse plagene eller problemene din gjennomføringsmulighet på studiet?

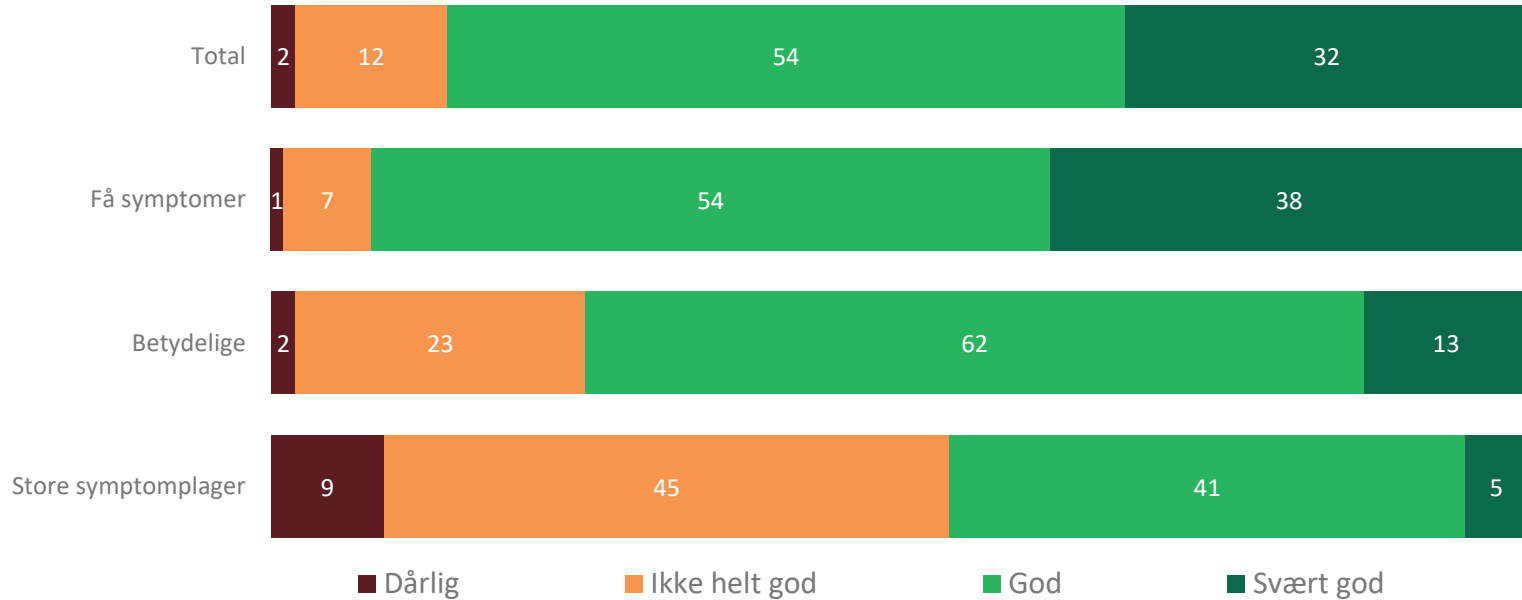
Base: de som har en skåre på HSCL – 5 på **1,5 eller høyere**

- Totalt oppgir 38 % av fagskolestudentene i utvalget et symptomtrykk på HSCL – 5 som ligger på 1,5 eller høyere. 18 pp. av disse har få symptomplager (1,5 – 1,9).
- Det er en klar sammenheng mellom symptomtrykket på angst- og depresjonsskalaen og andelen som oppgir at psykiske symptomplager har negativ betydning for muligheten til å gjennomføre studiet.
- Selv blant de med store symptomplager (HSCL – 5 på 2,5 eller høyere) så sier likevel et flertall at disse plagene kun har litt – eller ingen negativ betydning for muligheten til å gjennomføre studiet.

Psykiske symptomplager og vurdering av egen helse (%)

Hvordan vil du beskrive helsesituasjonen din?

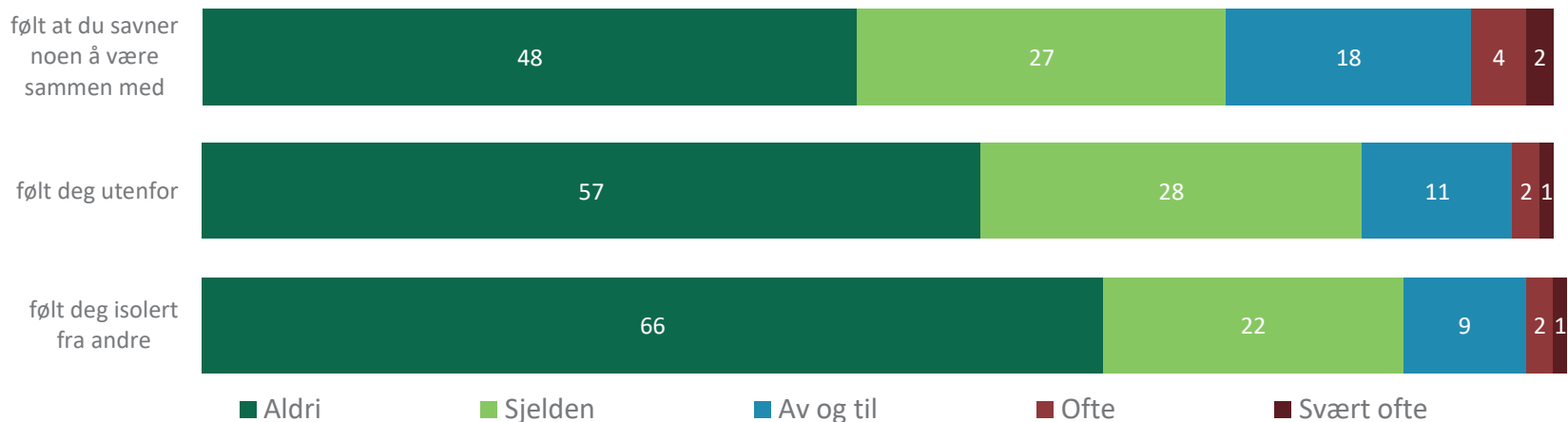
- Det er en klar og naturlig negativ sammenheng mellom psykiske symptomplager på angst og depresjon (HSCL - 5), og andelen som sier at egen helse er dårlig eller ikke helt god.

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Ensomhet

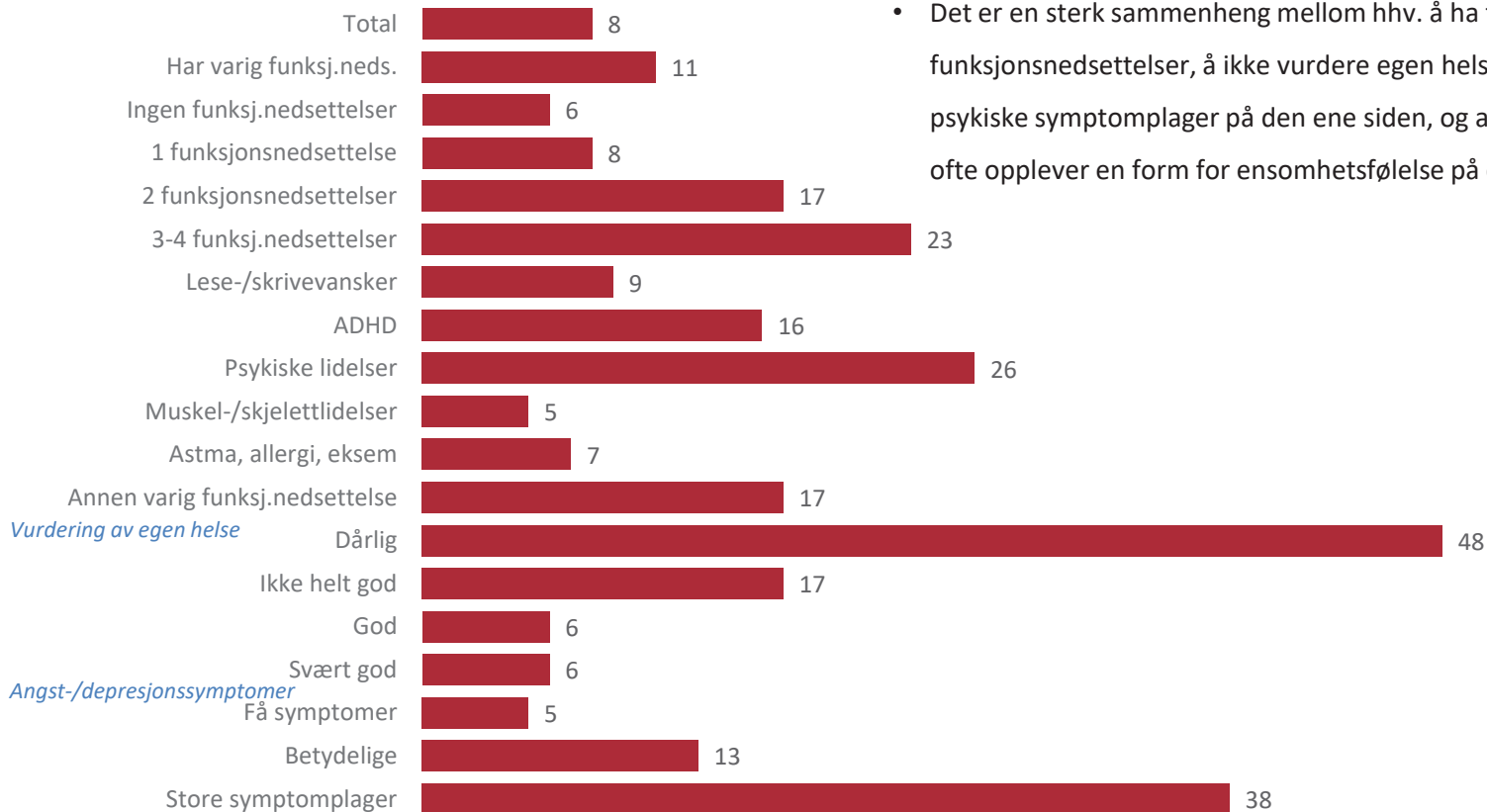
Ensomhet (%)

I løpet av dette semesteret, hvor ofte har du i studiesituasjonen ...?

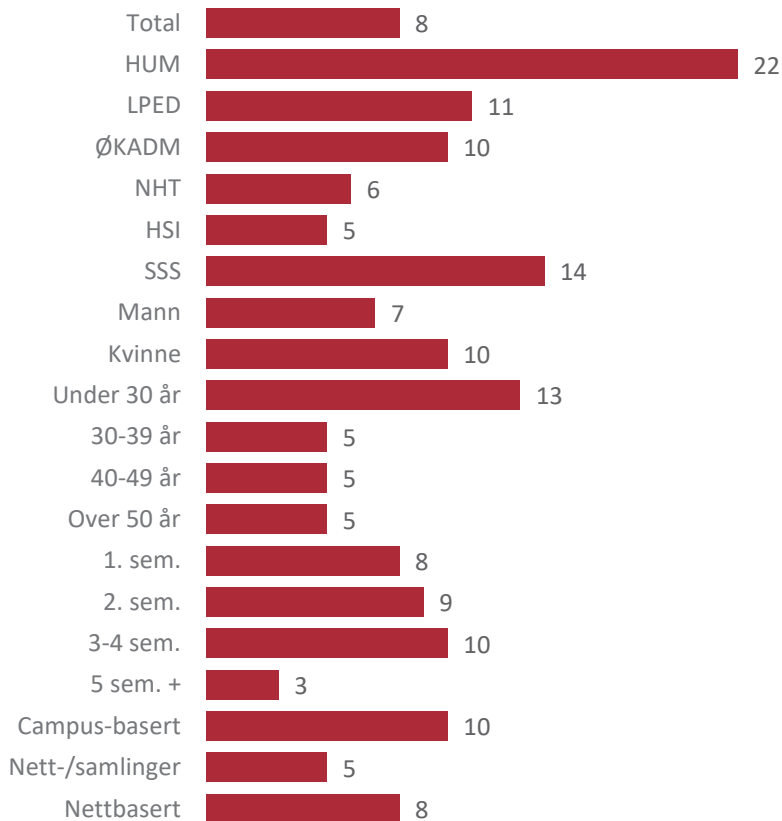
- Det er relativt få fagskolestudenter som gir uttrykk for at de er ensomme.
- I SHoT 2018 sa totalt 30 % av studentene at de ofte eller svært ofte opplevde minst en av disse formene for ensomhet. Merk at målgruppen her er **norske heltidsstudenter 18 – 35 år**. I den foreliggende undersøkelsen er det ingen slik avgrensning. Det ble også spesifisert at det spørres om ensomhet i studiesituasjonen.
- I totalutvalget av fagskolestudenter sier 8 % at de ofte eller svært ofte opplever minst en slik form for ensomhet. Blant fagskolestudenter i alderen 18 – 35 som studerer på heltid er denne andelen 14 %, altså bare halvparten av det man finner i SHoT 2018.

Føler seg ofte eller svært ofte utenfor og/eller isolert og/eller savner noen å være sammen med (%) (1)

- Det er en sterk sammenheng mellom hhv. å ha flere varige funksjonsnedsettelse, å ikke vurdere egen helse som god, og store psykiske symptomplager på den ene siden, og at en ofte – eller svært ofte opplever en form for ensomhetsfølelse på den andre siden.

Føler seg ofte eller svært ofte utenfor og/eller isolert og/eller savner noen å være sammen med (%) (2)

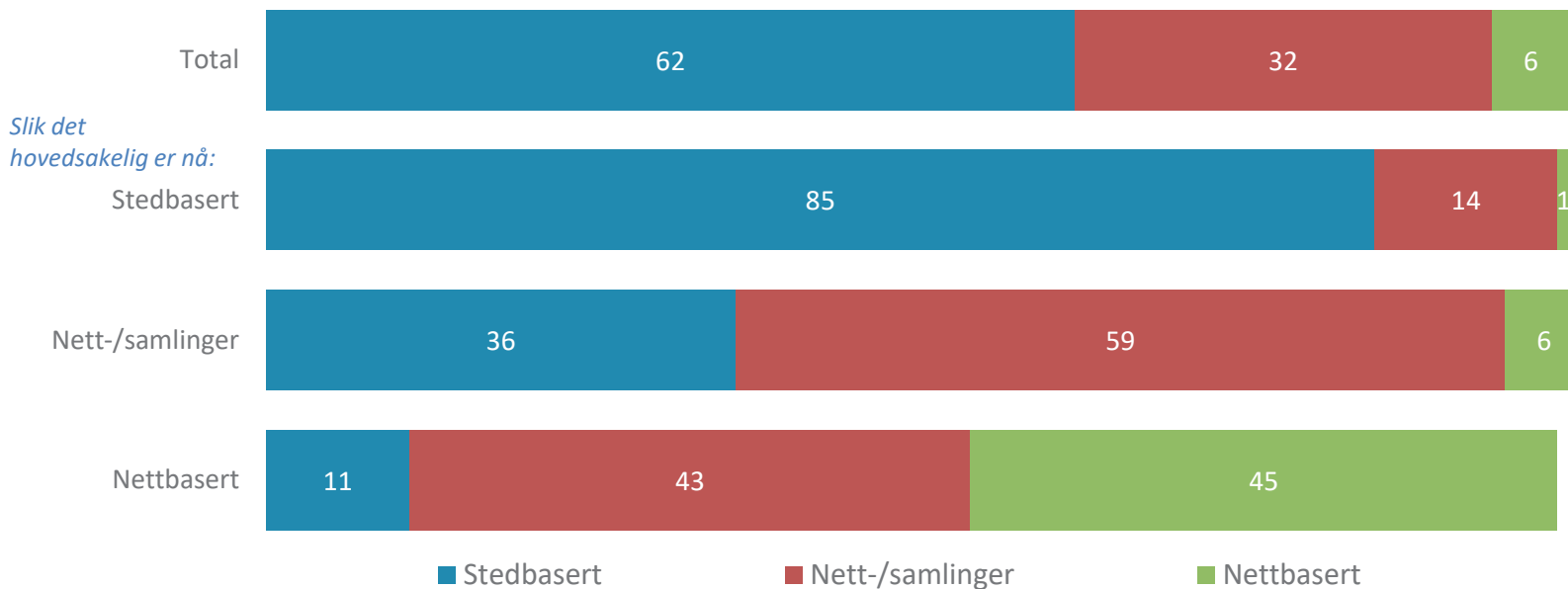
- Det er en sterk bakenforliggende sammenheng mellom fagfelt og forhold som kjønns- og aldersfordeling.
- På HUM, LPED, ØKADM og HSI er det en svært stor overvekt av kvinner, mens det er motsatt på NHT og SSS.
- Andelen under 30 år er vært mye høyere på HUM enn på andre fagfelt.
- Samtidig ser en at andelen som ofte – eller svært ofte opplever en form for ensomhet er høyest blant kvinner og de yngste.

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Preferanse for undervisnings- og vurderingsform

Preferanse for undervisningsform, etter nåværende undervisningsform (%)

Hvilken organisering av undervisningen ville du helst foretrukket hvis du kunne velge fritt?

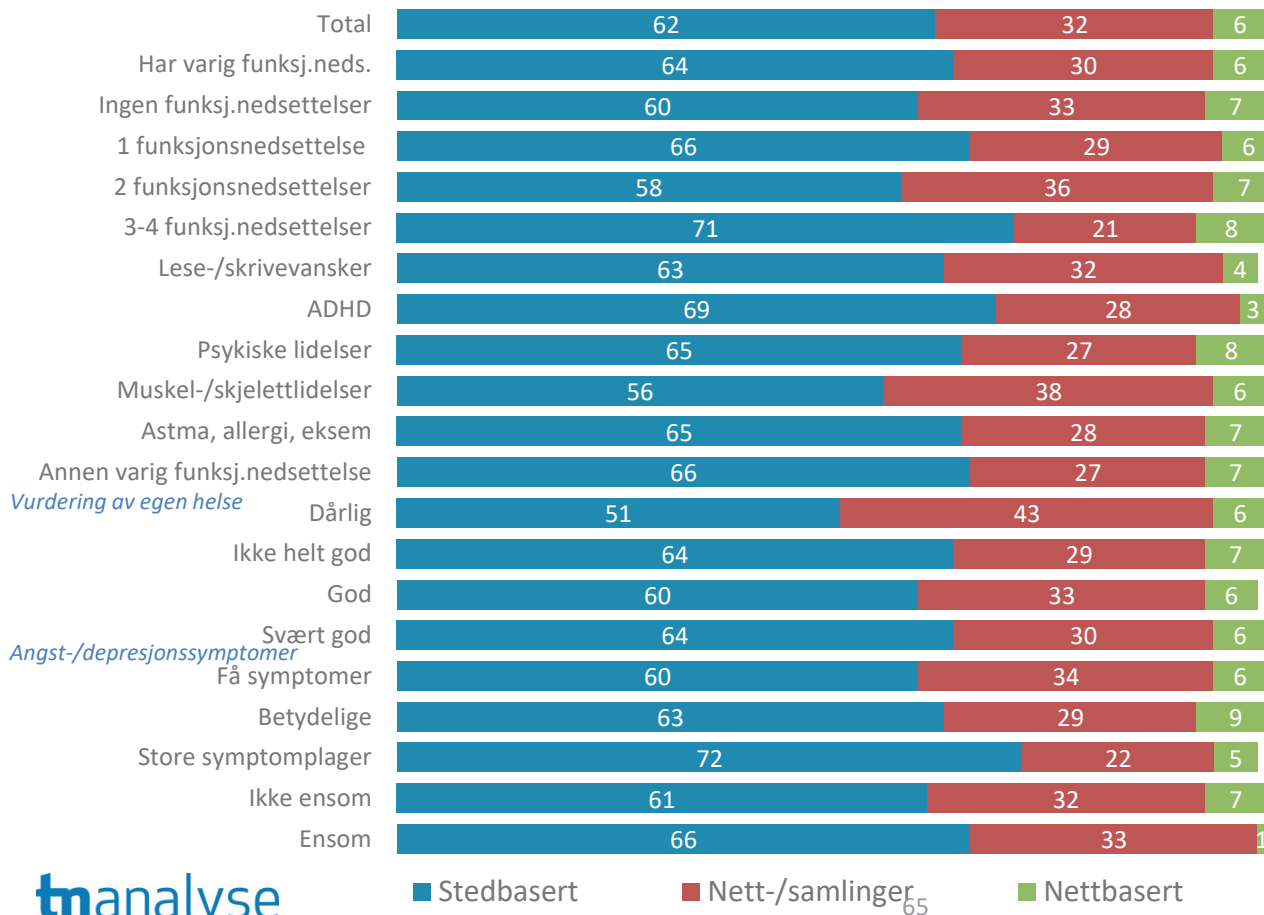

- Mer enn 6 av 10 foretrekker stedbasert undervisning, mens 1/3 foretrekker en blanding av nettbasert undervisning og samlinger.
- Mange av studentene på med rent nettbasert undervisning foretrekker egentlig at dette kombineres med samlinger.

Preferanse for undervisningsform (%)

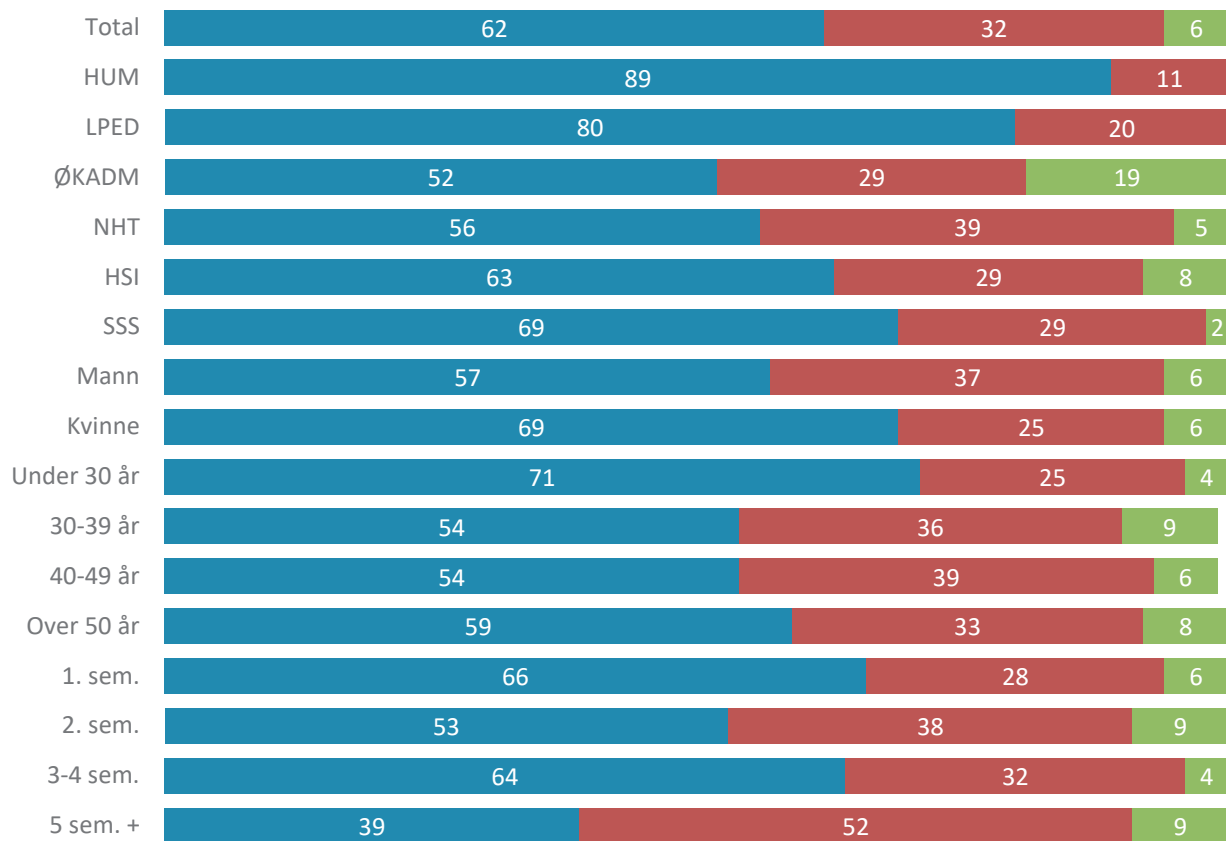
Hvilken organisering av undervisningen ville du helst foretrukket hvis du kunne velge fritt?

- Fagskolestudenter med mange varige funksjonsnedsettelse og/eller store psykiske symptomplager foretrekker i relativt stor grad campus-basert undervisning.
- Studenter som ofte – eller svært ofte føler en form for ensomhet foretrekker naturlig i liten grad rene nettstudier.

Preferanse for undervisningsform (%) - funksjonsnedsettelse

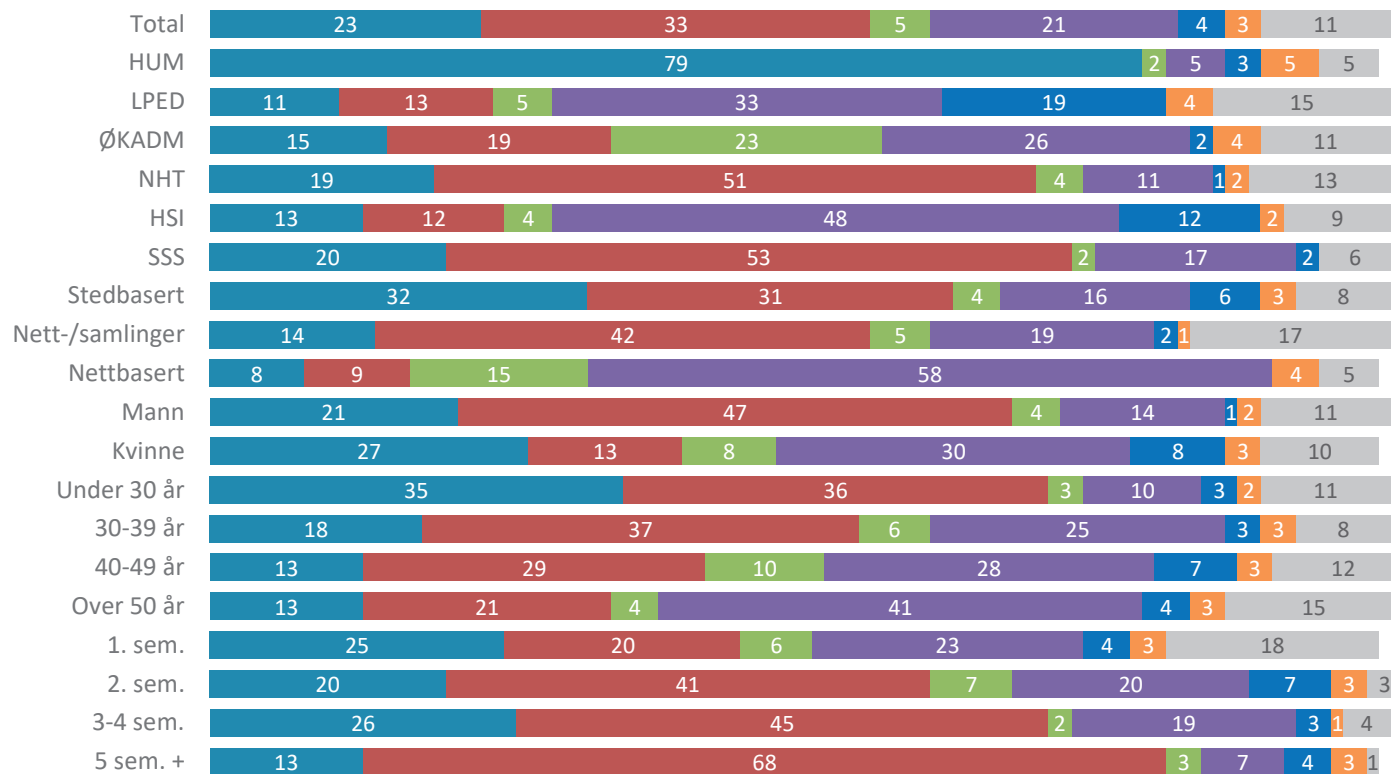
Hvilken organisering av undervisningen ville du helst foretrukket hvis du kunne velge fritt?

- Det er stor forskjell mellom fagfeltene, og dette har i hovedsak sammenheng med forskjeller i måten undervisningen faktisk er lagt opp på.

Vanligste vurderingsform (%)

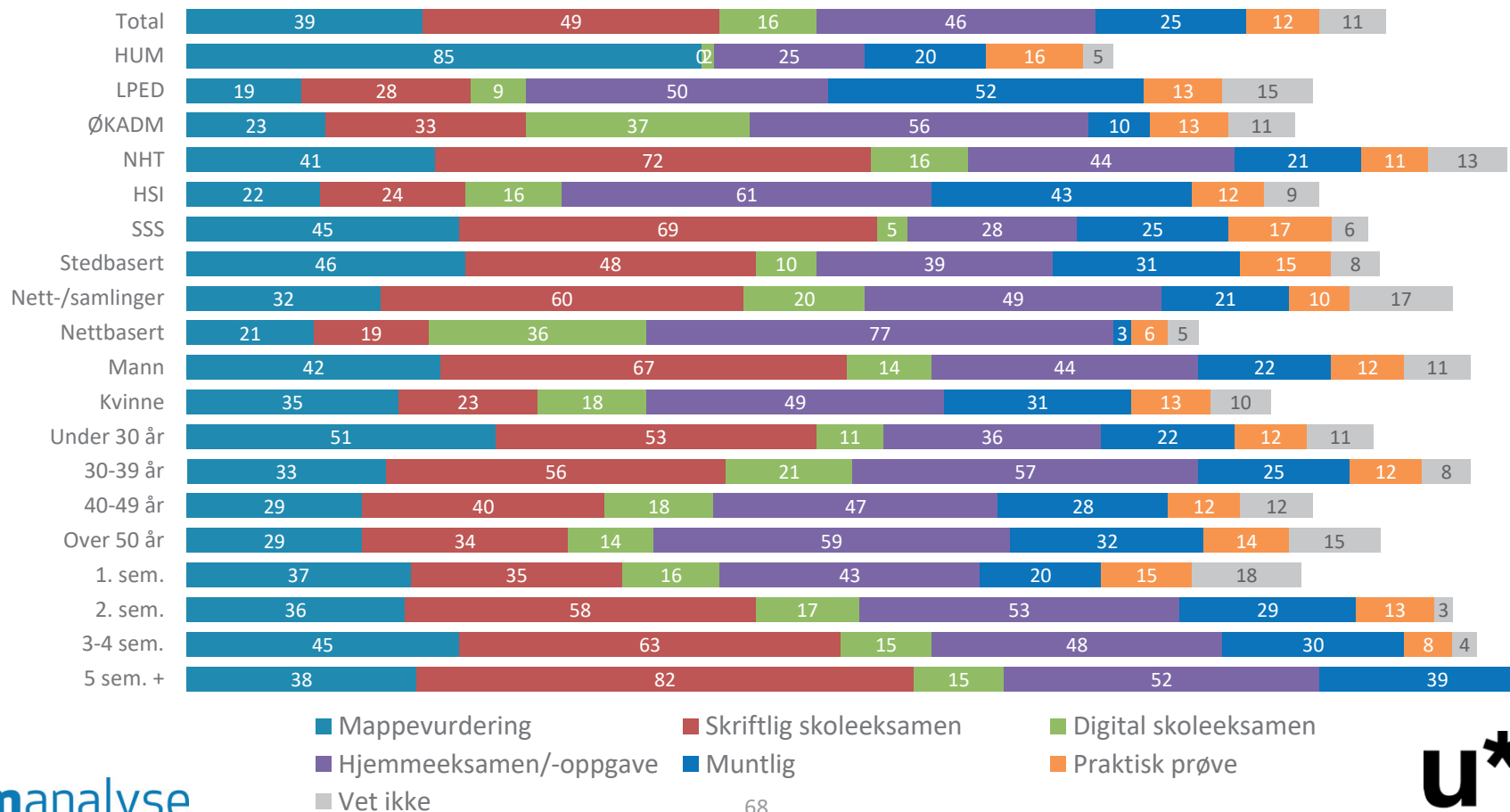
Hvilken eksamensform/vurderingsform er **mest vanlig** på studiet ditt?

- De ferskeste studentene har ikke hatt eksamen ennå, og en god del svarer «vet ikke» på dette spørsmålet.
- Det er en naturlig sammenheng med undervisningsform.

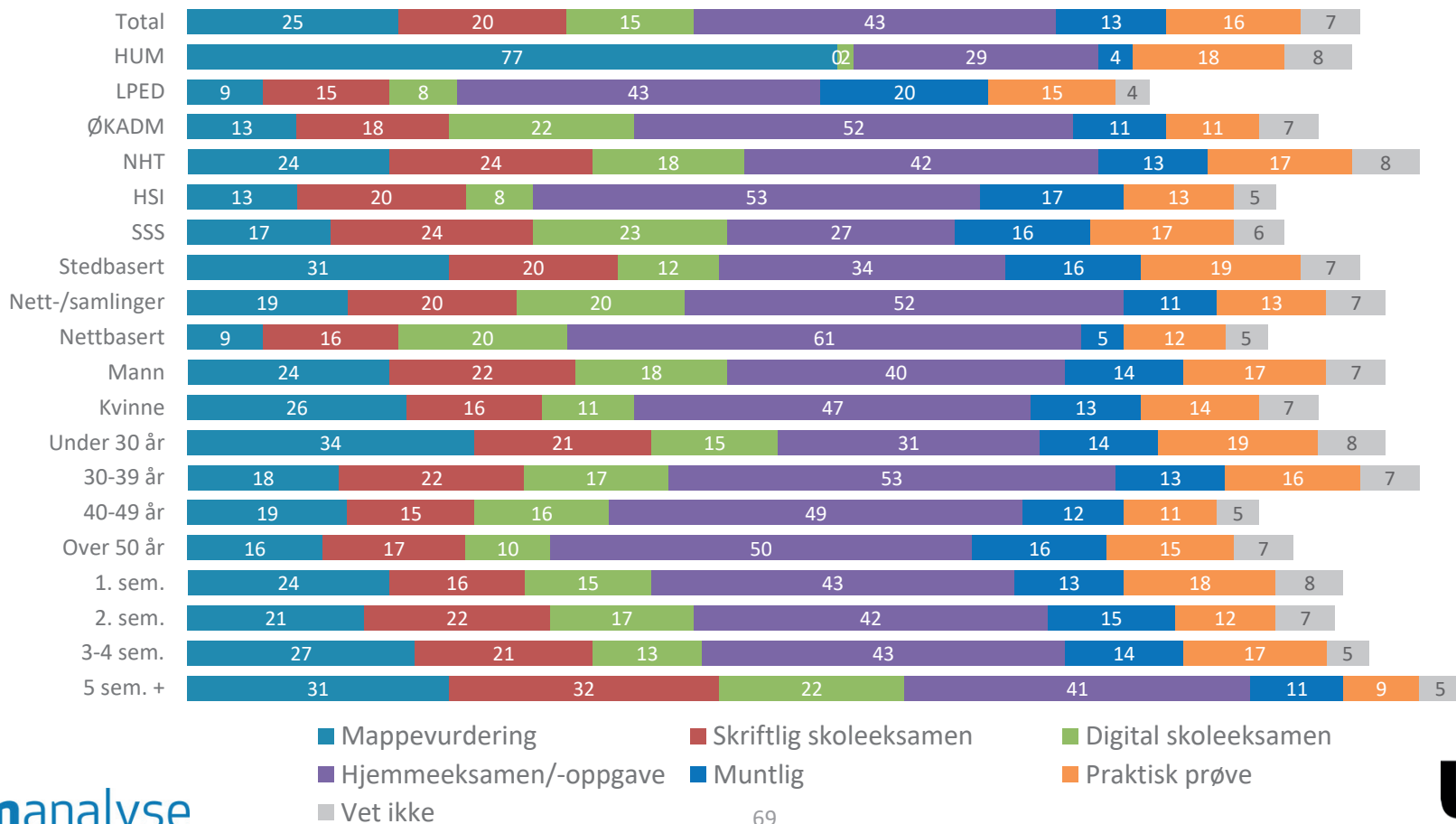
Alle vurderingsformer (%)

Hvilken eksamensform/vurderingsform er **mest vanlig** på studiet ditt? Hvilke andre vurderingsformer er det på studiet ditt? Flere svar mulig

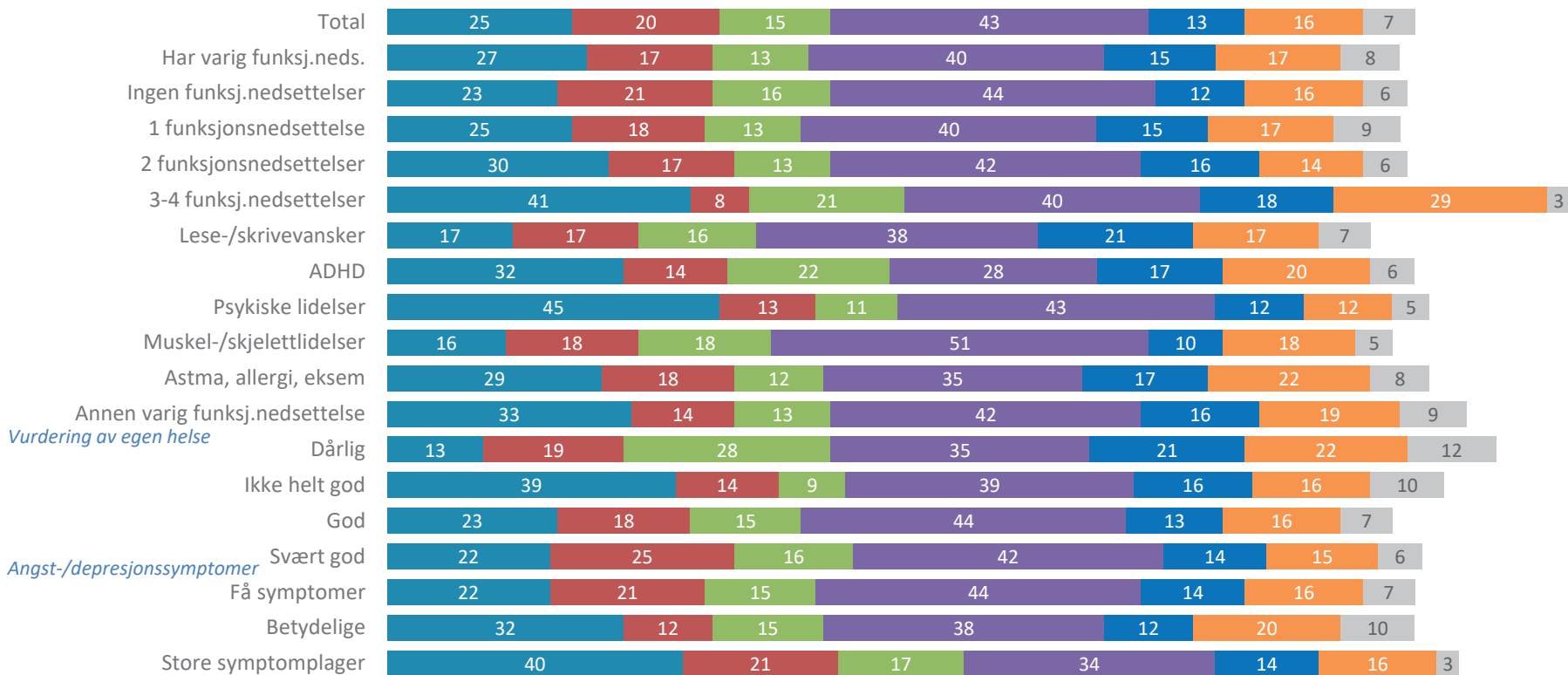
Foretrukne vurderingsformer (%)

Hvilke eksamensformer foretrekker du hvis du kunne velge fritt? Flere svar mulig

Foretrukne vurderingsformer (%) - funksjonsnedsettelse

Hvilke eksamensformer foretrekker du hvis du kunne velge fritt? Flere svar mulig

■ Mappевurdering

■ Skriftlig skoleeksamen

■ Digital skoleeksamen

■ Hjemmeeksamen/-oppgave

■ Muntlig

■ Praktisk prøve

■ Vet ikke

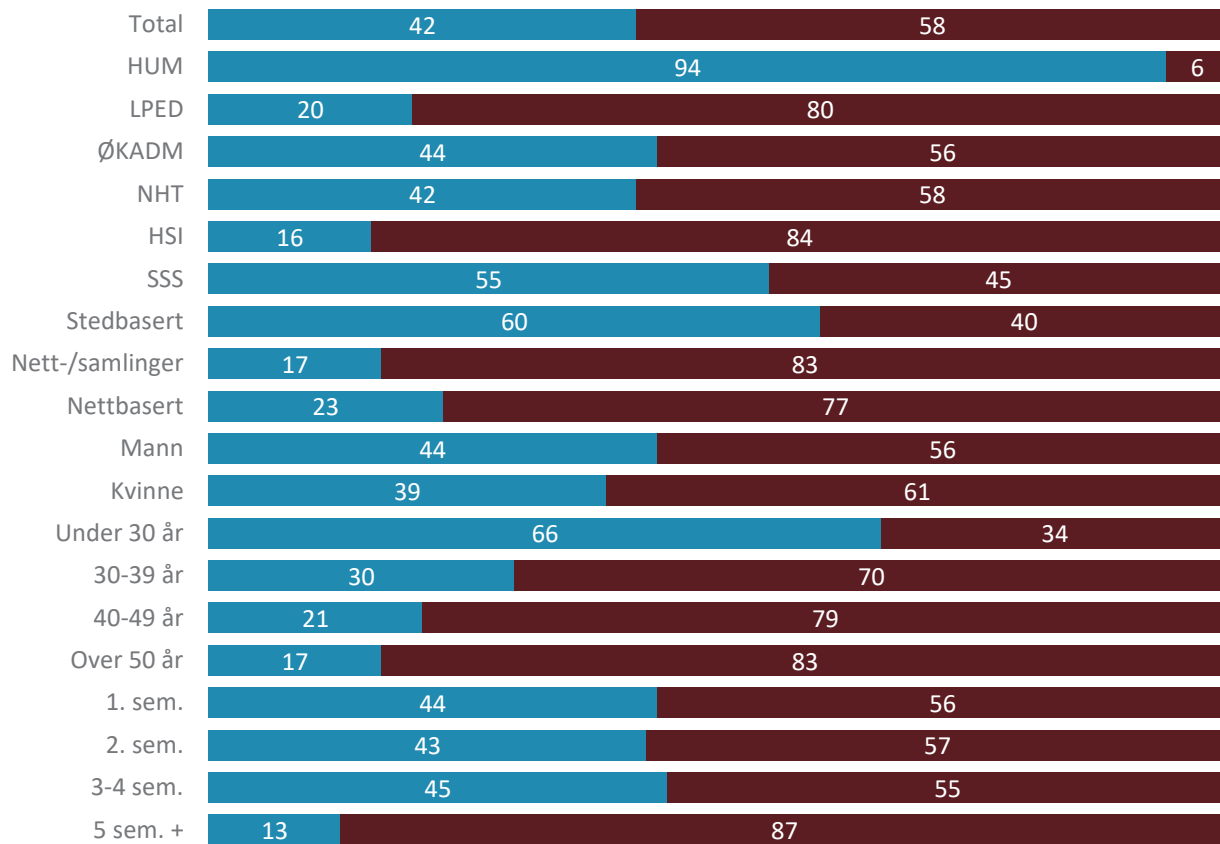
70

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Studier og arbeid

Heltid- eller deltidsstudier (%)

Er studiet du går på lagt opp som et heltidsstudie (i gjennomsnitt 30 studiepoeng per semester) eller tar du det over lengre tid?

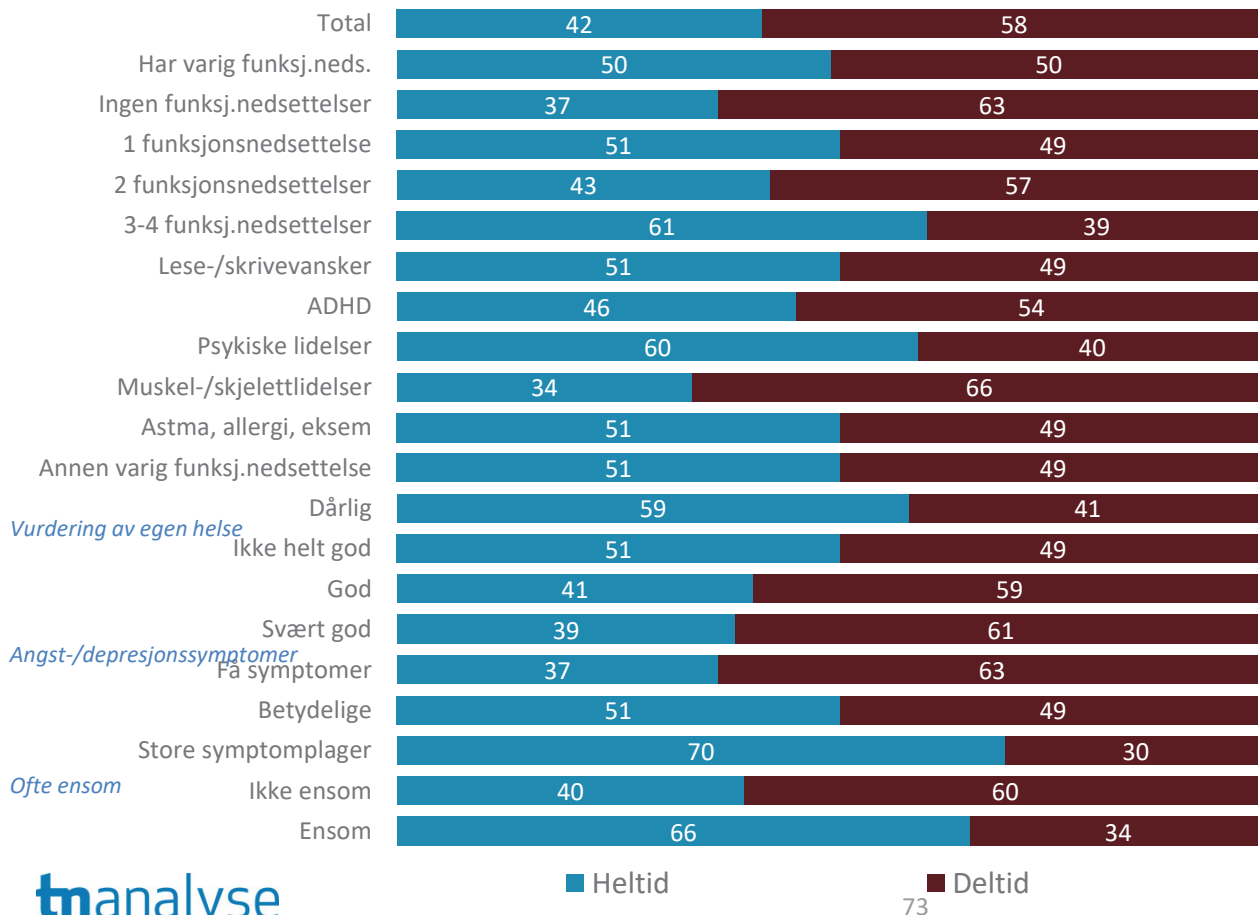

- Det er stor forskjell mellom fagfeltene, og dette kan ikke ses uavhengig av alderssammensetningen på dem.
- De yngste studerer i stor grad på heltid, mens fagskolestudenter over 30 år i stor grad studerer på deltid.

Heltid- eller deltidsstudier (%) - funksjonsnedsettelse

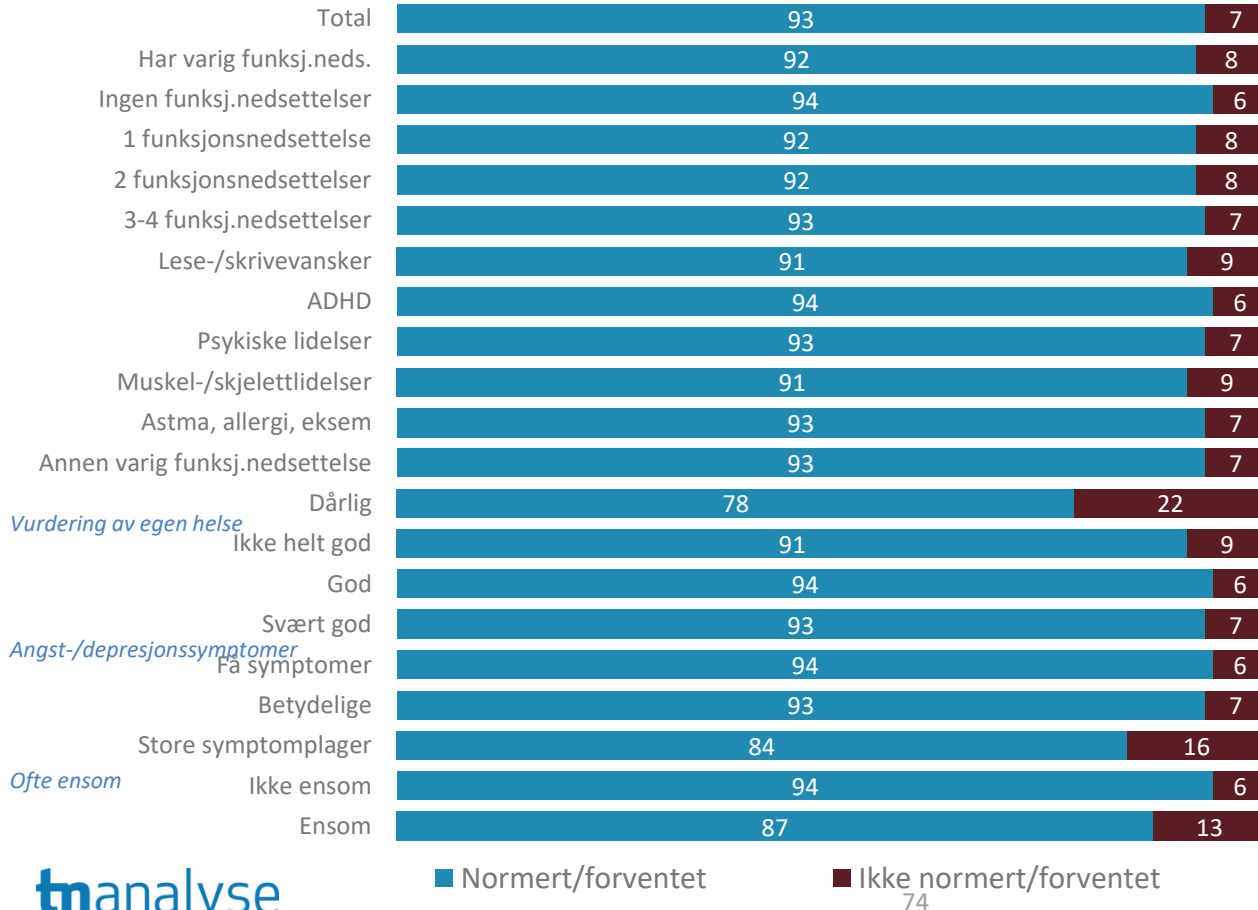
Er studiet du går på lagt opp som et heltidsstudie (i gjennomsnitt 30 studiepoeng per semester) eller tar du det over lengre tid?

- Disse sammenhengene må ses på bakgrunn av felles bakenforliggende demografiske forskjeller, slik det er vist på neste side.
- For eksempel er omfanget av egenrapporterte psykiske lidelser og psykiske symptomplager knyttet til alder (mest utbredt blant unge). Som vist på neste side så studerer de yngste i klart størst grad på heltid, mens de over 30 år i størst grad studerer på deltid.

Forventet studieprogresjon (%) - funksjonsnedsettelse

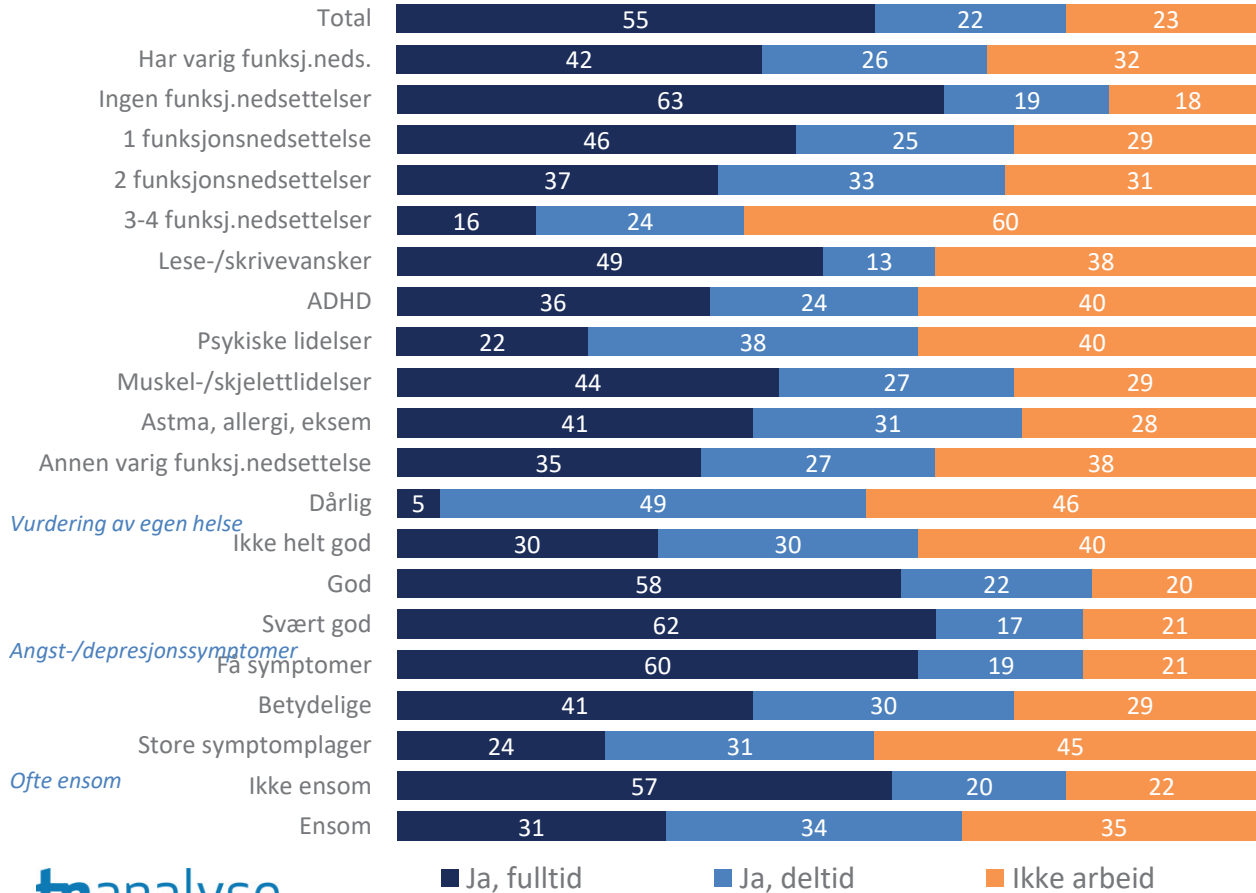
Følger du den normerte/forventede studieprogresjonen på studiet?

- 1,6 % av fagskolestudentene beskriver sin helsesituasjon som direkte dårlig, og ytterligere 12 % sier at den ikke er helt god.
- Det er den førstnevnte gruppen, og de som rapporterer store psykiske symptomplager (gjelder 8 % av fagskolestudentene), som i klart størst grad ikke følger normert (dvs. forventet) progresjon på studiet.
- Bakgrunnsdata viser at 42 % av de som vurderer helsen sin som dårlig, også rapporterer store symptomplager på angst og depresjon. Alle som sier at helsen er dårlig har minst 1 varig funksjonsnedsettelse.
- Hvis vi også inkluderer de som sier at helsen ikke er helt god, så har 83 % av disse varig funksjonsnedsettelse, og 31 % rapporterer store symptomplager på angst og depresjon.
- Det er altså en klar sammenheng mellom disse tre dimensjonene.

Inntektsgivende arbeid ved siden av studiet (%) (1)

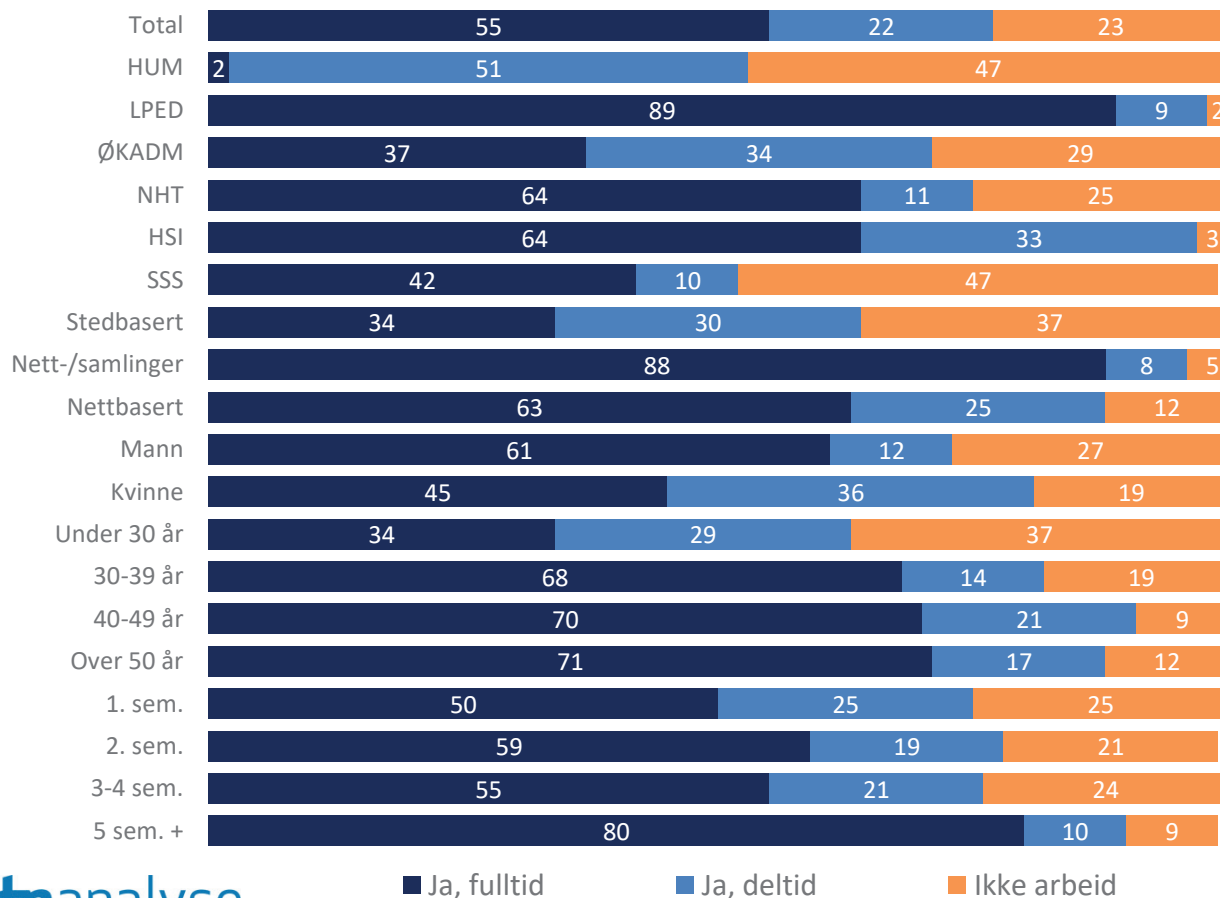
Har du inntektsgivende arbeid ved siden av studiene i dette semesteret?

- Fagskolestudentene har i stor grad inntektsgivende arbeid ved siden av studiene, og over halvparten jobber fulltid.
- Det er en klar sammenheng mellom varige funksjonsnedsettelse og andelen som jobber ved siden av studiene. Denne andelen synker med økende omfang av funksjonsnedsettelse, vurdering av egen helse som ikke god, økende psykiske symptomplager og ensomhet.

Inntektsgivende arbeid ved siden av studiet (%) (2)

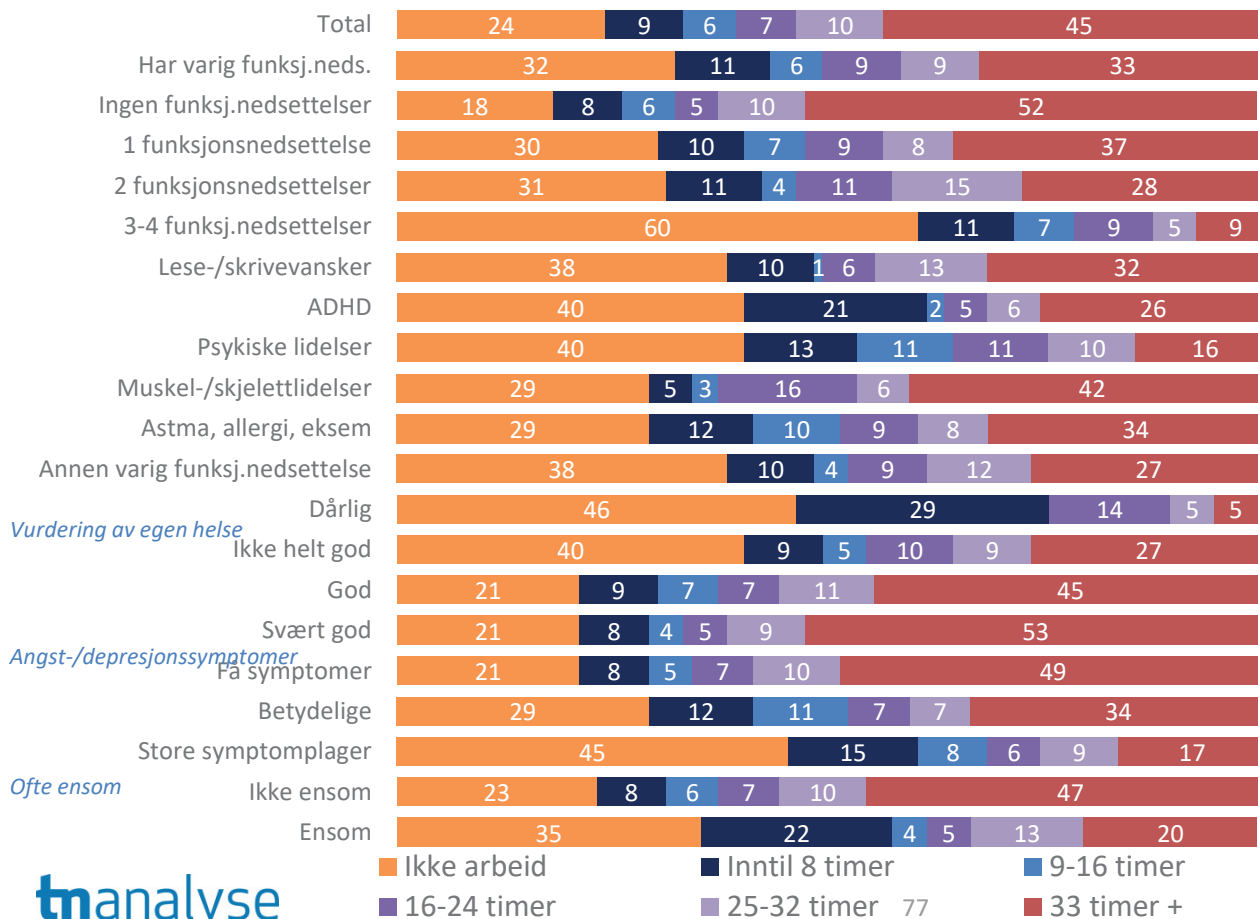
Har du inntektsgivende arbeid ved siden av studiene i dette semesteret?

- Oversikten på forrige side kan ikke ses uavhengig av at de yngste i større grad rapporterer om psykiske lidelser og store psykiske symptomplager, samtidig som denne gruppen i mindre grad jobber ved siden av studiene.
- Forskjellen mellom fagfeltene må ses på bakgrunn av ulik sammensetning av undervisningsformer. For eksempel er andelen på rent nettbaserte studier høy på ØKADM (40 %), og andelen med nettbaserte studier i kombinasjon med samlinger høy på NHT (53 %).

Inntekstgivende arbeid ved siden av studiet (%) - antall timer (1)

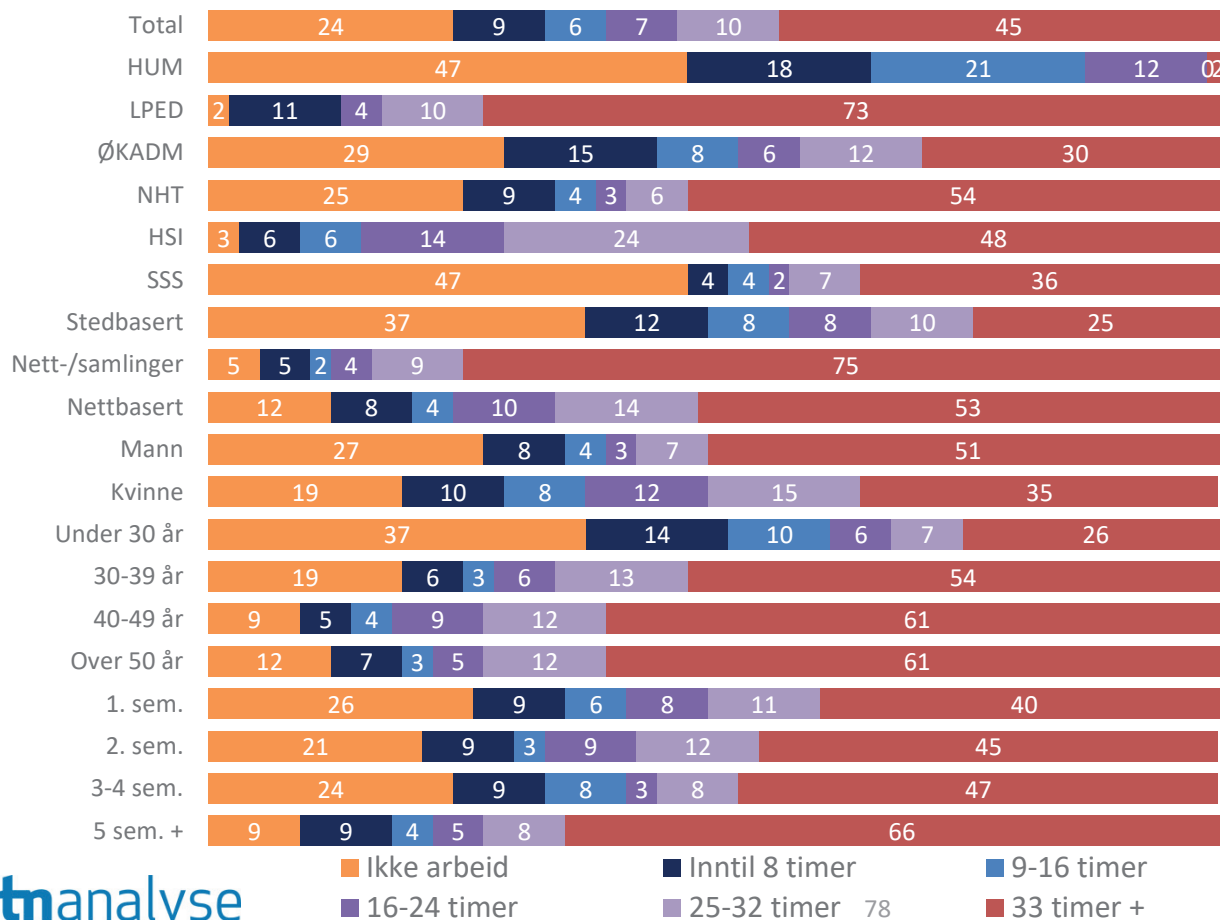
Har du inntekstgivende arbeid ved siden av studiene i dette semesteret?

- Studenter på fagskolene med god helse og få psykiske symptomplager jobber i størst grad heltid.
- Dette kan ikke ses uavhengig av en felles bakenforliggende sammenheng mellom psykisk helse og hhv. alder og kjønn.

Inntektsgivende arbeid ved siden av studiet (%) - antall timer (2)

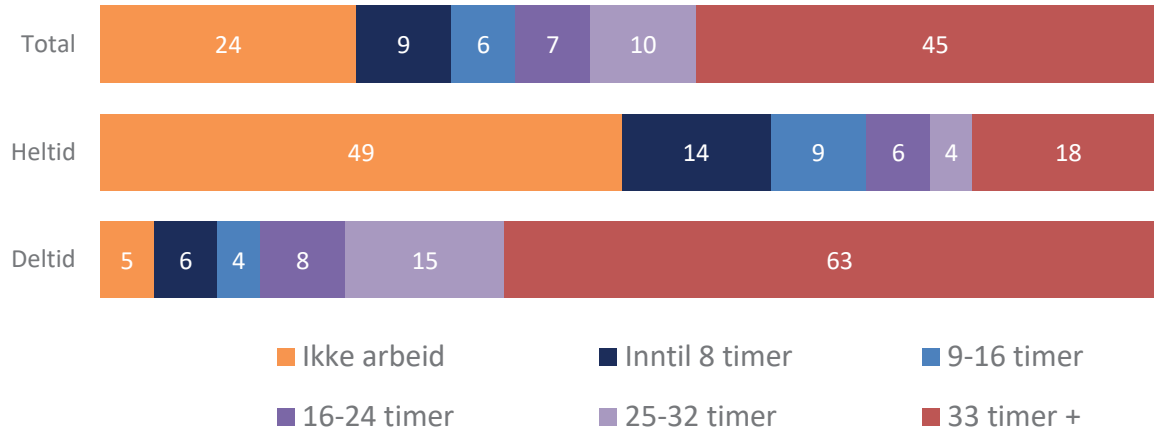
Har du inntektsgivende arbeid ved siden av studiene i dette semesteret?

- ¼ av fagskolestudenter på nettbaserte studier med samlinger jobber fulltid ved siden av.
- Dette gjelder ½ av studentene på rene nettbaserte studier, og ¼ av studentene på stedbaserte studier.

Inntektsgivende arbeid ved siden av studiet (%) - heltids- og deltidsstudenter

Har du inntektsgivende arbeid ved siden av studiene i dette semesteret?

- 42 % av fagskolestudentene i utvalget studerer på heltid, mens 58 % er deltidsstudenter. Det er en naturlig sammenheng mellom dette og hvor mye de jobber.
- Halvparten av heltidsstudentene jobber ikke ved siden av studiene, mens dette kun gjelder 5 % av deltidsstudentene.

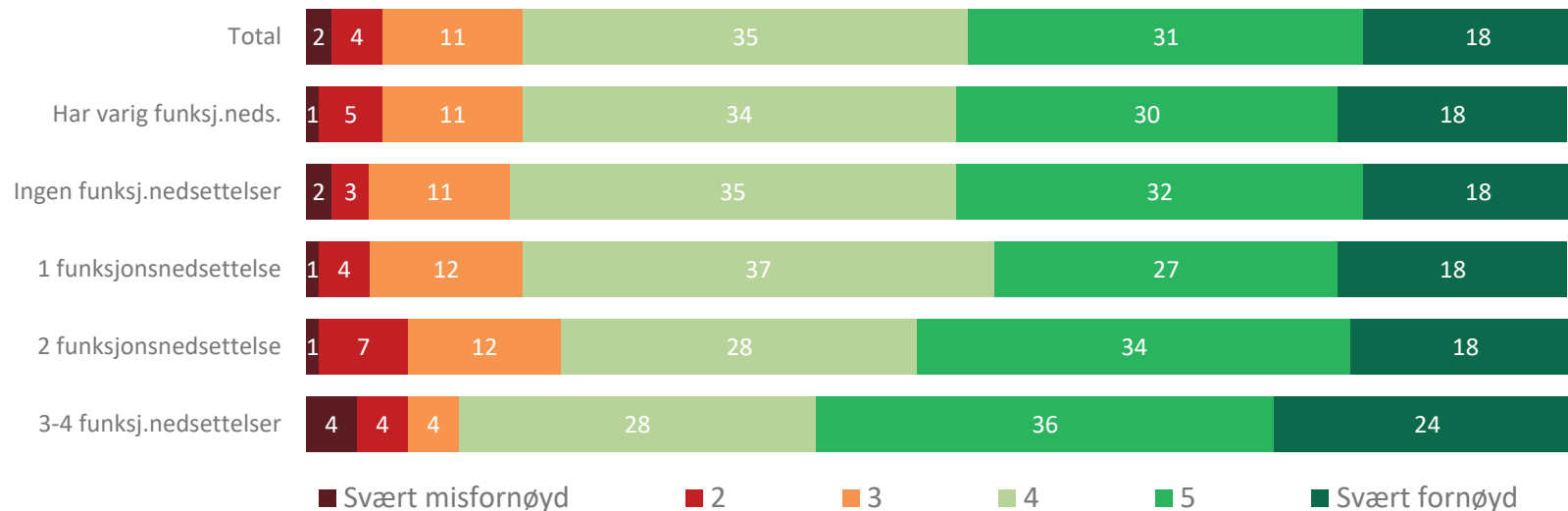
Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Tilfredshet med studiet

Tilfredshet med livet som fagskolestudent totalt sett (%)

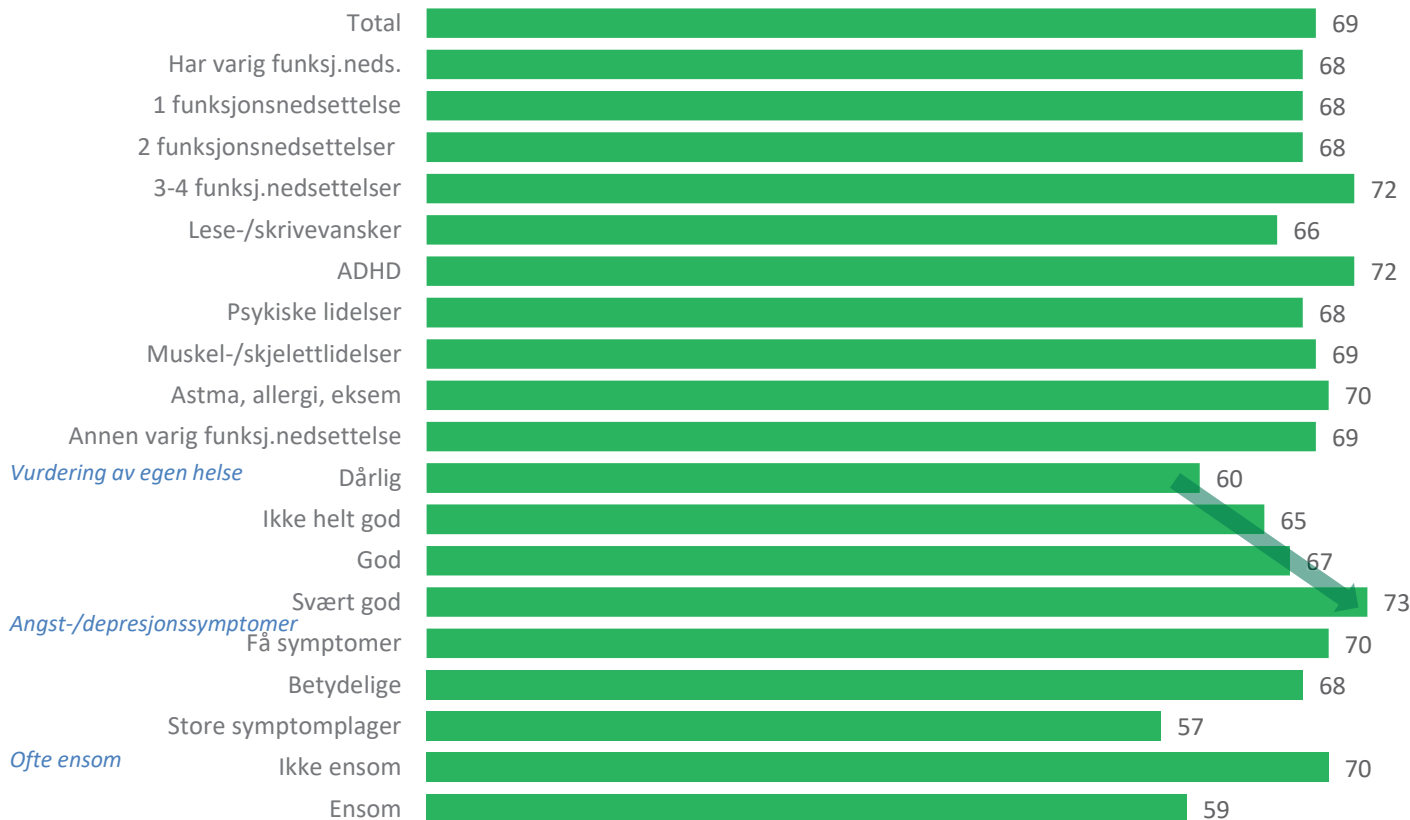
Hvor fornøyd er du med livet som fagskolestudent totalt sett?

- Det er liten sammenheng mellom det å ha varige funksjonsnedsettelse generelt sett, og tilfredshet med livet som fagskolestudent. Det er en tendens til at de med flere funksjonsnedsettelse i større grad er meget fornøyd.
- På de neste sidene vises tilfredsheten som snittet på en skala fra 0 til 100 (**Svært misfornøyd=0, 2=20, 3=40, 4=60, 5=80, Svært fornøyd=100**). Dette for å gi en rask oversikt over forskjeller i tilfredshet i undergrupper.

Tilfredshet med livet som fagskolestudent totalt sett (snitt 0 - 100) (1)

Hvor fornøyd er du med livet som fagskolestudent totalt sett?

- Det er en positiv sammenheng mellom vurdering av egen helse og trivsel med livet som fagskolestudent totalt sett.
- Studenter med store psykiske symptomplager, og de som ofte føler seg ensomme, trives i minst grad med livet som fagskolestudent.

Tilfredshet med livet som fagskolestudent totalt sett (snitt 0 - 100) (2)

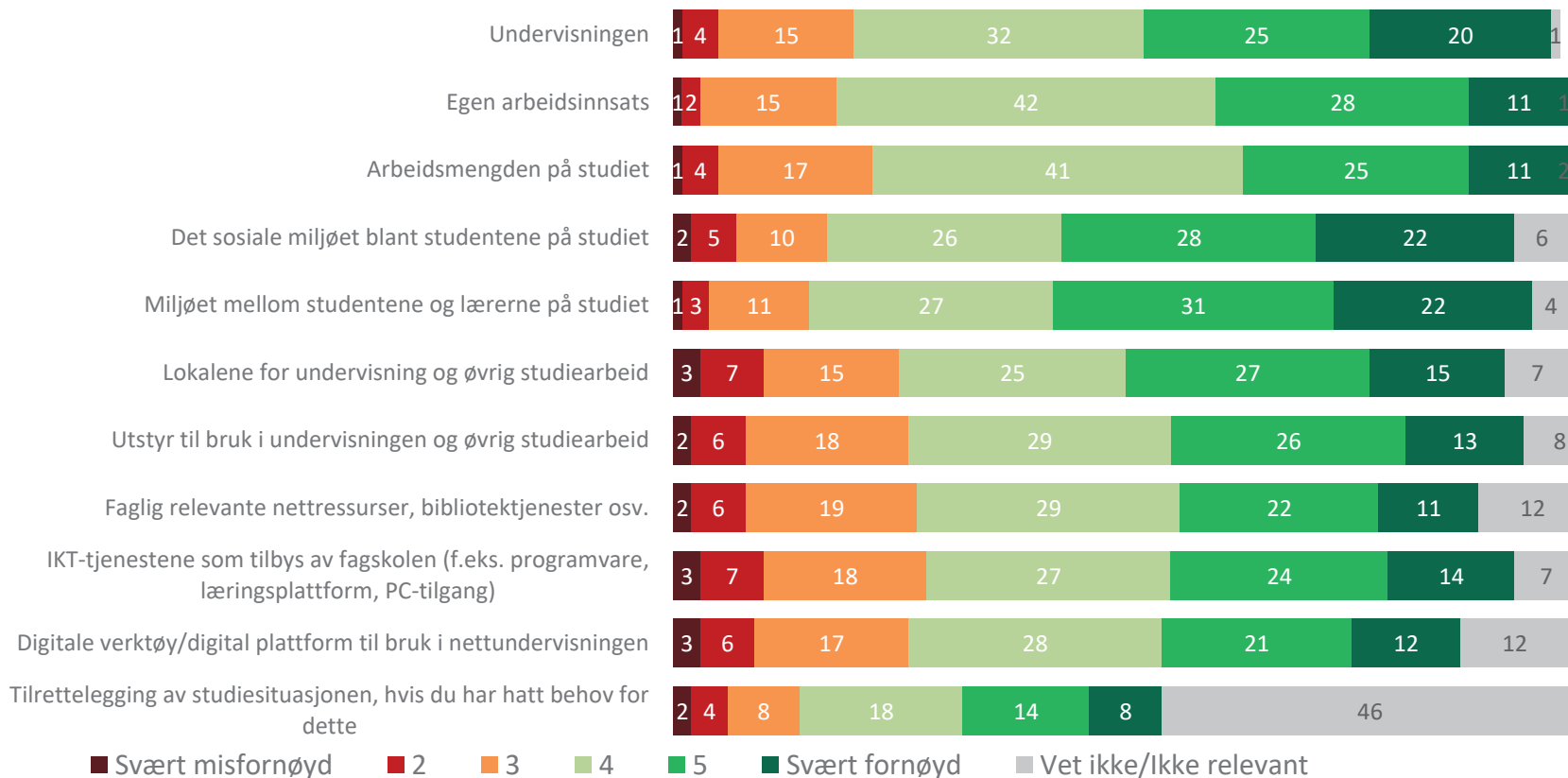
Hvor fornøyd er du med livet som fagskolestudent totalt sett?

- Det er store kjønnsforskjeller, og dette ligger i stor grad bak forskjellen mellom fagfelt, eller omvendt.

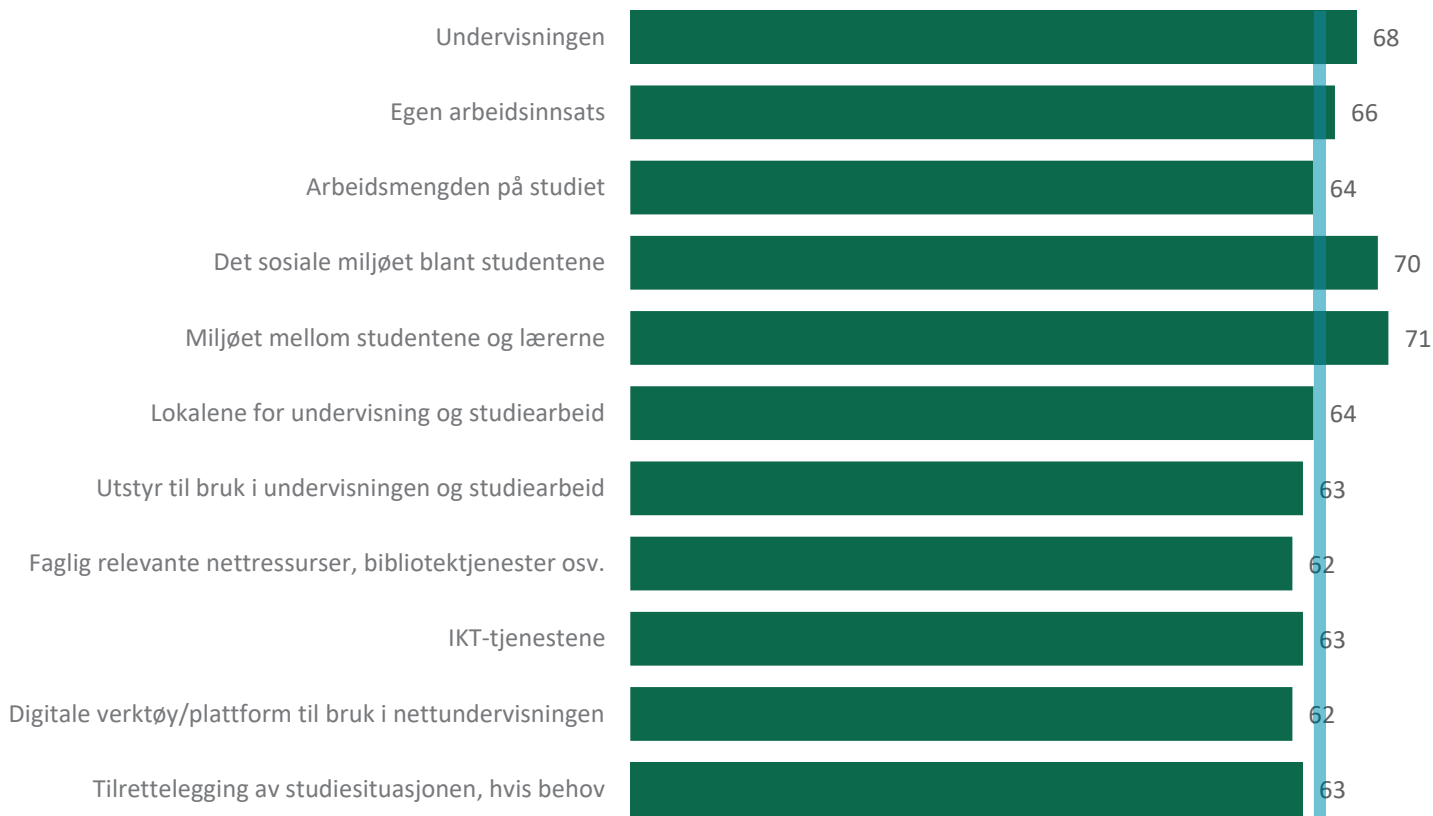
Tilfredshet med ulike forhold (%)

Hvor fornøyd er du med livet som fagskolestudent totalt sett?

Tilfredshet med ulike forhold som fagskolestudent (snitt 0 - 100) (1)

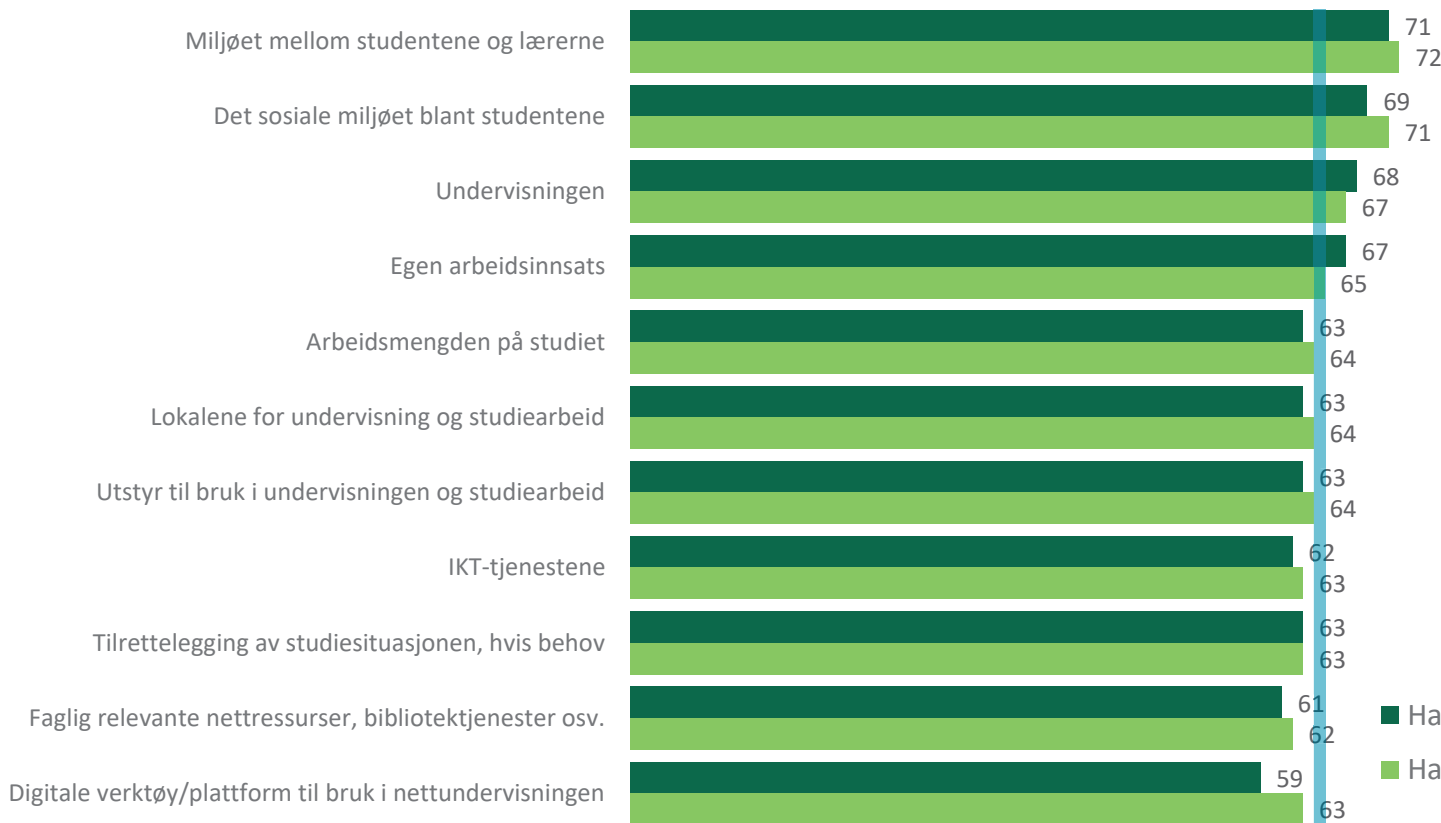
Som fagskolestudent, hvor fornøyd er du med ....?

- Tilfredsheten med miljø og undervisningen er på et bra nivå, mens tilfredsheten med lokaler, nødvendig utstyr og lignende er på et middels godt nivå.
- Spørsmålene om undervisningen, egen arbeidsinnsats og arbeidsmengden på studiet kan sammenlignes med SHoT 2018.
- Tilfredsheten med disse forholdene er høyere på fagskolene, også når utvalget avgrenses til 18 – 35 år som studerer på heltid.

Tilfredshet med ulike forhold som fagskolestudent (snitt 0 - 100) (2)

Som fagskolestudent, hvor fornøyd er du med ....?

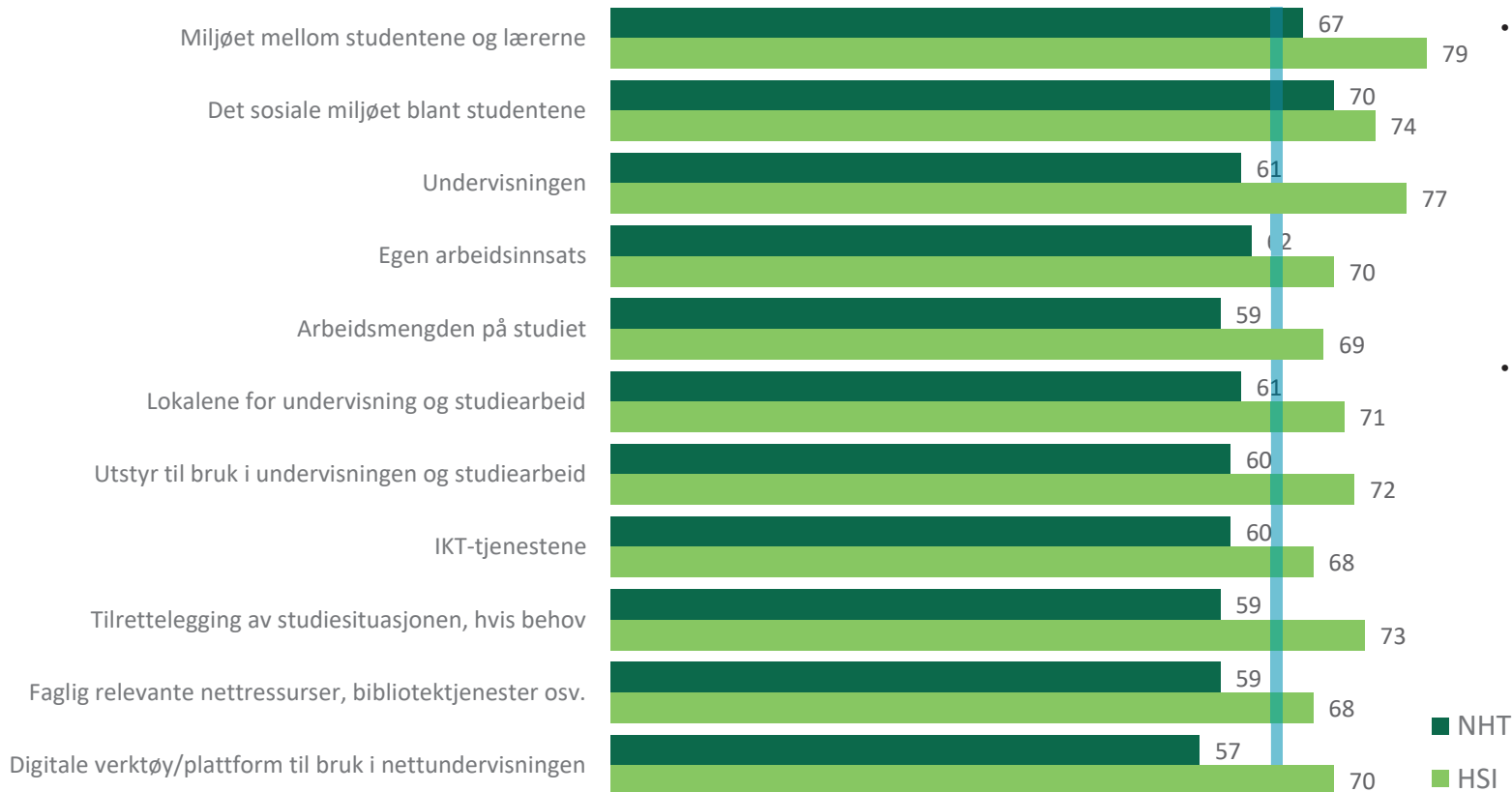

- Det er ikke store forskjeller mellom de som har varige funksjonsnedsettelse og andre når det gjelder hvor fornøyd de er med ulike forhold som fagskolestudent.
- På de fleste områdene er det en liten tendens til at studenter uten funksjonsnedsettelse er mer fornøyd, men ikke når det gjelder vurderingen av egen arbeidsinnsats og tilrettelegging.

■ Har varig funksj.neds.
■ Har ikke

Tilfredshet med ulike forhold som fagskolestudent (snitt 0 - 100) (3)

Som fagskolestudent, hvor fornøyd er du med ....?

- Det er svært store forskjeller i tilfredshet mellom fagskolestudenter på helse- og sosialfag og de på tekniske fag, der de førstnevnte er mye mer fornøyd med forholdene.
- Forskjellen er ikke veldig stor når det gjelder vurderingen av det sosiale miljøet, men på alle andre områder der det store forskjeller.

■ NHT
■ HSI

Tilfredshet med ulike forhold som fagskolestudent (snitt 0 - 100) (4)

	Total	Har varig funksj.neds.	Ingen funksj.neds.etter	1 funksjonsneds.etter	2 funksjonsneds.etter	3-4 funksj.neds.etter	Lese-/skrivevansker	ADHD	Psykiske lidelser	Muskel-/skjelettlidelser	Astma, allergi, eksem	Annen varig funksj.neds.etter	Dårlig	Ikke helt god	God	Svært god	Få symptomer	Betydelige	Store symptomer	Ikke ensom	Ensom	Ikke behov for tilrettel.	Behov for tilrettel.	Ikke kjennskap til konkret tilrettel.	Kjennskap til konkret tilrettel.	Ikke brukt konkret tilrettel.	Brukt konkret tilrettel.
Total tilfredshet	69	68	69	68	68	72	66	72	68	69	70	69	60	65	67	73	70	68	57	70	59	70	63	69	65	69	59
Undervisningen	68	68	67	67	68	71	61	76	67	68	70	69	62	65	68	68	68	67	61	68	60	68	62	68	65	68	63
Egen arbeidsinnsats	66	67	65	66	67	66	67	67	63	67	69	67	53	64	64	69	66	63	62	66	62	66	65	65	70	66	67
Arbeidsmengden på studiet	64	63	64	62	65	64	60	65	62	63	64	65	59	62	62	67	65	61	57	64	60	64	57	64	59	64	56
Det sosiale miljøet blant studentene	70	69	71	69	66	75	71	71	65	69	72	66	43	68	70	72	72	68	57	72	53	70	66	70	66	70	61
Miljøet mellom studentene og lærerne	71	71	72	70	72	76	68	73	71	75	73	71	67	69	71	72	72	72	65	72	65	72	67	72	68	72	66
Lokalene for undervisning og studiearbeid	64	63	64	62	66	67	60	65	65	63	67	64	58	61	63	67	65	65	57	64	62	64	61	64	62	64	62
Utstyr til bruk i undervisningen og studiearb.	63	63	64	62	65	68	59	67	62	63	68	64	55	59	63	66	65	63	55	64	56	64	60	64	60	64	61
Faglig relevante nettressurser, bibliotektj.osv.	62	61	62	60	64	57	56	69	61	63	63	61	53	58	62	64	63	61	57	62	58	62	58	62	61	62	53
IKT-tjenestene	63	62	63	61	64	61	58	65	61	63	66	62	56	57	62	65	63	61	57	63	60	63	57	63	58	63	56
Dig. verktøy/plattform i nettundervisningen	62	59	63	59	61	58	53	67	55	60	66	59	51	55	61	66	62	60	54	62	58	63	52	62	52	62	55
Tilrettelegging av studiesit., hvis behov	63	63	63	64	59	66	53	64	66	60	68	65	58	63	62	64	64	61	54	64	53	64	54	64	54	63	60

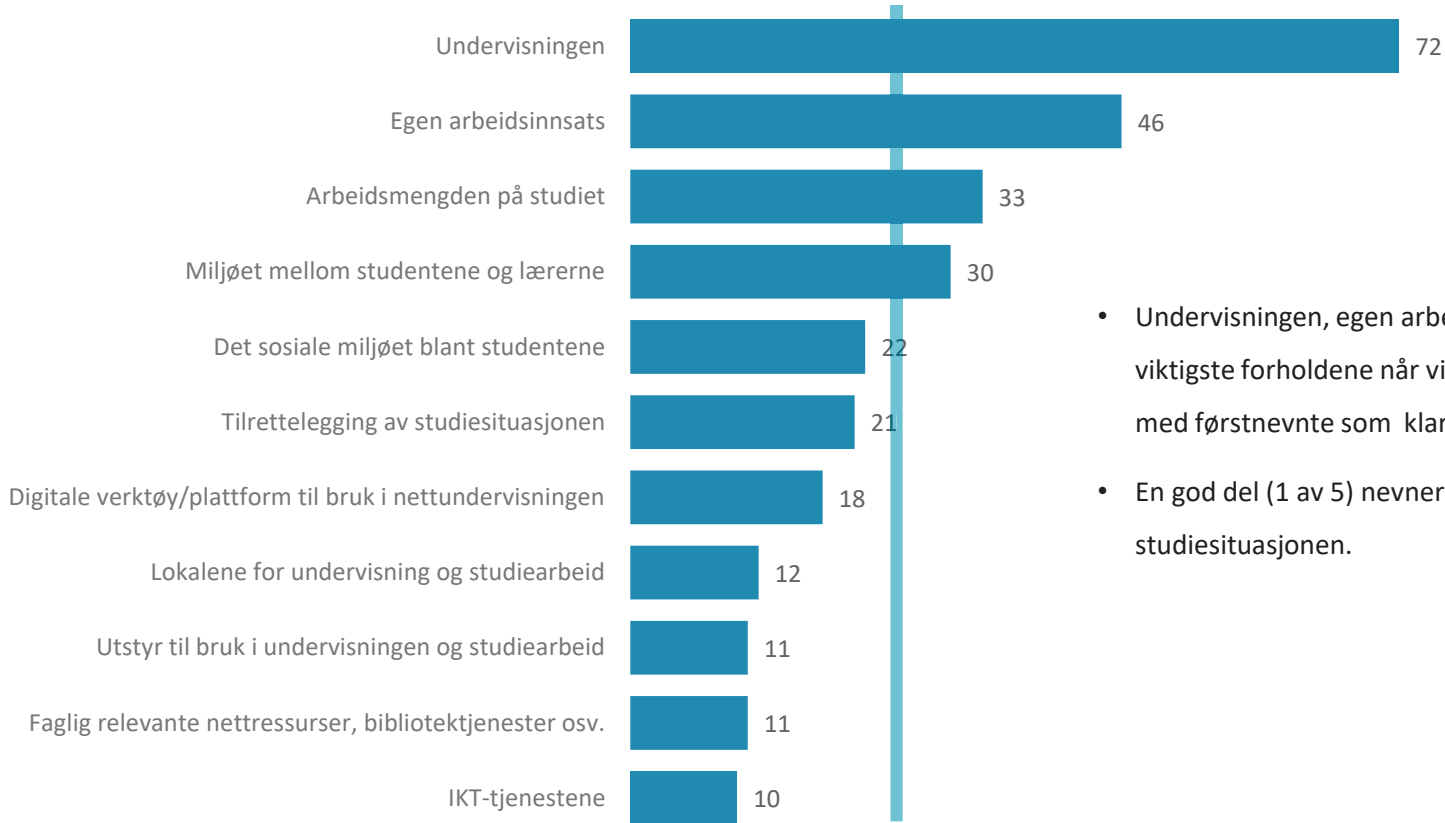

Tilfredshet med ulike forhold som fagskolestudent (snitt 0 - 100) (5)

	Total	Mann	Kvinne	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	Over 50 år	1. sem.	2. sem.	3-4 sem.	5 sem. +	Stedbasert	Nett-/samlinger	Nettbasert
Total tilfredshet	69	65	74	66	68	72	75	72	63	67	66	69	68	70
Undervisningen	68	63	74	65	67	70	74	72	62	65	59	69	65	65
Egen arbeidsinnsats	66	63	70	65	66	66	67	66	63	67	66	69	62	62
Arbeidsmengden på studiet	64	61	68	62	63	66	66	65	61	63	61	64	61	67
Det sosiale miljøet blant studentene	70	69	71	71	68	69	74	70	68	70	73	72	70	42
Miljøet mellom studentene og lærerne	71	68	76	70	70	74	78	74	68	69	67	74	69	61
Lokalene for undervisning og studiearbeid	64	62	68	61	63	67	74	67	62	62	61	64	64	63
Utstyr til bruk i undervisningen og studiearb.	63	61	68	61	63	68	68	67	61	60	59	63	64	64
Faglig relevante nettressurser, bibliotektj.osv.	62	59	66	59	61	66	68	66	59	58	55	60	63	71
IKT-tjenestene	63	60	66	61	61	67	67	67	59	58	55	61	63	72
Dig. verktøy/plattform i nettundervisningen	62	58	68	60	60	67	63	66	58	57	54	62	60	68
Tilrettelegging av studiesit., hvis behov	63	59	68	58	66	65	71	64	62	62	60	62	63	68

De viktigste forholdene som student på fagskolen (%)

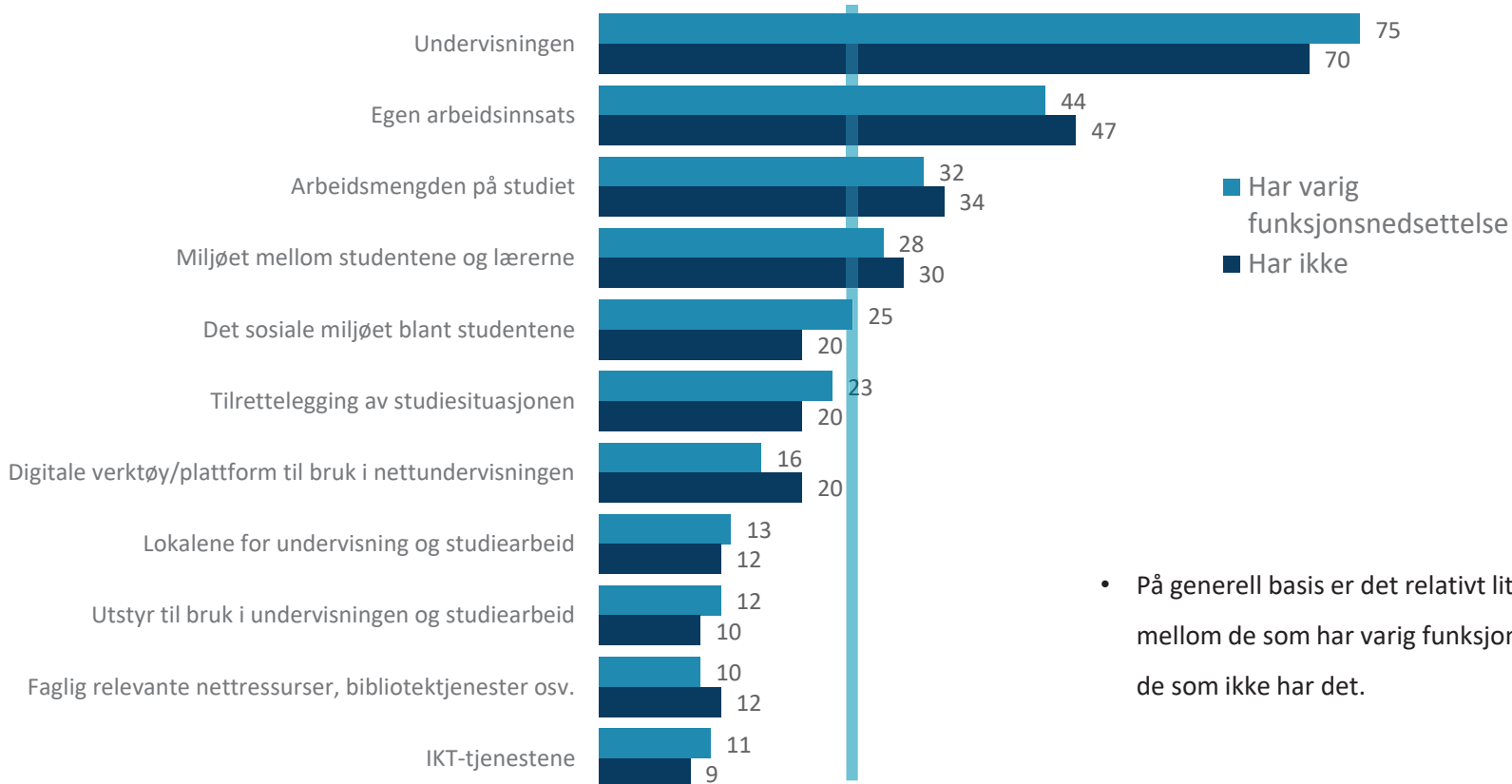
Hvilke av disse områdene er viktigst for deg som student på fagskolen? Du kan nevne inntil 3 forhold

- Undervisningen, egen arbeidsinnsats og miljø er de viktigste forholdene når vi spør direkte om dette – med førstnevnte som klart viktigst.
- En god del (1 av 5) nevner også tilrettelegging av studiesituasjonen.

De viktigste forholdene som student på fagskolen (%) – funksjonsnedsettelse

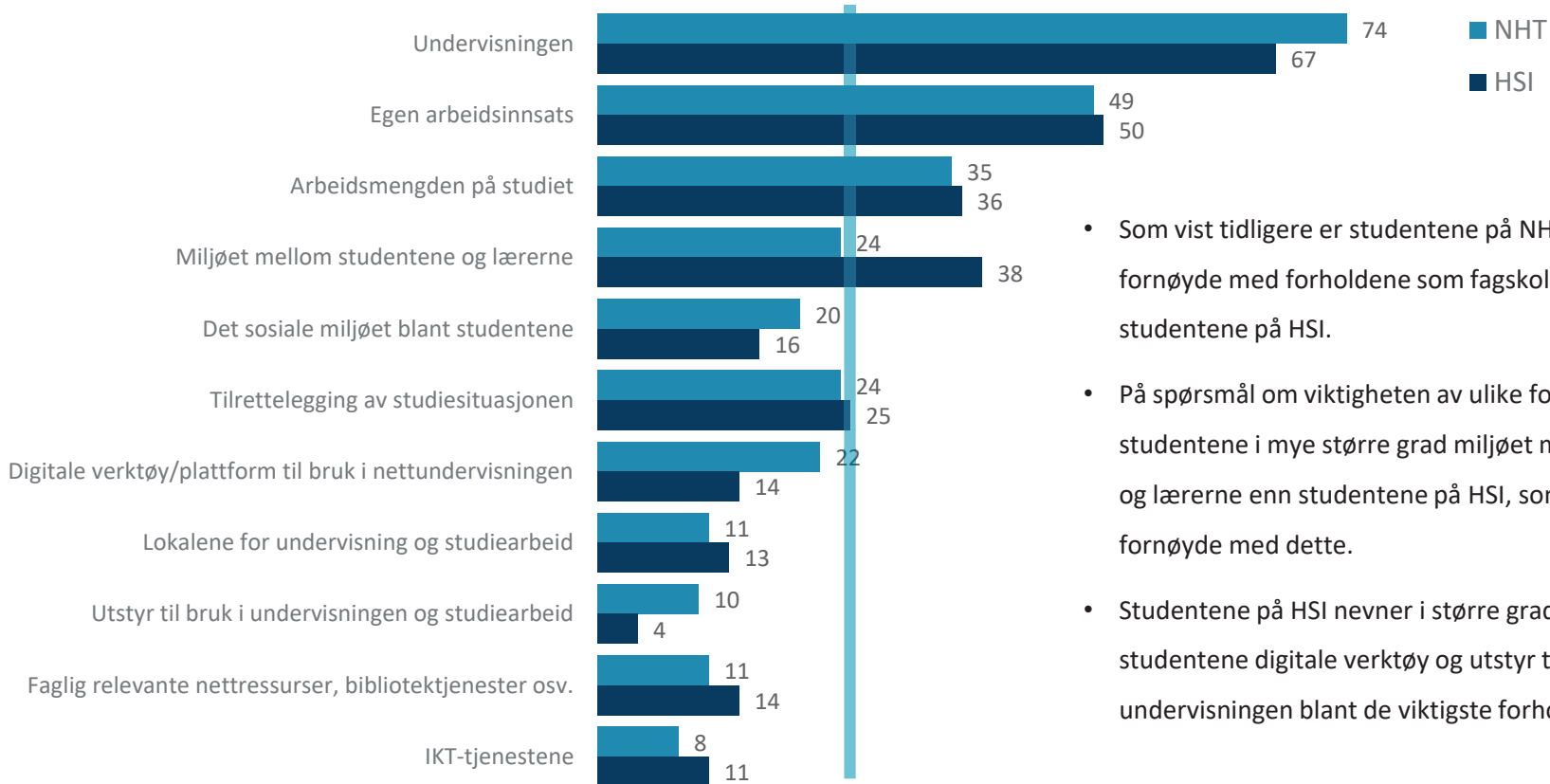
Hvilke av disse områdene er viktigst for deg som student på fagskolen? Du kan nevne inntil 3 forhold

- På generell basis er det relativt liten forskjell mellom de som har varig funksjonsnedsettelse og de som ikke har det.

De viktigste forholdene som student på fagskolen (%) – NHT og HSI

Hvilke av disse områdene er viktigst for deg som student på fagskolen? Du kan nevne inntil 3 forhold

- Som vist tidligere er studentene på NHT mye mindre fornøyde med forholdene som fagskolestudenter enn studentene på HSI.
- På spørsmål om viktigheten av ulike forhold nevner NHT-studentene i mye større grad miljøet mellom studentene og lærerne enn studentene på HSI, som er mye mer fornøyde med dette.
- Studentene på HSI nevner i større grad enn NHT-studentene digitale verktøy og utstyr til bruk i undervisningen blant de viktigste forholdene.

Viktigheten av ulike forhold som fagskolestudent (% blant de inntil 3 viktigste) (1)

	Total	Har varig funksj.neds.	Ingen funksj.nedsattelser	1 funksjonsnedsettelse	2 funksjonsnedsettelse	3-4 funksjonsnedsettelse	Lese-/skrivevansker	ADHD	Psykiske lidelser	Muskel-/skjelettlidelser	Astma, allergi, eksem	Annen varig funksj.nedsattelse	Dårlig	Ikke helt god	God	Svært god	Få symptomer	Betydelige	Store symptomer	Ikke ensom	Ensom	Ikke behov for tilrettel.	Behov for tilrettel.	Ikke kjennskap til konkret tilrettel.	Kjennskap til konkret tilrettel.	Ikke brukt konkret tilrettel.	Brukt konkret tilrettel.
Undervisningen	72	75	70	76	71	78	75	82	74	72	78	70	74	72	74	68	72	69	74	72	70	72	73	72	67	72	72
Egen arbeidsinnsats	46	44	47	46	44	28	40	36	44	41	49	37	42	38	46	48	47	45	44	47	42	47	36	46	41	46	37
Arbeidsmengden på studiet	33	32	34	32	29	37	36	26	35	31	27	31	28	30	36	30	32	41	33	33	34	33	38	33	40	33	36
Det sosiale miljøet blant studentene	22	25	20	24	26	30	24	16	32	19	29	26	13	30	20	22	20	27	26	21	29	21	26	21	27	22	21
Miljøet mellom studentene og lærerne	30	28	30	30	25	22	23	27	22	28	34	28	14	26	30	31	30	29	22	30	25	30	26	30	28	30	22
Lokalene for undervisning og studiearbeid	12	13	12	12	15	7	15	11	14	10	12	14	0	15	11	15	12	9	15	12	18	12	13	12	12	12	18
Utstyr til bruk i undervisningen og studiearb.	11	12	10	12	13	8	13	10	17	6	9	13	7	14	10	11	9	13	21	10	15	11	9	11	8	11	8
Faglig relevante nettressurser, bibliotekj.osv.	11	10	12	9	14	6	8	16	9	14	10	10	12	10	12	10	12	7	10	11	11	11	9	11	9	11	9
IKT-tjenestene	10	11	9	11	11	20	8	8	12	10	14	17	25	11	11	9	10	12	10	10	8	10	8	10	8	10	12
Dig. verktøy/plattform i nettund.	18	16	20	18	14	14	19	15	15	19	11	17	21	15	17	22	20	13	12	19	11	19	14	19	13	19	12
Tilrettelegging av studiesit., hvis behov	21	23	20	20	28	36	31	31	18	36	18	27	60	26	20	20	21	24	20	21	23	19	38	21	34	21	35

Viktigheten av ulike forhold som fagskolestudent (% blant de inntil 3 viktigste) (2)

	Total	Mann	Kvinne	Under 30 år	30-39 år	40-49 år	Over 50 år	1. sem.	2. sem.	3-4 sem.	5 sem. +	Stedbasert	Nett-/samlinger	Nettbasert
Undervisningen	72	71	73	72	71	73	71	69	75	74	77	77	71	45
Egen arbeidsinnsats	46	48	43	46	44	48	50	46	42	47	56	41	49	65
Arbeidsmengden på studiet	33	34	32	31	37	35	32	36	31	29	41	29	40	36
Det sosiale miljøet blant studentene	22	21	22	34	14	13	11	22	22	24	10	30	13	4
Miljøet mellom studentene og lærerne	30	24	37	31	28	28	32	31	29	31	19	39	20	8
Lokalene for undervisning og studiearbeid	12	12	13	13	12	11	12	12	12	14	11	17	8	2
Utstyr til bruk i und. og studiearb.	11	11	10	13	10	7	8	10	10	11	14	13	7	6
Faglig relevante nettress., bibliotektj.osv.	11	13	9	8	13	14	14	12	10	9	12	8	14	20
IKT-tjenestene	10	10	11	6	13	15	9	12	9	8	11	7	11	26
Dig. verktøy/plattform i nettund.	18	21	15	13	22	21	24	19	18	16	21	8	27	48
Tilrettelegging av studiesit., hvis behov	21	22	20	20	24	22	19	21	22	22	23	19	25	21

Læringsmiljø, helse og trivsel på fagskoler 2018

Appendiks:

Om viktigheten av kvalitetsområdene for livet
som fagskolestudent totalt sett

Om viktigheten av ulike forhold som student på fagskolen

- Det er ulike måter å dokumentere viktigheten av ulike forhold for fagskolestudentene.
- For det første har vi spurt dem direkte om hvilke forhold som er viktigst for dem som studenter på fagskolen, med forhåndsdefinerte svaralternativer, og der de kunne avgi inntil 3 svar.
- For det andre kan vi se på den tosidige samvariasjonen (Pearsons r) mellom tilfredsheten med de ulike områdene det er spurt om på den ene siden, og tilfredsheten med livet som fagskolestudent på den andre. Dette gir et uttrykk for korrelasjonen mellom tilfredsheten med hvert enkelt forhold og den totale tilfredsheten, uten at det kontrolleres for andre forhold. Dette kan i utgangspunktet ikke tolkes kausalt.
- For det tredje kan vi kjøre en multivariat regresjonsmodell, der tilfredsheten med de ulike kvalitetselementene er forklaringsvariablene, og den totale tilfredsheten med livet som fagskolestudent er den avhengige variabelen som skal forklares. Dette gir kontrollerte (isolerte) effektmål for kvalitetsområdene, og er lettere å tolke kausalt. Her har vi først sjekket for viktige forutsetninger som linearitet, multikollinearitet og eventuell underliggende dimensjonalitet i dataene, uten at dette utgjør noe problem i den foreliggende undersøkelsen.
- På neste side dokumenteres de ulike effektmålene.

Viktigheten av ulike forhold som student på fagskolen

	Total				Har varig funksj.neds.				Har ikke				Behov for konkret tilr.			
	Tilfredshet	Uttalt viktighet	Samvariasjon	Kontrollerte effekter	Tilfredshet	Uttalt viktighet	Samvariasjon	Kontrollerte effekter	Tilfredshet	Uttalt viktighet	Samvariasjon	Kontrollerte effekter	Tilfredshet	Uttalt viktighet	Samvariasjon	Kontrollerte effekter
Undervisningen	68	72	0,67	0,31	68	75	0,63	0,29	67	70	0,70	0,32	62	73	0,68	0,35
Egen arbeidsinnsats	66	46	0,40	0,14	67	44	0,40	0,16	65	47	0,41	0,14	65	36	0,25	0,14
Arbeidsmengden på studiet	64	33	0,54	0,18	63	32	0,52	0,18	64	34	0,56	0,17	57	38	0,52	0,18
Miljøet mellom studentene og lærerne	71	30	0,58	0,10	71	28	0,56		72	30	0,59	0,11	67	26	0,62	
Det sosiale miljøet blant studentene	70	22	0,33	0,04	69	25	0,43	0,11	71	20	0,26		66	26	0,50	
Tilrettelegging av studiesituasjonen, hvis behov	63	21	0,62	0,12	63	23	0,60	0,18	63	20	0,63	0,08	54	38	0,55	0,18
Digitale verktøy/plattform til bruk i nettund.	62	18	0,51	0,06	59	16	0,47		63	20	0,53	0,07	52	14	0,49	
Lokalene for undervisning og studiearbeid	64	12	0,45	0,04	63	13	0,43	0,10	64	12	0,47		61	13	0,40	0,10
Utstyr til bruk i undervisningen og studiearbeid	63	11	0,51		63	12	0,46		64	10	0,54	0,06	60	9	0,46	
Faglig relevante nettressurser, bibliotektj. osv.	62	11	0,51	0,06	61	10	0,42		62	12	0,56	0,11	58	9	0,41	
IKT-tjenestene	63	10	0,42		62	11	0,40		63	9	0,43		57	8	0,45	
Total tilfredshet	69				68				69				63			
Forklaringskraft (R²)	55 %				53 %				58 %				58 %			

- Områdene er sortert synkende etter uttalt viktighet totalt sett.

Kommentar om viktigheten av ulike forhold som student på fagskolen

- Det er komplisert å finne gode modeller for dette blant fagskolestudentene, fordi de er i så ulike situasjoner demografisk (for eksempel alder) og mht. livssituasjon (arbeidssituasjon, undervisningsform, helse, funksjonsnedsettelse o.a.).
- Det overordnede bildet er likevel stor overenstemmelse mellom uttalt viktighet på direkte spørsmål om dette, og kontrollerte effekter i multivariat regresjonsanalyse i gruppene som inngår i tabellen.
- Oppfatninger av undervisningen, egen arbeidsinnsats og arbeidsmengde på studiet fremstår generelt som blant de viktigste forholdene for tilfredsheten med livet som fagskolestudent totalt sett.
- Når det gjelder betydningen av tilfredsheten med tilrettelegging av studiesituasjonen, så er dette naturlig viktigere for fagskolestudenter med varige funksjonsnedsettelse enn de som ikke har det, på tross av liten forskjell mellom de to gruppene i uttalt viktighet.